

Bibliografia Pienin – przekrój

(stan na 11.03.2025 r.)

opracował Krzysztof Karwowski

Pełna bibliografia pienińska, uwzględniająca również ważniejsze artykuły prasowe i materiały niepublikowane, liczy przypuszczalnie ponad 10 tys. tytułów. Baza bibliograficzna w Pienińskim Parku Narodowym, prowadzona od początku lat 90. XX w., zawiera blisko 7,5 tys. pozycji i co roku zwiększa się o około 80 rekordów, których większość dotyczy pozycji wcześniej wydanych.

Niniejszą bibliografię zestawiono z ok. 600 najważniejszych pozycji piśmiennictwa, opisującego Pieniny przyrodniczo i kulturowo. Osoby zainteresowane tym regionem, głównie uczniowie i studenci, powinni znaleźć tu adresy do podstawowej literatury zawierającej informacje przydatne do wypracowań, prac maturalnych, semestralnych, licencjackich i magisterskich. Zapewne zjrzą tu przewodnicy i turyści z zacięciem krajoznawczym, którzy chcieliby zapoznać się z publikacjami poszerzającymi swoją wiedzę.

Zdajemy sobie sprawę, że obecny wykaz piśmiennictwa wymaga jeszcze wielu uzupełnień i poprawek, stąd propozycja zgłaszania swoich uwag na adres: kkarwowski@pieniny.pn.pl

Bibliografię podzielono na 10 działów, a te na szczegółowe zagadnienia. W ostatnim dziale zamieszczono tytuły wybranych form wydawniczych. Każda pozycja piśmiennicza zawiera podstawowe dane bibliograficzne oraz adnotację, czyli krótki opis treści publikacji.

Przyjęto następujące kryteria wyboru piśmiennictwa:

1. Zasięg geograficzny: Pieniny Właściwe, Pieniny Spiskie, Małe Pieniny, pieniński pas skałkowy (w przypadku zagadnień geologicznych), Pieniny słowackie i Magura Spiska (w przypadkach opisów ogólnych lub w połączeniu z problematyką polską).
2. Zasięg historyczno-kulturowy: szeroko rozumiany „region pieniński”, obejmujący Pieniny, południowe stoki Gorców, południowo-zachodnią część Beskidu Sądeckiego, wschodnią część Podhala oraz historyczny Spisz polski i słowacki (gdy występuje w połączeniu z problematyką polską).
3. Kryteria przyrodnicze: skoncentrowano się na pozycjach opisujących duże grupy systematyczne (z niewielkimi wyjątkami), zbiorowiska lub siedliska.

Niemal wszystkie zamieszczone w niniejszej bibliografii pozycje piśmiennicze znajdują się w bibliotece Pienińskiego Parku Narodowego. Dla osób poszukujących bibliografii bardziej szczegółowej zapraszamy na stronę internetową biblioteki: biblioteka@pieniny.pn.pl, na której znajduje się kartoteka zagadnieniowa.

Działy i zagadnienia:

Pieniny ogólnie	Opisy ogólne Pienin i Spisza
Przyroda nieożywiona	Budowa geologiczna Rzeźba terenu Klimat Wody Gleby
Flora	Flora ogólnie Glony, sinice, grzyby, porosty i śluzowce Mszaki i wątrobowce Paprotniki i rośliny kwiatowe Flora kopalna
Fauna	Fauna ogólnie Pajęczaki Owady Pozostałe bezkręgowce Ryby Płazy i gady Ptaki Ssaki Fauna kopalna
Zbiorowiska, biocenozy	Zbiorowiska roślinne ogólnie Zbiorowiska leśne Zbiorowiska nieleśne Biocenozy wodne
Ochrona przyrody	Historia ochrony przyrody Pieniński Park Narodowy i Pieninský národný park Ochrona przyrody, monitoring Ochrona środowiska Ochrona krajobrazu Edukacja środowiskowa Plany ochrony
Kultura	Prehistoria Historia i kultura regionu Zabytki i ich ochrona Folklor Literatura piękna i legendy Socjologia, filozofia
Gospodarka	Planowanie przestrzenne, ochrona krajobrazu, osadnictwo i gospodarka Rolnictwo, leśnictwo, pasterstwo, rybołówstwo Zapora czorsztyńska
Turystyka	Przewodniki Turystyka i krajoznawstwo Spływ Dunajcem Ratownictwo Pieniny z dawnych lat Uzdrowiska
Formy wydawnicze	Przewodniki Czasopisma Mapy Albumy Biografie i pamiątki Bibliografie

PIENINY I SPISZ

BATKO JAN, Słownik toponimii pienińskich, Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach, Szczawnica 1990, 51 s.

Omówiono 250 nazw lokalnych z podziałem na Pieniny Spiskie, Pieniny Właściwe i Małe Pieniny wraz z lokalizacją i opisem.

DANKO ŠTEFAN i in., Pieniny w pigułce, DINO Dionýz Dugas, Sabinov 2011, 40 s.

W wersji polskiej, słowackiej i angielskiej opisano ukształtowanie terenu; podział Pienin, otulinę PIENAP, geologię i geomorfologię, gleby, klimat, wody, najważniejsze dopływy Dunajca, wody podziemne, źródła mineralne, roślinność, zbiorowiska roślinne, bezkręgowce, kręgowce, historię i rozwój ochrony przyrody w Pieninach, ochronę strefową, Naturę 2000, rezerваты przyrody, atrakcje turystyczne oraz podano regulamin dla zwiedzających PIENAP.

DĄBROWSKI PIOTR, Ochrona przyrody w pienińskim pasie skałkowym, Oddział Akademicki PTTK, Kraków 1989 (wyd. 2), 123 s.

Omówiono topografię, wody i klimat, powstanie pienińskiego pasa skałkowego, roślinność wschodniej części pienińskiego pasa skałkowego, świat zwierzęcy, obiekty chronione oraz spór o zaporę.

FABIANOWSKI JERZY, Kształtowanie krajobrazu w okolicy Szczawnicy, „Ochrona Przyrody” 1957, 24: 65-156.

Opisano położenie Szczawnicy, klimat, podłoże geologiczne, wody mineralne, lasy; podano opis przyrodniczy i wytyczne zagospodarowania dla Bryjarki, Palenicy i Huliny.

JAGUŚ ANDRZEJ, Charakterystyka regionalna Pienin na potrzeby terenowej edukacji przyrodniczej, „Inżynieria Ekologiczna” 2015, 41: 46-60.

Przedstawiono charakterystykę geograficzną regionu Pienin, będącą materiałem wprowadzającym do zajęć terenowych o profilu przyrodniczym na poziomie akademickim; przedstawiono lokalizację regionu, podział na mikroregiony, scharakteryzowano poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego (budowę geologiczną, rzeźbę terenu, warunki klimatyczne, stosunki wodne, pokrywę glebową, szatę roślinną i faunę); przeanalizowano działalność człowieka, skutkującą rozwojem krajobrazów kulturowych.

JAGUŚ ANDRZEJ, RZĘTAŁA MARIUSZ, Szczawnica i okolice. Przyroda i człowiek, „Karpatus”, Szczawnica 2002, 116 s.

Omówiono fizjografię, formy ochrony przyrody, walory przyrodnicze, klimat, wąwóz Homole, Dunajec, Zbiornik Czorsztyński, Grajcarek i inne potoki, gleby, Łemków, owczarstwo, Szczawnicę, uzdrowisko, wody mineralne oraz składowanie odpadów.

KARPIŃSKI JAN, SZCZĘSNY TADEUSZ, Dwa przełomy, Nasza Księgarnia, Warszawa 1957, 138 s.

W przystępny sposób opisano środowisko przyrodnicze, florę i faunę Pienin oraz potrzebę ich ochrony; książkę opatrzone licznymi czarno-białymi zdjęciami.

KRONIKA PIENIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO. Tom I. Od początku istnienia do 1961 [red. J. Zaremba], Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. [1962], msk. 235 s.

Podano najważniejsze daty z historii regionu pienińskiego; omówiono wykorzystanie zasobów przyrody do roku 1932; opisano starania o objęcie ochroną terenów PPN i prace organizacyjne po II Wojnie Światowej do 1961 r.; opisano ważne wydarzenia w PPN w latach od 1955 do 1961 r., stan organizacyjny PPN, turystykę (w tym historię od 1932 r.), przyrodę, hydrografię, omówiono temat zapory w rejonie Czorsztyna; zamieszczono piśmiennictwo (925 poz.).

MIRAJ KRZYSZTOF, Problemy regionalizacji Pienin, „Prace Pienińskie” 2020, 30: 29-45.

Przedstawiono podział Pienin pod kątem geograficznym, geologicznym, hydrologicznym, administracyjnym, etnograficznym i historycznym; brak podziału fito- i zoogeograficznego.

NIEMIROWSKI MIROSŁAW, Położenie i ukształtowanie, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 17-31.

Opisano położenie Pienin w stosunku do innych pasm górskich (mapa), pieniński pas skałkowy, ukształtowanie terenu Pienin Spiskich, Właściwych i Małych, ukształtowanie i teorie powstania przełomu Dunajca i Wąwozu Homole.

NYKA JÓZEF, Pieniny. Przewodnik, Trawers, 2008 [oraz inne wydania], 320 s.

Podano ogólne wiadomości i praktyczne rady, omówiono historię i współczesność podpienińskich miejscowości, podano drogi dojazdowe, opisano przyrodniczo i kulturowo Pieniny Spiskie, Pieniny Właściwe, Małe Pieniny i słowacką stronę Pienin.

PANKÓWNA MARIA J., Warunki naturalne Polskiego Spisza, „Zeszyty Naukowe UJ” nr 811, „Prace Etnograficzne” 1987, 22(1986): 67-136.

Opisano budowę geologiczną, wody podziemne i powierzchniowe, jednostki geomorfologiczne, regiony mezoklimatyczne, przydatność rolniczą gleb, szatę roślinną, stosunki faunistyczne; omówiono proponowane kierunki kształtowania i ochrony warunków naturalnych Polskiego Spisza; dołączono słownik terminów geograficznych i piśmiennictwo (173 poz.).

PAVLIK EDUARD, Historia poznawania Pienin słowackich, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1997, 5: 9-19.

Omówiono rozwój turystyki od 1873 r.; opisano źródła mineralne w Śmierdzonec, dzieje zasiedlenia Leśnicy, ważniejsze opracowania naukowe, flisactwo na Dunajcu oraz powstanie słowackiego parku narodowego.

ROMEYKO-HURKO KAJ, Zatopione krajobrazy doliny Dunajca w rejonie Czorsztyna, [w:] J. Partyka, Mijające krajobrazy Małopolski, [seria wyd.:] Mijające krajobrazy Polski, PTTK Zarząd Główny, Komisja Sprawozdawcza, Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, Kraków 2011, ss. 115-138.

Omówiono problem budowy zapory; opisano krajoznawczo miejsca i miejscowości: Łopuszna, Dębno, stare Maniowy, Równia Falsztyńska, Ciechorzyn, Zielone Skałki, Czorsztyń, Kluszkowce, Przełęcz Snozka, Wdżar, Przełom Czorsztyński, „Rówień Czorsztyńska”, zamek Czorsztyń, Nadzamacze, Podzamacze, Dolina Harczygrund, Pieniński PN, zamek Dunajec, Niedzica, Przełom Niedzicki, „Rówień Niedzicka”, Sromowce Wyżna, Wygon, Dolina Falsztyńskiego Potoku, Falsztyn, Frydman, rzeka Białka; wyjaśniono pojęcie krajobrazu ahistorycznego.

SAYSSE-TOBICZYK KAZIMIERZ, Dunajec rzeka Tatr i Pienin, Wydawnictwo Sport i Turystyka, Warszawa 1966, 181 s., [dodatek] streszczenie i tyt. ilustr. w jęz. ang., niem., fr. i ros.

Podano krajoznawcze opisy terenów leżących wzdłuż biegu Dunajca od Tatr, przez Spisz, Pieniny, Beskid Sądecki do Rożnowa, udokumentowane cennymi fotografiami z lat 50. i 60. XX w.

SITOWSKI LUDWIK 1922. Pieniny jako rezerwat przyrodniczy. I. Charakter i osobliwości przyrody pienińskiej, „Ochrona Przyrody”, 3: 47-55. [1449]

Pierwszy całościowy opis przyrodniczy Pienin ze wskazaniem na konieczność objęcia ich części rezerwatem.

SMÓLSKI STANISŁAW, Pieniny przyroda i człowiek, Polska Akademia Nauk, Zakład Ochrony Przyrody, [seria:] Wydawnictwa popularno-naukowe nr 9, Kraków 1955, 224 s.

Opisano geografie Pienin, geologię, szatę roślinną, świat zwierzęcy, osadnictwo, zabytki, flisactwo, turystykę oraz historię powstania i działalność Pienińskiego Parku Narodowego.

SMÓLSKI STANISŁAW, Pieniński Park Narodowy, Zakład Ochrony Przyrody PAN, Wydawnictwa Popularnonaukowe nr 18, Kraków 1960, 272 s.

Opisano geografie Pienin, ich powstanie, szatę roślinną, świat zwierzęcy, działalność człowieka, wczasy i turystykę, Pieniny jako park narodowy i międzynarodowy; dodano indeks nazw botanicznych i zoologicznych oraz streszczenie angielskie.

STROJNY WŁADYSŁAW, Pieniny [seria:] Przyroda polska, Wiedza Powszechna, Warszawa 1987, wyd. 2, 185 s.

Podano charakterystykę fizjograficzną Pienin, powstanie Pienin i Przełomu Dunajca, przyrodę w ubiegłych epokach, charakterystykę i osobliwości flory i fauny; omówiono działalność człowieka w Pieninach, Pieniński Park Narodowy, rezerwaty i pomniki przyrody, szlaki turystyczne; dołączono piśmiennictwo oraz indeks nazw roślin i zwierząt.

VOLOŠČUK IVAN (red.), Pieninský národný park [= Pieniński park narodowy (na Słowacji)], AKCENT, Banská Bystrica 1992, 382 s.

Opisano przyrodę Pienin i Spiskiej Magury: położenie, geologię; rzeźbę terenu, klimat, wody, gleby, rośliny, zwierzęta; omówiono działalność człowieka: jego historię, osadnictwo, gospodarkę rolną i leśną, łowiectwo, rybactwo i turystykę;

omówiono ochronę przyrody, w tym historię poznawania przyrody Pienin i Pieninsky narodny park (PIENAP); dodano streszczenie w języku niemieckim i angielskim.

WIKTOR JAN, Pieniny i Ziemia Sądecka, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1956, wyd. 3, 536 s.

Zbeletryzowane opracowanie krajoznawcze o ziemi pienińskiej i sądeckiej z mocno zaznaczonym wątkiem historycznym i folklorystycznym.

ZARZYCKI KAZIMIERZ (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 1-572 s.

Opisano fizjografię, florę i faunę Pienin, biotopy lądowe i wodne, gospodarkę i osadnictwo, ochronę przyrody, turystykę, budowę zapory i przypuszczalny wpływ na przyrodę.

PRZYRODA NIEOŻYWIONA

Budowa geologiczna

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Geneza wąwozu Homole w Małych Pieninach, „Ochrona Przyrody” 1971, 36: 309-359.

Podano nazewnictwo geograficzne, zarys budowy geologicznej utworów przedczwartorzędowych (serie skałkowe, seria magurska i osłona skałkowa, skały ogniowe, tektonika), utwory czwartorzędowe (pokrywy żwirowe, pokrywy zwietrzeli- nowe, złaziska i osuwiska); omówiono zjawiska krasowe i eksfoliację, deformację grawitacyjną (rowy rozpadlinowe, ze- ślizgi skalne, następstwo deformacji), powstanie wąwozu; dołączono wnioski w sprawie ochrony krajobrazu.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Przewodnik geologiczny po pienińskim pasie skałkowym, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa 1979, 235 s., 15 map.

Przedstawiono charakterystykę geograficzną regionu; opisano pieniński pas skałkowy jako jednostkę geologiczną, w tym opisano: elementy strukturalne, powstanie, rzeźbę, surowce mineralne, górnictwo, zabytki przyrody nieożywionej; poda- no opis 20 wycieczek geologicznych i słowniczek terminów geologicznych.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Geologia, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 33-52.

Wymieniono elementy struktury pienińskiego pasa skałkowego i jednostki skałkowe; opisano fałdowania górnokredowe, na granicy kredy i paleogenu oraz dolnomiocenijskie; omówiono wulkanizm mioceński, sedimentację, denudację i defor- macje tektoniczne w neogenie i czwartorzędzie; załączono bibliografię.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Przegląd problematyki geologicznej Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieni- ny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 33-39.

Omówiono Pieniny na tle struktury geologicznej Karpat; dokonano przeglądu problematyki geologicznej na obszarze PPN (Pieniny Czorsztyńskie, Pieniny, Małe Pieniny).

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Aktualne problemy geologiczne Pienin, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 33-40.

Omówiono położenie Pienin w Karpatach, podział geograficzny, zarys historii geologicznej oraz aktualne problemy geo- logiczne Pienin.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Przełom Dunajca w Pieninach – fenomen geologiczny, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 9-22.

Przedstawiono zarys historii geologicznej, rzeźbę Pienin, w tym: utwory skalicotwórcze, utwory dolinotwórcze, wpływ tektoniki na rzeźbę, rolę uskoków, rzeźbę grzbietu górskiego Pienin, czwartorzędowe systemy tarasowe); omówiono pro- cesy krasowe w Pieninach oraz zróżnicowanie doliny Dunajca w Pieninach.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Mapy geologiczne pienińskiego pasa skałkowego, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2014, 13: 3-8.

Omówiono pierwsze mapy geologiczne Pienin Uhliga i Horwitza a następnie współczesne mapy Birkenmajera: seryjną mapę geologiczną Pienin 1: 10.000, geologiczne mapy przeglądowe 1: 50.000 oraz niedawno opracowaną mapę geolo- giczną Pienińskiego Parku Narodowego w skali 1: 5.000 i 1: 10.000.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Geologia Pienin, „Monografie Pienińskie” 2017, 3: 1-66, [w kieszonce] 2 ark.: mapa i przekroje geol., Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D.

Omówiono historię badań geologicznych pienińskiego pasa skałkowego, mapy geologiczne Pienin, stratygrafię i pale- ogeografię głównych jednostek geologicznych, zarys ewolucji strukturalnej, pogrzebanie orogenu skałkowego w pale- ogenie, paleogen basenu podhalańskiego, mioceńskie fazy górotwórcze, denudację, depozycję i wulkanizm, elementy tektoniki, powstanie i wiek Przełomu Pienińskiego, górnictwo oraz wody mineralne

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, POPRAWA DANUTA (red.), Przewodnik LVII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geologicznego, pieniński pas skałkowy, 18-20 września 1986 r., Instytut Geologiczny, Kraków 1986, 269 s.

Przedstawiono stratygrafię i tektonikę pienińskiego pasa skałkowego (pps) i jego obrzeżenia; omówiono stratygrafię, sedimentologię i tektonikę płaszczowiny magurskiej i strefy pps; przedstawiono zagadnienia czwartorzędowe, geologiczno-inżynierskie i hydrogeologiczne południowej części płaszczowiny magurskiej i jej okien tektonicznych, pps i Podhala.

BORECKA AGNIESZKA, DANIEL WERONIKA, KROBICKI MICHAŁ, WIERZBOWSKI ANDRZEJ, Pieniński Park Narodowy. Mapa geologiczno-turystyczna. Skala 1: 25.000, opr. Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2013, 1 karta.

Do mapy geologicznej dołączono szkic tektoniczny Pienin, szkic tektoniczny Wąwozu Homole, tabelę stratygraficzną pienińskiego pasa skałkowego, tabelę ze stratygrafią, wiekiem osadów, litologią procesami geologicznymi i współczesną rzeźbą terenu na przełomie okresów i er; opisano walory przyrodnicze, w tym 11 ciekawych stanowisk geologicznych z opisami.

CZARNECKI KAZIMIERZ (red.), Badania geodynamiczne pienińskiego pasa skałkowego w rejonie Czorsztyna. Monografia, Politechnika Warszawska, Instytut Geodezji Wyższej i Astronomii Geodezyjnej, Warszawa 2004, 101 s.

Opisano pieniński poligon geodynamiczny w rejonie Czorsztyna, badania ruchów pionowych metodą niwelacji precyzyjnej, przeniesienie wysokości przez Jezioro Czorsztyńskie, pomiary satelitarne GPS, pomiary liniowe, badania grawimetryczne, próby interpretacji dynamiki pienińskiego pasa skałkowego w okolicy Czorsztyna.

FABIANOWSKI JERZY, Kształtowanie krajobrazu w okolicy Szczawnicy, „Ochrona Przyrody” 1957, 24: 65-156.

Opisano położenie Szczawnicy, klimat, podłoże geologiczne, wody mineralne, lasy; podano opis przyrodniczy i wytyczne zagospodarowania dla Bryjarki, Palenicy i Huliny

HORWITZ LUDWIK, Budowa geologiczna Pienin, „Prace Instytutu Geologicznego”, 38: 1-148.

Pośmiertne opracowanie monograficzne.

KROBICKI MICHAŁ, POPRAWA PAWEŁ, GOLONKA JAN, Wczesnojurajsko-późnokredowa ewolucja basenu pienińskiego pasa skałkowego w świetle analizy subsydencji tektonicznej [w:] N. Oszczytko, A. Uchman, E. Malata (red.), Rozwój paleotektoniczny basenów Karpat Zewnętrznych i pienińskiego pasa skałkowego, Instytut Nauk Geologicznych UJ, Kraków 2006, ss. 165-178.

Omówiono paleogeografię, rozwój facjalny i ewolucję geodynamiczną (jura wczesna, środkowa i późna, kreda wczesna i późna); analizowano subsydencję skałkowego basenu pienińskiego i południowej części basenu magurskiego.

PACHUTA ANDRZEJ, BARLIK MARCIN, OLSZAK TOMASZ, PRÓCHNIEWICZ DOMINIK, SZPUNAR RYSZARD, WALO JANUSZ, Badania geodynamiczne w Pieninach przed i po zabudowaniu zbiorników wodnych w rejonie Czorsztyna, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 53-61.

Zarysowano charakter i przebieg badań geodynamicznych przed i po wybudowaniu zapory; omówiono badania ruchów pionowych i poziomych, prace grawimetryczne i geofizyczne.

ZIOŁO KRZYSZTOF, Naturalne tło promieniowania gamma w Pieninach w latach 1994-1997, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 161-170.

Opisano zjawisko promieniowania naturalnego; omówiono pomiary aktywności tła promieniowania gamma w Pieninach i otoczeniu (Gorce i Beskid Sądecki).

Rzeźba terenu

AMIROWICZ ARTUR, BARYŁA JANUSZ, DZIUBEK KRZYSZTOF, GRADZIŃSKI MICHAŁ, Jaskinie Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 3: 3-41.

Zarysowano dzieje poznania jaskiń pienińskich; omówiono zjawiska krasowe na tle budowy geologicznej Pienin, florę i faunę jaskiń; dołączono inwentarz i opisy jaskiń, w tym 97 gat. organizmów.

BARYŁA JANUSZ, Waloryzacja, wartości przyrodnicze oraz problemy ochrony jaskiń Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 3: 49-57.

Podano kryteria waloryzacji; zwaloryzowano jaskinie Pienińskiego PN; podano zagrożenia oraz problemy i postulaty ochrony jaskiń w Pienińskim PN.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Zabytki przyrody nieożywionej pienińskiego pasa skałkowego. I. Odcinek przełomowy doliny Dunajca między Zamkiem Czorsztyńskim a Zamkiem Niedzicą, „Ochrona Przyrody” 1957, 24: 157-178.

Opisano grupę skałek zamkowych w Czorszynie, Podubocze k. Podzamcza czorsztyńskiego, dolinę Harcygrunt, profil lewego brzegu Dunajca w Kapuśnicy, prawy brzeg doliny Dunajca w Kapuśnicy poniżej zamku w Niedzicy, profil góry zamkowej w Niedzicy, prawy brzeg Dunajca powyżej zamku w Niedzicy, dolinę Kosarzyska k. Niedzicy, Zielone Skałki; podano wnioski w sprawie ochrony.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Geneza wąwozu Homole w Małych Pieninach, „Ochrona Przyrody” 1971, 36: 309-359.

Podano nazewnictwo geograficzne, zarys budowy geologicznej utworów przedczwartorzędowych (serie skałkowe, seria magurska i osłona skałkowa, skały ogniowe, tektonika), utwory czwartorzędowe (pokrywy żwirowe, pokrywy zwietrzelinowe, złaziska i osuwiska); omówiono zjawiska krasowe i eksfoliację, deformację grawitacyjną (rowy roz-padlinowe, ześlizgi skalne, następstwo deformacji), powstanie wąwozu; dołączono wnioski w sprawie ochrony krajobrazu.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Przełom Dunajca w Pieninach – fenomen geologiczny, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 9-22.

Przedstawiono zarys historii geologicznej, rzeźbę Pienin, w tym: utwory skalicotwórcze, utwory dolinotwórcze, wpływ tektoniki na rzeźbę, rolę uskoków, rzeźbę grzbietu górskiego Pienin, czwartorzędowe systemy tarasowe; omówiono procesy krasowe w Pieninach oraz zróżnicowanie doliny Dunajca w Pieninach.

GORCZYCA ELŻBIETA, KRZEMIŃ KAZIMIERZ, Erozja i akumulacja w obrębie sieci dolin i dróg w Pienińskim Parku Narodowym (część polska i słowacka), [w:] Antropopresja w wybranych strefach morfoklimatycznych – zapis zmian w rzeźbie i osadach, „Prace Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego” 2012, 77: 164-176.

Podano charakterystykę geomorfologiczną koryt potoków i rzek, dróg i ścieżek oraz dynamikę procesów erozji i akumulacji.

JAGODA ANNA, Współczesne tendencje rozwojowe koryt w zlewni Grajcarka (Pieniny, Beskid Sądecki) [praca magisterska], Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, msk. 115 s., Kraków 2009.

Opisano wybrane elementy środowiska geograficznego zlewni Grajcarka; omówiono strukturę i dynamikę koryt, typologię odcinków koryt i prawidłowości wykształcenia systemu korytowego, tendencje rozwojowe koryt oraz koryta w zlewni Grajcarka na tle koryt innych zlewni karpackich.

KOZIELSKA-SROKA EWA, MICHALSKI PIOTR, ZYDRŃ TYMOTEUSZ, Uwarunkowania geotechniczne i hydrodynamiczne transformacji północnej strefy brzegowej zbiornika Czorsztyń – Niedzica w trakcie jego eksploatacji, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 63-82.

Przedstawiono ogólną charakterystykę zbiornika; omówiono badania nad abrazją, załadowywaniem obszaru cofki oraz transformacją brzegów zbiornika.

CYBUL PIOTR, JUCHA WITOLD, MARECZKA PAULINA, STRUŚ PAWEŁ, Struktura pozioma i pionowa krajobrazu Pienin polskich i Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2018, 15: 21-34.

Określono zróżnicowanie przestrzenne krajobrazu oraz porównano parametry zróżnicowania krajobrazu; zbadano różnorodność poszczególnych płatów; oparto się na parametrach struktury i kształtu oraz podjęto próbę powiązania ich z rzeźbą terenu.

MOLENDĄ TADEUSZ, Cechy morfometryczne koryta Dunajca w obrębie „Zbójnickiego Skoku” (Pieniński Park Narodowy), „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody” 2018, 37(1): 83-88.

Przedstawiono cechy morfometryczne koryta Dunajca w obrębie „Zbójnickiego Skoku”, z których wynika, że maksymalna jego głębokość w okresie stanu wody 206 cm wynosi 4,2 m.

NIEMIROWSKI MIROSŁAW, Położenie i ukształtowanie [Pienin] [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 17-31.

Opisano położenie Pienin w stosunku do innych pasm górskich (mapa), pieniński pas skałkowy, ukształtowanie terenu Pienin Spiskich, Właściwych i Małych, ukształtowanie i teorie powstania przełomu Dunajca i Wąwozu Homole.

PASTERNAK KAZIMIERZ, Charakterystyka podłoża zlewni rzeki Dunajec, „Acta Hydrobiologica” 1968, 10(3): 299-317.

Omówiono fizjografię zlewni, geologię, gleboznawstwo i geomorfologię Dunajca.

POLONIUS ADAM (red.), Jaskinie Pienin, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2022, 206 s. + 14 planów

Opisano 128 obiektów jaskiniowych pienińskiego pasa skałkowego: Skalic Nowotarskich, Skalic Spiskich, Pienin Spiskich, Pienin Właściwych i Małych Pienin; omówiono geologiczne uwarunkowania występowania jaskiń, ich mikroklimat, florę i faunę, dzieje poznania oraz ochronę.

Klimat

DĄBROWSKI DAMIAN, JAGUŚ ANDRZEJ, Występowanie układów barycznych, mas powietrza i frontów atmosferycznych nad regionem pienińskim, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 53-61.

Podano charakterystykę cyrkulacji atmosferycznej nad regionem pienińskim, analizę częstości występowania układów barycznych i mas powietrza oraz częstość przechodzenia frontów atmosferycznych w przebiegu rocznym.

KOSTRAKIEWICZ LESZEK, Stosunki mezoklimatyczne Pienińskiego Parku Narodowego i jego obrzeża oraz prognoza przypuszczalnych zmian klimatu po wybudowaniu zapory wodnej na Dunajcu w Czorszynie – Niedzicy, „Ochrona Przyrody” 1979, 42: 245-278.

Omówiono masy powietrza i fronty atmosferyczne, stosunki termiczne powietrza, opady atmosferyczne, wilgotność powietrza, parowanie terenowe oraz liczbę dni z mgłą, zachmurzenie, liczbę dni pochmurnych i pogodnych, stosunki anemologiczne; opisano piętra klimatyczne i regiony mezoklimatyczne; podano prognozę zmian niektórych elementów klimatycznych w zach. części Pienińskiego PN po wybudowaniu zbiornika wodnego.

KOSTRAKIEWICZ LESZEK, Klimat [Pienin], [w:] K. Zarzycki (red.) Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 53-69.

Opisano ogólną cyrkulację atmosferyczną w Karpatach, stosunki termiczne powietrza w Pieninach, stosunki wilgotnościowe powietrza i zachmurzenie nieba, opady atmosferyczne, piętra i regiony mezoklimatyczne oraz stosunki klimatyczne na obrzeżu projektowanej czaszy zbiorników wodnych.

MICZYŃSKI JANUSZ, ZUŚKA ZBIGNIEW, JABŁOŃSKA-KORTA URSZULA, JURKIEWICZ TOMASZ, Próba oceny zmiany klimatu lokalnego w wyniku oddziaływania zbiornika wodnego na przykładzie występowania mgieł w Czorszynie, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 123-129.

Zbadano następujące parametry: liczbę dni z mgłą, rodzaj mgieł, średnią liczbę dni z mgłą oraz częstotliwość mgieł.

PERZANOWSKA JOANNA, Klimat Pienin, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 1982, 49: 21-32.

Podano charakterystykę wybranych elementów klimatu: masy powietrza, wiatry, promieniowanie słoneczne, zachmurzenie, mgły, wilgotność powietrza, temperaturę powietrza, opady, pokrywą śnieżną, piętra klimatyczne i regiony mezoklimatyczne, termiczne pory roku i inne okresy termiczne, okres wegetacyjny; mikro- i fitoklimat.

Wody

BAŚCIK M., SIWEK J., Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1: 50 000. Arkusz M-34-89-D Szczawnica, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2006.

FIEDLER-KRUKOWICZ HANNA, ŁANIEWSKI-WOŁŁK JERZY, Przepływy Dunajca w Pienińskim Parku Narodowym w warunkach normalnej i powodziowej eksploatacji Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 111-124.

Omówiono charakterystykę hydrologiczną Dunajca, koncepcje „ujarzmiania” Dunajca, lokalizację i główne zadania zespołu zbiorników, gospodarkę wodną zbiornika w warstwie wyrównawczej i jej wpływ na kształtowanie się przepływów w Przełomie Pienińskim, gospodarkę wodną zbiornika Czorsztyn-Niedzica w warstwie rezerwy powodziowej i efekty redukcji fal powodziowych.

HUMNICKI WŁODZIMIERZ, Reżim źródeł pienińskich w świetle obserwacji limnimetrycznych, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 29-39.

Opisano sieć obserwacyjną źródeł: pod Wysokim Działem, Kirowego Potoku, Kotłowego Potoku, Leśnego Potoku; omówiono reakcję źródeł na opady atmosferyczne i reakcję źródeł na topnienie pokrywy śnieżnej.

HUMNICKI WŁODZIMIERZ, Hydrogeologia Pienin [rozprawa habilitacyjna], Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007, 239 s., 7 map.

Podano charakterystykę fizjograficzną obszaru badań; opisano pozycję geologiczną Pienin i ich budowę, warunki występowania wód podziemnych, dynamikę wód podziemnych, reżim wód powierzchniowych, charakterystykę hydrochemiczną, regionalizację hydrogeologiczną oraz czynniki antropogeniczne kształtujące warunki hydrogeologiczne.

HUMNICKI WŁODZIMIERZ, Zmiany warunków hydrogeologicznych wokół zbiorników zaporowych w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 83-95.

Omówiono historię budowy zbiorników, zadania zbiorników, dotychczasowy wpływ budowy i eksploatacji zbiorników (zmiany w gospodarce wodno-ściekowej, zmiany dynamiki wód podziemnych), prognozowany wpływ zbiorników na dynamikę wód oraz nowe zagrożenia dla jakości wód podziemnych.

HUMNICKI WŁODZIMIERZ, KROGULEC EWA, MAŁECKI JERZY, SZOSTAKIEWICZ-HOŁOWNIA MARZENA, WOJDALSKA ANNA, ZASZEWSKI DANIEL, Groundwater impact assessment of Lake Czorsztyn after 25 years of its operation [= Ocena oddziaływań Zbiornika Czorsztyńskiego na wody podziemne w ćwierćwiecze jego funkcjonowania], „Archives of Environmental Protection” 2022, 48(2): 65-78.

Oceniono oddziaływanie Zbiornika Czorsztyńskiego na wody podziemne oraz zmiany wymuszone przez jego budowę w zagospodarowaniu terenu; wykorzystano długoletnie obserwacje chemizmu i stanów zwierciadła wód podziemnych oraz wydajności źródeł sprzed budowy zbiornika, z czasów jego napełniania oraz 25-letniej eksploatacji.

HUMNICKI WŁODZIMIERZ, SZOSTAKIEWICZ-HOŁOWNIA MARZENA, Źródła siarczkowe w rejonie Pienin, „Acta Balneologica” 2018, 60(4/154): 295-300.

Przedstawiono analizę porównawczą chemizmu wód źródeł siarczkowych w polskich i słowackich Pieninach w rejonie: Krośnicy, Ociemnego Potoku, Łapsz Niżnych, Śmierdzonekii i Wielkiego Lipnika.

KOSTRAKIEWICZ LESZEK, Hydrografia Pienin, „Zeszyty Naukowe UJ” nr 117, „Prace Geograficzne” 1965, 12: 77-111.

Opisano środowisko geograficzne, infiltrację i spływ powierzchniowy, zbiorniki i charakterystykę wód podziemnych, wahania stanu wód gruntowych i podziemnych, kontakty wód podziemnych, wypływy wód podziemnych, wody mineralne, obszary podmokłe, sieć rzeczna, ustrój cieków, charakterystykę cieków, związek wód podziemnych z powierzchniowymi; porównano zlewnie podziemne z powierzchniowymi; omówiono regiony hydrograficzne i gospodarkę wodną.

KOSTRAKIEWICZ LESZEK, Hydrografia, [w:] K. Zarzycki (red.) Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 70-93.

Omówiono wody podziemne i gruntowe (wody krasowe, wody w utworach fliszowych i marglach, wody naskalne w zwietrzelinie rumoszowo-gliniastej, wody w stożkach fluwiogłajalnych i aluwialnych rzecznych), naturalne wypływy wód podziemnych i gruntowych, wody powierzchniowe (reżim wód powierzchniowych, wezbrania i powódzie, cechy fizykochemiczne), regiony hydrograficzne, wykorzystanie wód i różne koncepcje zabudowy dorzecza Dunajca w rejonie Pienin oraz stosunki wodne na obrzeżu projektowanej czaszy zbiorników wodnych.

MAŁECKA DANUTA, HUMNICKI WŁADYSŁAW, Problemy hydrogeologii i ochrony wód Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2002, 7: 49-70.

Podano hydrogeologiczną charakterystykę terenu; omówiono jakość wód Pienińskiego PN i terenów przyległych, chemizm wód krążących w masywie oraz kierunki i zakres dalszych badań.

MAPA hydrograficzna w skali 1: 50 000. Arkusz M-34-89–D Szczawnica, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2006, 1 ark.

PASTERNAK KAZIMIERZ, Charakterystyka podłoża zlewni rzeki Dunajec, „Acta Hydrobiologica” 1968, 10(3): 299-317.

Omówiono fizjografię zlewni, geologię, gleboznawstwo i geomorfologię.

PUNZET JERZY, Charakterystyka hydrologiczna dorzecza Dunajca, „Rocznik Sądecki” 1982, 17: 369-399.

SOJA ROMAN, Hydrologiczne zmiany w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 97-106.

Opisano wody powierzchniowe, reżim hydrologiczny Dunajca, zmiany hydrologiczne w Pieninach, w tym: redukcję fal powodziowych, podniesienie przepływów minimalnych, regulację przepływów, zmianę termiki rzeki, zmianę wielkości transportu rumowiska oraz zmianę parametrów fizykochemicznych.

STAWARUK JADWIGA, Współczesne procesy fluwialne koryt w zlewni potoku Krośnica (Pieniny, Gorce) [praca magisterska], Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, Kraków [2010], msk. 75 s.

Opisano środowiskowe uwarunkowania systemu korytowego Krośnicy (geologię, rzeźbę, klimat, hydrografię, gleby, użytkowanie); podano charakterystykę koryt w zlewni Krośnicy (przebieg koryt, morfometrię, formy erozyjne, formy akumulacyjne, osady, czynniki antropogeniczne, strukturę), prawidłowości wykształcenia systemu korytowego; porównano koryta Krośnicy z korytami innych potoków karpaccich.

SZOSTAKIEWICZ-HOŁOWNIA MARZENA, Systemy hydrogeochemiczne zlewni górskich o różnej litologii [rozprawa habilitacyjna], Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2018, 171 s.

Scharakteryzowano systemy hydrochemiczne zlewni potoków w Pieninach (Macelowy), Tatrach (Biały) i na Podhalu (Suchy), w tym: powierzchnię brzegową, fazę stałą, ciekłą i gazową, opad atmosferyczny, wody powierzchniowe oraz jakość i ilościową charakterystykę relacji w systemach hydrochemicznych.

Gleby

ADAMCZYK BRONISŁAW, GRESZTA JAN, Gleby, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, Warszawa-Kraków, 30: 94-112.

Omówiono typy i podtypy gleb: rędziny, rędziny inicjalne, rędziny brunatne, rędziny czarnoziemne, rędziny butwinowe, pararędziny, gleby brunatne, gleby szarobrunatne, gleby brunatne właściwe, gleby brunatne wylugowane, gleby brunatne kwaśne, gleby bielcowe, mady, gleby glejowe, czarne ziemie, gleby torfowe.

ADAMCZYK BOLESŁAW, GRESZTA JAN, OLSZOWSKI JANUSZ, Mapa typów gleb Pienińskiego Parku Narodowego. Skala 1:10.000, Zakład Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN w Krakowie, Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa 1980, 1 ark.

ADAMCZYK BOLESŁAW, GRESZTA JAN, OLSZOWSKI JANUSZ, Gleby Pienińskiego Parku Narodowego, „Ochrona Przyrody” 1982, 44: 317-340, 1 mapa.

Omówiono rodzaje gleb, typy i podtypy gleb, gleby litogeniczne: wapniowcowe (rędziny i pararędziny), gleby autogeniczne: brunatnoziemne (brunatne) i bielicoziemne (bielcowe), gleby hydrogeniczne: aluwialne (mady), zabagnione i bagicienne (torfowe); przedstawiono mapy: gleb, odkrywek glebowych, odczynu wierzchnich i głębszych warstw gleby.

NIEMYSKA-ŁUKASZUK JOANNA, MIECHÓWKA ANNA, ZALESKI TOMASZ, Gleby Pienińskiego Parku Narodowego i ich zagrożenia, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2002, 7: 79-90.

Podano charakterystykę pokrywy glebowej Parku; omówiono jednostki taksonomiczne gleb PPN, właściwości fizykochemiczne gleb głównych jednostek taksonomicznych, zagrożenia pokrywy glebowej PPN oraz zawartość całkowita metali ciężkich.

NIEMYSKA-ŁUKASZUK JOANNA, ZALESKI TOMASZ, MIECHÓWKA ANNA, Charakterystyka pokrywy glebo-
wej Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbio-
rowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 33-41.

Scharakteryzowano gleby: litogeniczne wapniowcowe, brunatnoziemne, semihydrogeniczne i hydrogeniczne, aluwialne, an-
tropogeniczne.

SKIBA STEFAN, DREWNIK MAREK, ZALESKI TOMASZ, Mapa gleb Pienińskiego Parku Narodowego w jed-
nostkach taksonomii międzynarodowej, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2002, 7: 91-95.

Omówiono gleby Pienińskiego PN w różnych klasyfikacjach oraz struktura pokrywy glebowej; dołączono mapę gleb.

TOMASZ ZALESKI, RYSZARD MAZUREK, MICHAŁ GAŚIOREK, TOMASZ WANIC, PAWEŁ ZADROŻNY,
AGNIESZKA JÓZEFOWSKA, BARTŁOMIEJ KAJDAS, Gleby leśnych powierzchni monitoringowych w
Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2016, 14: 3-15. [6991]

Omówiono typy i podtypy gleb obszarów leśnych w oparciu o 373 stałe powierzchnie badawcze; dla każdego podtypu
określono: miąższość poziomu próchnicznego, uziarnienie, zawartość szkieletu oraz właściwości chemiczne.

ZALESKI TOMASZ, ZARZYCKI JAN, KACPRZAK ANDRZEJ, Wpływ sposobu koszenia na warunki glebowe i
skład florystyczny ciepłolubnej łąki pienińskiej, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2014, 13: 33-44.

Podsumowano badania prowadzone od 2004 r. na terenie Pienińskiego PN, polegające na porównaniu charakterystyk gleb i
roślinności po zastosowaniu koszenia ręcznego i mechanicznego.

FLORA

Flora ogólnie

BERDAU FELIKS, Flora Tatr, Pienin i Beskidu Zachodniego, Druk J. Filipowicza, Warszawa 1890, 827 s.

Opisano 1340 gat. roślin naczyniowych (skrzypów, widłaków, paproci, nagonasiennych i okrytonasiennych) pod kątem morfologii i występowania.

BODZIARCZYK JAN, PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, Struktura i zmiany roślinności leśnej w strefach ochrony ścisłej i czynnej Pienińskiego Parku Narodowego – analiza wybranych cech, [w:] J. Bodziarczyk [red.], Ochrona ścisła w parkach narodowych i rezerwach. Bilans osiągnięć i porażek ostatniego półwiecza, Tatrzański Park Narodowy, Zakopane 2018, ss. 61-78.

Przedstawiono stan zachowania fitocenozy w strefach ochrony ścisłej i czynnej, zróżnicowanie pokrycia warstw roślinności zbiorowisk leśnych oraz ich zmiany w okresie 15 lat oraz liczbę gatunków i udział grup ekologicznych.

GRODZIŃSKA KRYSZYNA, Rośliny naczyniowe Skalic Nowotarskich i Spiskich (Pieniński Pas Skałkowy), „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1976, 22(1/2): 43-127.

Podano charakterystykę terenu badań i uwagi ogólne; zamieszczono wykaz systematyczny roślin naczyniowych z podaniem stanowisk.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Bibliografia flory i fauny Pienin, [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 265-333.

Zamieszczono 589 pozycji z zakresu botaniki, w tym: 234 - florystyki, 146 - fitosocjologii, 64 - ochrony flory, 44 - fitogeografii, 16 - systematyki, 56 - anatomii, 29 - paleobotaniki; dołączono indeks tematyczny i systematyczny.

PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, ZARZYCKI KAZIMIERZ, Zarys fizjografii i stosunków geobotanicznych Pienin oraz charakterystyka wybranych biotopów, „Fragmenta Faunistica” 1976, 21(2): 21-49.

Omówiono fizjografię Pienin (położenie i rzeźbę, geologię, gleby, klimat, hydrografię); podano ogólną charakterystykę szaty roślinnej: roślinność, florę roślin naczyniowych, odrębność i specyfikę flory Pienin, uwagi o florach zarodnikowych, przyczyny bogactwa i różnorodności flory, współczesne przemiany flory i roślinność, podział geobotaniczny; omówiono ważniejsze zbiorowiska roślinne i warunki ich występowania oraz charakterystykę roślinności i siedliska wybranych biotopów.

RAZOWSKI JÓZEF, Charakterystyka flory i fauny Pienin, [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 11-21.

Porównano florę i faunę do innych regionów Polski; omówiono zróżnicowanie ekologiczne i geograficzne, relikty, endemity i „osobliwości”, zmiany antropogeniczne; dołączono przegląd badań związanych z florą i fauną.

WRÓBEL IWONA, Szata roślinna Pienińskiego Parku Narodowego. Podsumowanie Planu Ochrony na lata 2001-2020, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 63-69.

Opisano zbiorowiska leśne i nieleśne oraz florę, w tym liczbę gatunków w grupach systematycznych.

WRÓBEL IWONA, ZARZYCKI KAZIMIERZ, Oddziaływanie zespołu zbiorników wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne na florę i roślinność Pienin, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 131-152.

Podano wyniki inwentaryzacji flory i roślinności; omówiono wpływ budowy i eksploatacji zbiorników na grupy roślin: glony, porosty, śluzowce, mszaki, rośliny naczyniowe wodne, rośliny naczyniowe lądowe (w tym gat. wskaźnikowe i rzadkie) oraz wpływ na zbiorowiska aluwia Dunajca, murawy naskalne i kserotermiczne, łąkowe, leśne.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, Małe populacje pienińskich roślin reliktowych i endemicznych, ich zagrożenie i problemy ochrony, „Ochrona Przyrody” 1976, 41: 7-75.

Omówiono geologię i klimat Pienin, osobliwości flory roślin naczyniowych (endemity i ważniejsze relikty); podano przypuszczalny wiek i drogi migracji niektórych gatunków roślin w Pieniny, przykłady zawężonej zmienności kilku pienińskich populacji roślinnych, rozmieszczenie poziome i pionowe oraz siedliska roślin reliktowych i endemicznych, przemiany flory od schyłku plejstocenu oraz problemy ochrony.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, Rośliny rodzime, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 127-142.

Opisano historię badań; podano ogólną charakterystykę flory Pienin, charakterystyczne rysy flory, taksony endemiczne, inne osobliwości flory oraz podział geobotaniczny Pienin.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, KORZENIAK URSZULA, Roślinność łąkowa Pienin i jej przemiany w ostatnim sześćdziesięcioleciu, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 2: 5-12.

Wykazano nowe zbiorowiska łąkowe w latach 1924-1988; opisano przemiany składu florystycznego pienińskich łąk oraz kierunki przemian roślinności łąkowej Pienin.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, WRÓBEL IWONA, Przemiany pienińskiej flory roślin naczyniowych w XX wieku, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2012, 12: 43-56.

Omówiono ogólne przemiany pienińskiej flory, w tym przemiany spontaniczne i wywołane działalnością człowieka (flora lasów, muraw naskalnych i kserotermicznych, łąkowa, segetalna), aluwia Dunajca, gatunki wymarłe, gatunki synantropijne oraz przedstawiono przewidywane zmiany.

Grzyby, porosty i śluzowce

BARTNIK CZESŁAW, LEDWICH JADWIGA, Grzyby zasiedlające drewno reliktywnej sosny zwyczajnej z Sokolicy z objawami zgnilizny oraz ich interakcje biotyczne, [w:] J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, tom 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2021, s. 53-72.

Opisano pierwszy raz saprofitycznego grzyba (w tym przypadku *Cinereomyces lindbladii*) infekującego żywe drzewo, powodując białą zgniliznę; wyizolowano inne 3 gat.: *Trichoderma atroviride*, *T. harzianum* i *Umbelopsis isabelina*; zaobserwowano hamujący wpływ gat. *Trichoderma* na rozkład drewna przez *C. lindbladii*.

CHACHUŁA PIOTR, Monitoring grzybów wielkoowocnikowych w Pienińskim Parku Narodowym, „Roczniki Bieszczadzkie” 2010, 18: 312-323.

Opisano założenia monitoringu według projektu planu ochrony Parku; w planie wyznaczono 30 gat. i 5 biotopów specjalnej troski; podano wyniki monitoringu w 2007-2009.

CHACHUŁA PIOTR, Nowe gatunki grzybów chronionych na terenie Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2012, 12: 87-101.

Wykazano 37 gat. grzybów chronionych (w tym 10 nowych dla Pienińskiego PN) wraz z opisem ich stanowisk.

CHACHUŁA PIOTR, MLECZKO PIOTR, WIERZBOWSKA IZABELA A., KĘDZIOR WIKTORIA, Grzyby podziemne Pienińskiego Parku Narodowego – nowe dane o różnorodności i rozmieszczeniu, „Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica” 2020, 27(2): 359-378.

Podano nowe dane na temat epigeicznej mykobioty grzybowej Pienin, także jako źródło pożywienia dla małych ssaków, szczególnie dla myszarki leśnej i nornicy rudej; mykobiota grzybów podziemnych Pienin zwiększyła się z 8 do 35 gat., w tym 3 gat. nowe dla Polski: *Hydnocystis piligera*, *Hymenogaster* cf. *arenarius* i *H.* cf. *megasporus*.

CZERWIK-MARCINKOWSKA JOANNA, MROZIŃSKA TERESA, Kierunki i dynamika zmian składu gatunkowego glonów pro- i eukariotycznych w zbiornikach zaporowych Pienin i w Dunajcu w latach 1997–2008, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 153-160.

Przedstawiono kierunki zmian: niewielką różnorodność gatunkową glonów, wstrzymanie migracji glonów, zależność zmian algoflory od wpływu czynników antropogenicznych, zmiany w składzie gat. związane z odrębnością taksonomiczną istniejącej algoflory zbiorników wodnych i Dunajca.

DROZDOWICZ ANNA, Śluzowce (*Myxomycetes*), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 31-34.

Przedstawiono historię badań i scharakteryzowano florę śluzowców.

- GUMIŃSKA BARBARA, Mikoflora Pienińskiego Parku Narodowego (Część I-II), „Acta Mycologica” 1969, 5: 219-243; 1972, 8(2): 149-174.
Wykazano 400 gat. grzybów wraz z miejscem ich występowania.
- GUMIŃSKA BARBARA, Mikoflora Pienińskiego Parku Narodowego (Część III-V), „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego” nr 432, 617, 968, „Prace Botaniczne” 1976, 4: 127-141; 1981, 9: 67-81; 1990, 21: 157-172.
Wykazano 200 gat. grzybów wraz z miejscem ich występowania.
- GUMIŃSKA BARBARA, Mikoflora Pienińskiego Parku Narodowego. Część VI-VIII, „Fragmenta Floristica et Geobotanica”, Ser. Polonica, 1994, 1: 33-39; 1999, 6: 179-187; 2004, 11(2): 371-382.
Wykazano 110 gat. grzybów wraz z miejscem występowania.
- GUMIŃSKA BARBARA, Grzyby kapeluszowe Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae”, ser. B, 30: 189-209.
Opisano Pieniny jako oazę osobliwości mikologicznych; podano gatunki wapieniolubne, grzyby rosnące pod ziemią, grzyby w zbiorowiskach leśnych i łąkowych oraz omówiono ochronę grzybów.
- GUMIŃSKA BARBARA, Grzyby wielkoowocnikowe (*macromycetes*), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 47-53.
Przedstawiono historię badań grzybów, charakterystykę ogólną i ekologiczną, grzyby wapieniolubne, grzyby o charakterze górskim oraz grzyby zasługujące na ochronę; dołączono wykaz 67 taksonów.
- GUMIŃSKA BARBARA, Atlas grzybów Pienińskiego Parku Narodowego, Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 2006, 166 s.
Przedstawiono ogólną charakterystykę grzybów, przegląd niektórych siedlisk grzybów w Pieninach, ochronę grzybów w Pieninach oraz przegląd gat.
- KISZKA JÓZEF, Porosty (*Lichenes*) dna i otoczenia zbiorników retencyjnych w dolinie Dunajca w Pieninach, „Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica” 1997, 4: 253-323.
Opisano zmiany w środowisku spowodowane budową zbiornika zaporowego; dokonano przeglądu siedlisk i ugrupowań porostów; podano wykaz 400 porostów oraz ogólne dane o florze porostów w siedliskach i ich poziomym rozmieszczeniu; opisano porosty górskie, synantropijne, wymarłe, wymierające, zagrożone i podlegające prawnej ochronie; omówiono degradację stanowisk i gatunków na dnie budowanych zbiorników oraz prognozę zmian.
- KISZKA JÓZEF, Porosty (*Lichenes*), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 55-66.
Przedstawiono historię badań porostów, charakterystykę flory oraz przegląd 150 gat.; omówiono elementy geograficzne (88 gat.), porosty górskie (81 gat.), porosty synantropijne (58 gat.) oraz zanikające (101 gat.).
- KOMOROWSKA HALINA, Śluzowce, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae”, ser. B, 30: 233-241.
Omówiono budowę i rozwój, ekologię, historię badań i skład gatunkowy oraz florę śluzowców Pienin na tle śluzowców Karpat.
- KUĆMIERZ JAN, Flora grzybów pasożytniczych Pienin. Część I. *Plasmodiophoromycetes*, *Oomycetes*, *Chytridiomycetes*, *Ascomycetes*, „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1976, 22(3): 377-393.
Przedstawiono rys historyczny badań w Pieninach; podano uwagi ogólne o florze grzybów pasożytniczych oraz wykaz 173 gat. z Pienin.
- KUĆMIERZ JAN, Flora grzybów pasożytniczych Pienin. Część II. *Basidiomycetes*, *Deuteromycetes*, „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1976, 22(4): 605-622.
Przedstawiono wykaz 385 gat. z Pienin.
- KUĆMIERZ JAN, Mikroskopowe grzyby pasożytnicze roślin, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 210-232.

Podano skład gatunkowy i osobliwości florystyczne; omówiono grzyby fitopatogeniczne Pienin na tle mikoflory Polski, grzyby fitopatogeniczne w zbiorowiskach roślinnych oraz choroby grzybowe roślin uprawianych w rejonie Pienin.

KUĆMIERZ JAN, Mikroskopowe grzyby pasożytnicze roślin, [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 35-45.

Przedstawiono historię badań i obecny stan poznania; zestawiono liczbowo gatunki grup systematycznych oraz grzybów fitopatogenicznych lasu jaworowego.

TOBOLEWSKI ZYGMUNT, Porosty Pienin, „Prace Komisji Biologicznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, 1958, 17(5): 1-124.

Podano ogólną charakterystykę Pienin; opisano stosunki klimatyczne, przegląd siedlisk i zbiorowisk porostów Pienin: zbiorowiska naskalne, epifity, porosty murszejącego drewna, naziemne; porównano florę wapiennych porostów Pienin i innych regionów; podano ogólną charakterystykę flory porostów Pienin; dołączono systematyczny wykaz 362 gat.

TOBOLEWSKI ZYGMUNT, Porosty, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae”, ser. B, 30: 173-188.

Opisano porosty wapieniolubne, osobliwości przyrodnicze, rozmieszczenie poziome, elementy geograficzne, podano przegląd siedlisk i zbiorowisk na wapieniach; wymieniono porosty występujące na piaskowcach i innych siedliskach.

Glony

MROZIŃSKA TERESA, Glony, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 164-172.

Opisano rzadkie i szczególnie interesujące gat. glonów, w tym glony występujące w potokach i źródłach, młakach i na wilgotnych skałach.

MROZIŃSKA TERESA, Sinice (Cyanophyta) i glony (Algae), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 23-29.

Przedstawiono historię badań, charakterystykę florystyczną i wykaz 118 taksonów.

Mszaki, wątrobowce

KARCZMARZ KAZIMIERZ, Mchy i wątrobowce, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 150-163.

Omówiono zróżnicowanie regionalne i charakterystyczne rysy brioflory, odrębność briogeograficzną, mchy kopalne, dokonano przeglądu zbiorowisk mszaków: zespoły mszyste, naziemne synuzje mszaków, zespoły roślin wyższych z przeważającym udziałem mszaków, zbiorowiska mszaków na polach, ugorach i miejscach ruderalnych.

KARCZMARZ KAZIMIERZ, Mszaki (*Bryophyta*), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 67-74.

Przedstawiono historię badań; porównano brioflore Pienin do innych pasm górskich; poruszono zagadnienia briogeograficzne; dokonano analizy ekologicznej; opisano gatunki wymagające ochrony.

OCHYRA RYSZARD, Mchy Skalic Nowotarskich i Spiskich (Pieniński Pas Skałkowy), „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1984, 28(3): 419-489.

Scharakteryzowano teren badań; omówiono florę mchów skalic; podano charakterystykę niektórych grup gatunków i ich rozmieszczenie poziome (gatunki wapieniolubne, acydofilne, kserotermiczne, wodne i bagienne, epifityczne i epiksyliczne); omówiono rozmieszczenie mchów na tle geobotanicznego podziału Skalic; dołączono przegląd systematyczny 249 gat. brioflory.

OCHYRA RYSZARD, CYKOWSKA BEATA, The liverwort flora of the Skalice Nowotarskie and Spiskie Klippen (Polish Western Carpathians) [= Flora wątrobowców Skalic Nowotarskich i Spiskich (polskie Karpaty Zachodnie)], [w:] A. Stebel, R. Ochyra (red.) *Bryophytes of the Polish Carpathians* [= Mszaki polskich Karpat], Sorus, Poznań 2008, ss. 143-167.

Przedstawiono stan wiedzy o faunie wątrobowców pienińskiego pasa skałkowego, ogólną charakterystykę flory wątrobowców i glików, listę 61 gat. wątrobowców i 1 gat. glików.

OCHYRA RYSZARD, STEBEL ADAM 2008. Mosses of the Małe Pieniny Range (Polish Western Carpathians) [= Mchy Małych Pienin (polskie Karpaty Zachodnie)], [w:] A. Stebel, R. Ochyra (red.), *Bryophytes of the Polish Carpathians* [= Mszaki polskich Karpat], Sorus, Poznań, ss. 75-141. [1534]

Omówiono historię badań bryologicznych w Małych Pieninach; podano ogólną charakterystykę flory mchów Małych Pienin i analizę środowiskową (mchy naziemne, nadrzewne, na martwym drewnie, naskalne, bagienne, wodne); omówiono ochronę mchów; podano wykaz systematyczny 56 gatunków.

STEBEL ADAM, Wpływ zbiorników zaporowych na Dunajcu w Pieninach na florę mchów tego regionu, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), *Pieniny – Zapora – Zmiany*, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 161-171.

Opisano zniszczenie stanowisk mchów poprzez budowę zbiornika oraz ekspansję epifitów (opis 11 gat.).

STEBEL ADAM, OCHYRA RYSZARD, Mosses of the Małe Pieniny Range (Polish Western Carpathians) [= Mchy Małych Pienin (polskie Karpaty Zachodnie)], [w:] A. Stebel, R. Ochyra (red.) *Bryophytes of the Polish Carpathians* [= Mszaki polskich Karpat], Sorus, Poznań 2008, ss. 75-141.

Omówiono historię badań bryologicznych w Małych Pieninach; podano ogólną charakterystykę flory mchów Małych Pienin i analizę środowiskową (mchy naziemne, nadrzewne, na martwym drewnie, naskalne, bagienne, wodne); omówiono ochronę mchów; podano wykaz systematyczny 56 gatunków.

SZAFRAN BRONISŁAW, Mszaki Pienin, „Ochrona Przyrody” 1952, 20: 89-117.

Opisano granice badanego obszaru oraz dotychczasowe badania; omówiono ogólne warunki rozwoju mszaków w Pieninach i porównano z innymi wapiennymi obszarami Polski; opisano charakter i rozmieszczenie regionalne flory mszaków; dołączono systematyczny wykaz 196 gat.

SZWEYKOWSKI JERZY 1961. Materiały do flory wątrobowców Pienin, „Prace Komisji Biologicznej PTPN, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy”, 24(1): 1-38.

Podano listę 63 gat. wątrobowców Pienin, w tym 20 gat. nowych dla Pienin, wraz ze stanowiskami, w tym 3 gat. z Wdżaru.

VONČINA GRZEGORZ, GÓRSKI PIOTR, MIERZEŃSKA MARTA, KLČ VLADIMÍR, Flora wątrobowców (Marchantiophyta) i glików (Anthocerotophyta) Pienin, [w:] J. Bodziarczyk (red.) *Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie. Tom XIX*, Poznań 2023, s. 1-172.

Przedstawiono wykaz z mapami rozmieszczenia 88 gat. wątrobowców i 1 gat. glików z Pienin Zachodnich, Pienin Centralnych i Małych Pienin, także po słowackiej stronie; podano charakterystykę ekologiczną poszczególnych gatunków wraz z opisem podłoża i siedliska; porównano do wybranych flor wątrobowców Tatr, Karpat i Ojcowskiego PN.

Paprotniki i rośliny kwiatowe

BODZIARCZYK JAN, Sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* L. w Pienińskim Parku Narodowym – warunki występowania i jej znaczenie w zbiorowiskach roślinnych, [w:] J. Bodziarczyk (red.), *Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, tom 17*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2021, s. 11-34.

Podano rozmieszczenie sosny zwyczajnej w Pienińskim PN i jej udział w drzewostanach; omówiono zbiorowisko reliktowych lasków sosnowych (naskalne i kserotermiczne); określono uwarunkowania i znaczenie sosny w zespołach roślinnych Pienińskiego PN.

BODZIARCZYK JAN, BROŻNY MARCIN, WILK ŁUKASZ, WILK PRZEMYSŁAW, Pieniński Park Narodowy ostoją najwyższych jodeł w Polsce, [w:] J. Bodziarczyk (red.) *Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, t. 20*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2024, s. 125-134. [7454]

Opisano sposób odnalezienia i pomiaru wysokości najwyższych jodeł w Pienińskim PN.

FREY LUDWIK, *Opowieści o roślinach Pienin*, Miasto i Gmina Szczawnica, Szczawnica 2010, 142 s.

Zaprezentowano roślinność Pienin w formie popularno-naukowej.

FREY LUDWIK, Botaniczne poznawanie Pienin, „Prace Pienińskie” 2018, 28: 51-78. [7165]

Omówiono dokonania botaników pienińskich: brata Cypriana, Franciszka Herbicha, Aleksandra Zawadzkiego, Feliksa Berdau, Bronisława Gustawicza, Józefa Zubrzyckiego, Eustachego Wołoszczaka, Kazimierza Łapczyńskiego, Nándora Filarszky'ego, Karela Domina, Stanisława Kulczyńskiego, Bogumiła Pawłowskiego, Kazimierza Zarzyckiego, Jana Kornasia, Elżbiety Pancer-Kotejowej, Krystyny Grodzińskiej oraz wielu współczesnych botaników badających florę i zbiorowiska Pienin.

GRODZIŃSKA KRYSZYNA, Rośliny naczyniowe Skalic Nowotarskich i Spiskich (Pieniński Pas Skałkowy). „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1976, 22(1/2): 43-127.

Podano charakterystykę terenu badań i uwagi ogólne; zamieszczono wykaz systematyczny roślin naczyniowych z podaniem stanowisk.

JAGIEŁŁO MAŁGORZATA, Storzycyki łąk i polan Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 2: 43-49.

Zaprezentowano wyniki inwentaryzacji storczyków na 18 łąkach w Pienińskim PN; dołączono wykaz 16 gatunków i 3 mieszańców storczyków.

MUTER ELŻBIETA, Analiza dendrochronologiczna złamanego pędu reliktywnej sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* L. z Sokolicy, [w:] J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, tom 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2021, s. 109-146.

Określono wiek złamanego konara sosny oraz wpływ klimatu na zmienność przyrostów.

PAWŁOWSKI BOGUMIŁ 1972. Szata roślinna gór polskich. Karpaty Zachodnie. Okręg Pieniny, [w:] W. Szafer, K. Zarzycki (red.), Szata roślinna Polski. Tom 2, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, wyd. 2, s. 215-224. [1564]

Podano charakterystykę terenu i granice; opisano roślinność i jej swoiste cechy; przedstawiono podział Pienin.

RADWAŃSKA-PARYSKA ZOFIA, Zielnik Brata Cypriana z Czerwonego Klasztoru, „Polish Botanical Studies, Guidebook Series” 1991, 5: 3-216. [1000]

Opisano zielnik i historię życia brata Cypriana, podano krytyki i opinie o zielniku oraz opisano 260 gat. roślin, w tym 167 pienińskich, 63 tatrzańskich, 44 ogrodowych, 7 pokojowych i 2 z okolic Nitry.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, Rośliny naczyniowe Pienin. Rozmieszczenie i warunki występowania, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa-Kraków 1981, 257 s.

Przedstawiono krytyczne zestawienie listy roślin naczyniowych Pienin (860 gat. rodzimych, 146 naturalizowanych i 71 obcych) wraz z rozmieszczeniem na tle warunków siedliskowych i zbiorowisk roślinnych.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, Paprotniki i rośliny kwiatowe (rośliny naczyniowe), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 75-79.

Omówiono historię i stan badań; scharakteryzowano florę; opisano rośliny endemiczne, osobliwości flory, rośliny synantropijne, rośliny chronione i zagrożone.

Flora kopalna

KLIMASZEWSKI MIECZYŚLAW, SZAFER WŁADYSŁAW, SZAFRAN BRONISŁAW, URBAŃSKI JAROSŁAW, Flora dryasowa w Krościenku nad Dunajcem, „Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego” 1950, 24: 1-84, wyd. 2.

Przedstawiono geologię terenu; omówiono ślimaki towarzyszące florze dryasowej; opisano florę dryasową oraz uwagi o klimacie ostatniego zlodowacenia w Karpatach Zachodnich.

SZAFER WŁADYSŁAW, Flora pliocenńska z Krościenka n/Dunajcem. I. Część ogólna, „Rozprawy Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego PAU” 1946, 72, (B) 1: 1-162.

Oceniono stopień poznania flory nasiennej w Krościenku; omówiono skład i wiek flory krościeńskiej na tle porównawczym; scharakteryzowano klimat, ekologiczne właściwości i zbiorowiska flory krościeńskiej; opisano związek Europy z Azją i Ameryką Północną w pliocenie; omówiono wędrówki roślin w pliocenie.

SZAFER WŁADYSŁAW, Flora plioceńska z Krościenka n/Dunajcem. II. Część opisowa, „Rozprawy Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego PAU” 1946, 72, (B) 2: 1-213, 15 tabl.

Przedstawiono opisy morfologiczne i fitogeograficzne wraz z lokalizacją roślin kopalnych w porządku systematycznym.

SZAFER WŁADYSŁAW, Plioceneńska flora okolic Czorsztyna i jej stosunek do plejstocenu, „Prace Instytutu Geologicznego” 1954, 11: 1-238, 20 tabl.

Omówiono genezę osadów i rozmieszczenie szczątków roślinnych w profilach k. Mizernej i Huby; dołączono systematyczny wykaz i opisy szczątków roślin kopalnych; przedstawiono analizę florystyczną materiału; podano względny wiek geologiczny flor Krościenka i okolicy Czorsztyna; opisano klimat pliocenu i starszego plejstocenu w Karpatach Zachodnich na podstawie szczątków roślin; omówiono zagadnienia stratygraficzne.

ŚRODOŃ ANDRZEJ, Pieniny w historii szaty roślinnej Podhala [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae”, ser. B, 30: 115-126.

Opisano roślinność Podhala u schyłku trzeciorzędu, roślinność czwartorzędu, ostatni okres lodowy na Podhalu oraz roślinność Pienin w holocenie.

VALDE-NOWAK PAWEŁ, NADACHOWSKI ADAM, MADEYSKA TERESA, Obłazowa Cave. Human activity, stratigraphy and palaeoenvironment [= Jaskinia Obłazowa. Działalność człowieka, startygrafia i paleośrodowisko], Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, Kraków 2003, 173 s.

Opisano stratygrafię, litologię i sedymentologię jaskini; omówiono zagadnienia archeologiczne, datowanie węglem radioaktywnym, wyniki analizy botanicznej; opisano szczątki ludzkie i faunę kopalną.

FAUNA

Fauna ogólnie

Fauna Pienin. Część I, „Fragmenta Faunistica” 1976, 21: 1-370.

Przedstawiono historię i stan badań faunistycznych w Pieninach; omówiono fizjografię i geobotanikę Pienin; dokonano przeglądu: roztoczy, pajaków, żukowatych, skoczogonków, bzygowatych, rośliniarek, gąsieniczników, mrówek, galasówkowatych, piewików i ślimaków.

Fauna Pienin. Część II, „Fragmenta Faunistica” 1978, 22: 1-357.

Dokonano przeglądu: karaczanów, prostoskrzydłych, skorków, ważek, pluskwiaków wodnych, biedronek, kusakowatych i muchówek.

Fauna Pienin. Część III, „Fragmenta Faunistica” 1979, 24: 1-318.

Dokonano przeglądu: skąposzczetów; wodopójek; kosarzy; sprężyków; chrząszczy wodnych; scharakteryzowano środowiska wodne; podsumowano badania nad fauną Pienin.

BAZYLUK WŁADYSŁAW, Wstęp do opracowania zbiorowego „Fauna Pienin”, „Fragmenta Faunistica” 1976, 21(1): 9-19.

Przedstawiono historię i przegląd współczesnych badań fauny w Pieninach; omówiono stan poznania fauny Pienin oraz cel i metodykę badań aktualnej fauny.

BAZYLUK WŁADYSŁAW, LIANA ANNA, Podsumowanie wyników badań nad lądowymi bezkręgowcami (*Invertebrata terrestria*) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(9): 295-318.

Przedstawiono charakterystykę faunistyczną 14 siedlisk pienińskich, charakterystykę zoogeograficzną oraz wpływ czynników zoogeograficznych na faunę Pienin.

DRATNAL EMIL, SOWA RYSZARD, SZCZĘSNY BRONISŁAW, Zgrupowania zwierząt bezkręgowych w wodach Pienin, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 379-399.

Omówiono stopień poznania fauny wodnej Pienin, faunę poszczególnych środowisk wodnych, w tym: muchówki, skąposzczety, jętki, chrząki, widelnice; podano gęstość zasiedlenia i zmiany sezonowe; opisano walory przyrodnicze fauny wodnej Pienin.

DYLEWSKA MIROŚLAWA, Fauna kserotermiczna Pienin, „Przegląd Zoologiczny” 1965, 9(2): 160-168.

Opisano kserotermiczną florę Pienin, pochodzenie kserotermicznej fauny Pienin oraz przykłady fauny kserotermicznej wśród chrząszczy, owadów bezskrzydłych, motyli, muchówek, błonkówek, ślimaków i ptaków.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Bibliografia flory i fauny Pienin, [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 265-333.

Zamieszczono 589 pozycji z zakresu botaniki, w tym: 234 - florystyki, 146 - fitosocjologii, 64 - ochrony flory, 44 - fitogeografii, 16 - systematyki, 56 - anatomii, 29 - paleobotaniki oraz 589 pozycji z zakresu zoologii, w tym: 556 - faunistyki, 166 - ekologii zwierząt, 130 - ochrony fauny, 91 - zoogeografii, 92 - systematyki, 23 - anatomii, 36 - paleozoologii; indeks tematyczny i systematyczny.

KNUTELSKI STANISŁAW, Przemiany fauny rejonu Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne od stanu przed ich powstaniem do czasu napełnienia wodą oraz ocena przyczyn tego zjawiska, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 173-184.

Omówiono zmiany fauny i ich przyczyny na podstawie: ryb, płazów, ptaków, ssaków, zoobentosu, bezkręgowców, mięczaków, ryjkowców, sówkowatych i owadów zapylających; działania ochronne PPN.

KUNZE ROMAN, Problemy zoogeograficzne Pienin, „Kosmos” 1934, ser. B, 59(4): 217-242.

Przedstawiono skład fauny pienińskiej w stosunku do fauny południowej Polski; omówiono zagadnienia ekologiczne, paleozoologiczne i zoogeograficzne.

RAZOWSKI JÓZEF, Charakterystyka flory i fauny Pienin, [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 11-21.

Porównano florę i faunę do innych regionów Polski; omówiono zróżnicowanie ekologiczne i geograficzne, relikty, endemity i „osobliwości”, zmiany antropogeniczne; dołączono przegląd badań związanych z florą i fauną.

STROJNY WŁADYSŁAW, Kózki (*Cerambycidae*) Pienińskiego Parku Narodowego, „Przegląd Zoologiczny” 1968, 12(1): 55-70.

SZCZĘSNY BRONISŁAW, Operat ochrony ekosystemów wodnych. Tom I. Projekt ochrony ekosystemów wodnych [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 01.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków 2000, msk., 33 s., 25 tab.

Omówiono hydrochemię potoków, zatoki Harczygrunt i Dunajca; z zakresu hydrobiologii omówiono historię badań, listę gatunków, charakterystykę zoogeograficzną gat. o szczególnym znaczeniu dla Pienin, rozmieszczenie pionowe, zgrupowania, waloryzację zlewni, ryby, zagrożenia, wodną roślinność kwiatową.

WITKOWSKI ZBIGNIEW (opr.), Operat ochrony fauny. Tom I. Synteza operatu, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków – Krościenko n.D. [2000], msk., msk., 94 s., 6 ryc.

Opisano stan wiedzy o faunie Pienińskiego PN, w tym: stan fauny, grupy gat. o szczególnych walorach, waloryzację przestrzenną z punktu widzenia zgrupowań, prognozy zmian w faunie; opracowano plan ochrony fauny, plan badań, zakres i harmonogram prac oraz wymieniono gat. specjalnej troski.

WITKOWSKI ZBIGNIEW J., Fauna Pienińskiego Parku Narodowego, jej zagrożenie i ochrona, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 71-82.

Przedstawiono stan poznania i bogactwo fauny Pienin; podano liczbę gat. w grupach systematycznych, porównano do liczby gat. grup owadów i kręgowców Puszczy Białowieskiej; podano liczbę gat. endemicznych, północno-górskich i unikatowych oraz listę gat. zagrożonych.

ZARZYCKI KAZIMIERZ (red.), Inwentaryzacja stanu przyrody w rejonie zespołu zbiorników wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne (1992-93). Raport ogólny z badań prowadzonych na zlecenie Okręgowej Dyrekcji Gospodarki Wodnej w Krakowie w latach 1992-93, Instytut Botaniki PAN, Kraków 1994, msk. 27 s.

Podsumowano wyniki inwentaryzacji przyrody ożywionej, która miała na celu: ocenę jej stanu na terenie przyszłych zbiorników i w ich otoczeniu w okresie poprzedzającym napełnienie zbiorników wodą, opracowanie wniosków, zaleceń i sugestii na temat gospodarki i ochrony przyrody oraz opracowanie założeń długoterminowych badań przemiany przyrody na terenie zbiorników i w ich sąsiedztwie.

WOŁOZYN BRONISŁAW W., OKARMA HENRYK, PROFUS PIOTR, RYBACKI MARIUSZ, SZCZĘSNY BRONISŁAW, JENNER BARTOSZ, PAWŁOWSKI JERZY, KOSIOR ANDRZEJ, DYDUCH-FALNIEWSKA ANNA [2000], Operat ochrony fauny. Tom II. Operaty szczegółowe, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków - Krościenko n.D., msk., 210 s.

Przedstawiono operaty: ochrony ssaków lądowych, nietoperzy, ptaków, płazów i gadów, fauny wodnej, mięczaków, chrząszczy, błonkówek, motyli oraz wybranych bezkręgowców lądowych.

Pajęczaki

BŁASZAK CZESŁAW, NIEDBAŁA WOJCIECH, OLSZANOWSKI ZIEMOWIT, SKORUPSKI MACIEJ, Roztocze (Acarina), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 115-121.

Przedstawiono historię badań roztoczy, charakterystykę rzędu *Gamasida* i rzędu *Oribatida*.

HAITLINGER RYSZARD 1983. The mites (Acarina) of small mammals of the Pieniny Mts., Poland [= Roztocze (Acarina) drobnych ssaków Pienin], „Acta Zoologica Cracoviensia”, 26(10): 355-386. [1794]

Wykazano 61 gat. roztoczy występujących na 17 gat. gryzoni i owadożernych; wykazano gat. nowy dla fauny Polski – *Neotrombicula earis*.

RAZOWSKI JÓZEF, Pająki (Araneae), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 111-114.

Historia badań; charakterystyka ekologiczna; dane zoogeograficzne; porównanie faun lokalnych; piśmiennictwo.

ROZWAŁKA ROBERT 2020. Wykaz krytyczny pająków (Araneae) Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] J. Bodziarczyk (red.) Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, t. 16, Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kraków, s. 57-69. [7192]

Podano listę 274 gat. pająków, opisano historię badań pająków w Pieninach oraz opisano gatunki rzadkie.

SKORUPSKI MACIEJ, GWIAZDOWICZ DARIUSZ J., Roztocze (Acari, Mesostigmata) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1996, 39(16): 223-243.

Opisano ponad 200 gat. roztoczy, w tym 158 nowych dla Pienin i 28 nowych dla Polski, 3 gatunki nowe dla nauki, w tym 1 rodzaj nowy dla nauki.

SKORUPSKI MACIEJ, GWIAZDOWICZ DARIUSZ J., Roztocze (Acari, Mesostigmata) nowe dla nauki i fauny Polski wykazane z Pienin od roku 1990, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 83-87.

Przedstawiono wykaz i opis występowania 27 nowych gat. dla Polski, w tym jednego rodzaju i trzech gatunków nowych dla nauki.

SKORUPSKI MACIEJ, GWIAZDOWICZ DARIUSZ J., Wstępne badania nad fauną roztoczy z podrzędu *Mesostigmata* w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 77-80.

Wykazano 179 gat. roztoczy z 21 rodzin; znalezienie nowego dla nauki gat. *Dendroleleps kielczewskii*.

STARĘGA WOJCIECH, Pająki (*Aranei*) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1976, 21(11): 233-330.

Wykazano 305 gat. ze stanowiskami; przedstawiono charakterystykę ekologiczną i zoogeograficzną środowisk; porównano fauny poszczególnych środowisk oraz do fauny innych regionów Polski.

STARĘGA WOJCIECH, Kosarze (*Opiliones*) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(5): 175-183.

Przedstawiono 15 gat., w tym uwagi ekologiczne i zoogeograficzne.

Owady

ADAMSKI PAWEŁ, KOSIOR ANDRZEJ, WITKOWSKI ZBIGNIEW, Zmiany fauny owadów zapylających w otoczeniu Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne, [w:] R. Soja, S. Knućelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 185-193.

Zaobserwowano zanik stanowisk owadów, zmniejszenie liczby gatunków ciepłolubnych oraz nieokreślony wpływ sukcesji ekologicznej w zbiorowiskach nieleśnych.

ADAMSKI PAWEŁ, ZAMORSKI ROMAN 2014-2023. Sprawozdania z monitoringu stanu populacji niepylaka apollo w PPN za lata 2014-2023 [ekspertyzy], [Kraków 2012-2023], kps-y. [7404]

Przedstawiono coroczną liczebność i fenologię populacji niepylaka apollo, jej strukturę przestrzenną, dynamikę, inne obserwacje oraz wnioski.

ADAMSKI PAWEŁ, WITKOWSKI ZBIGNIEW, KOSIOR ANDRZEJ, Przyczyny zanikania niepylaka apollo w Pienińskim Parku Narodowym – analiza procesów genetycznych i demograficznych. Sprawozdanie merytoryczne z realizacji projektu badawczego, Polska Akademia Nauk, Instytut Ochrony Przyrody w Krakowie, Kraków 1998, kps, 25 s.

Analizowano zmienność rysunku na skrzydłach motyli, cechy degradacyjne w populacji, cechy morfometryczne sprzężone z aktywnością osobników i skłonnością do migracji oraz cechy lotu samców.

BAZYLUK WŁADYSŁAW, Karaczany (Blattodea), prostoskrzydłe (Orthoptera) i skorki (Dermaptera) Pienin oraz góry Wżar, „Fragmenta Faunistica” 1978, 22(1): 7-50.

Wykazano 6 gat. karaczanów, 4 gat. skorków i 43 gat. prostoskrzydłych; podano charakterystykę zoogeograficzną i ekologiczną prostoskrzydłych.

BAZYLUK WŁADYSŁAW, LIANA ANNA, Owady, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” ser. B, 30: 264-291.

Omówiono poszczególne grupy systematyczne owadów występujących w Pieninach z uwzględnieniem aspektów zoogeografii i ekologii na przykładach wybranych gatunków.

BIELAWSKI RYSZARD, Biedronki (Coleoptera, Coccinellidae) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1978, 22(8): 337-357.

Wykazano i opisano 38 gat. biedronek oraz podano ich charakterystykę zoogeograficzną i ekologiczną.

BŁESZYŃSKI STANISŁAW, RAZOWSKI JÓZEF, ŻUKOWSKI ROMAN, Fauna motyli Pienin, „Acta Zoologica Cracoviensis” 1965, 10(5): 375-493.

Wykazano 1555 gatunków motyli (w tym 25 nowych dla Polski) z danymi o siedliskach, częstotliwości i okresie ich występowania.

CHUDZICKA ELŻBIETA, STROIŃSKI ADAM, Piewiki (Hemiptera: Auchenorrhyncha), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 163-168.

Przedstawiono historię badań piewików; dokonano przeglądu zbiorowisk roślinnych; podano dane zoogeograficzne i zoologiczne.

CZECHOWSKA WIEŚŁAWA, Myrmekofauna Pienińskiego Parku Narodowego (Hymenoptera, Formicoidea), „Fragmenta Faunistica” 1976, 21(5): 115-144.

Przedstawiono myrmekologiczną charakterystykę środowisk; wykazano 46 gat. mrówek oraz opisano ich rozmieszczenie i występowanie w Pieninach.

DOBOSZ ROLAND, Siatkoskrzydłe (Neuroptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 159-161.

Przedstawiono historię badań; scharakteryzowano faunę siatkoskrzydłych.

DRABER-MOŃKO AGNIESZKA, Scatophagidae, Muscidae, Gasterophilidae, Hippoboscidae, Calliphoridae, Sarcophagidae, Rhinophoridae, Oestridae, Hypodermatidae i Tachnidae (Diptera) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1978, 22(2): 51-230.

Wykazano siedliska muchówek; podano charakterystykę zoogeograficzną i ekologiczną; dołączono wykaz i opis 348 gat.

DUŠAN ŠÁCHA, Výsledky výskumu vážok (Odonata) v kompetenčnom území správy Pieninského národného parku [= Wyniki badań ważek w obszarze zarządzanym przez PIENAP], „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2011, 11: 69-79.

Opisano 35 gat. ważek wraz z danymi o siedliskach i okresie ich występowania.

DYLEWSKA MIROŚŁAWA, The Apoidea of the Pieniny National Park. Part I. Megachilidae and Apidae (partim). [= Pszczoły w Pienińskim Parku Narodowym. Część 1. Megachilidae i Apidae], „Acta Zoologica Cracoviensia” 1962, 7(14): 423-481.

Wykazano 70 gat. żądłówek (w tym 4 nowych dla Polski) ze stanowiskami i datami zebrania; omówiono zoogeograficzne i ekologiczne aspekty poszczególnych rodzin na tle Polski.

DYLEWSKA MIROŚŁAWA, Fauna kserotermiczna Pienin, „Przegląd Zoologiczny” 1965, 9(2): 160-168. [1542]

Opisano kserotermiczną florę Pienin, pochodzenie kserotermicznej fauny Pienin oraz przykłady fauny kserotermicznej wśród chrząszczy, owadów bezskrzydłych, motyli, muchówek, błonkówek, ślimaków, ptaków i nietoperzy.

DYLEWSKA MIROŚŁAWA, CELARY WALDEMAR, Błonkówki (Hymenoptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 195-208.

Przedstawiono historię badań oraz charakterystykę fauny błonkówek w Pieninach.

DYLEWSKA MIROSLAWA, NOSKIEWICZ JAN, Apoidea of the Pieniny National Park. Part II. Colletidae, Andrenidae, Halictidae, Melittidae, Apidae (Nomada SCOP.). [= Pszczoły w Pienińskim Parku Narodowym. Część 1. Colletidae, Andrenidae, Halictidae, Melittidae, Apidae (Nomada SCOP.)], „Acta Zoologica Cracoviensia” 1963, 8(13): 477-532.

Wykazano 101 gat. (w tym 5 nowych dla Polski i 48 dla Karpat polskich) ze stanowiskami i datami zebrania; przedstawiono analizę zoogeograficzną i ekologiczną poszczególnych rodzin na tle Polski.

FIAŁKOWSKI WOJCIECH, Widelnice (Plecoptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 147-150.

Przedstawiono historię badań oraz charakterystykę fauny widelnic w Pieninach.

GALEWSKI KAZIMIERZ, Chrząszcze wodne (Haliplidae, Dytiscidae, Gyrynidae i Hydrophilidae) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(7): 227-281.

Omówiono elementy chorologiczne i genetyczna; porównano faunę Pienin i innych gór w Polsce; omówiono rozmieszczenie pionowe w Pieninach oraz charakterystykę jakościową i ilościową; porównano fauny poszczególnych środowisk; omówiono elementy ekologiczne, fenologiczne zmiany w składzie fauny, wpływ człowieka i prognoza fauny; dołączono wykaz 76 gat.

HAITLINGER RYSZARD, Wszy (Anoplura), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 155-157.

Przedstawiono historię badań oraz charakterystykę fauny wszy w Pieninach.

HUFLEJT TOMASZ, Materiały do znajomości rośliniarek (Hymenoptera, Symphyta) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1976, 21(4): 95-114. [1546]

Opisano 95 gat. rośliniarek ze stanowiskami.

KARPIŃSKI JAN, Przyczynek do znajomości fauny korników Parku Narodowego w Pieninach, „Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici” 1948, 5(14): 225-232.

Opisano 44 gat. korników.

KAŹMIERCZAK TADEUSZ, Gąsienicznikowate (Hymenoptera, Ichneumonidae) wybranych zbiorowisk łąkowych Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 2: 71-84.

Podano skład gatunkowy i liczebność gąsienicznikowatych na 3 łąkach; omówiono analizę struktury dominacji, stopień przywiązania gatunków do typów łąk oraz określono udziału gatunków leśnych.

KĘDZIORSKI ADRZEJ, NAKONIECZNY MIROSLAW 2024. Pieniński niepyłak apollo w badaniach fizjologicznych, biochemicznych i toksykologicznych, [w:] J. Bodziarczyk (red.) Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, t. 20, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 195-217. [7457]

Podano wyniki badań nad: zawartością wybranych metali, zależnością troficzną w układzie niepyłak apollo – roślina żywicielska, enzymami przewodu pokarmowego larw, neurohormonami larw i poczwerek, wpływem warunków pogodowych na żerowanie larw oraz zależnością allelozwiązków a ubarwieniem aposematycznym.

KŁONOWSKA-OLEJNIK MAŁGORZATA, Jętki (Ephemeroptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 137-141.

Przedstawiono historię badań oraz charakterystykę fauny jętek w Pieninach.

KNUTELSKI STANISŁAW, KNUTELSKA EMILIA, Chrząszcze Pienin w zbiorach Pienińskiego Parku Narodowego oraz obecny stan poznania tej fauny (Insecta: Coleoptera), „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2014, 13: 45-62.

Przedstawiono historię badań oraz stan obecny poznania koleopterofauny Pienin, opisano zbiór chrząszczy posiadany przez Pieniński PN, załączono listę gatunków wraz z opisami z etykiet oraz porównano bogactwo gatunkowe chrząszczy z różnych obszarów Karpat Polski.

KOEHLER WITOLD, Fauna mrówek Pienińskiego Parku Narodowego, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 1951, 55 s.

Przedstawiono historię badań mrówek w Pieninach; podano miejsca i metodyka odłowów mrówek; omówiono charakterystykę ekologiczną terenu; podano elementy zoogeograficzne myrmekofauny; wykazano 47 gat. z charakterystyką ekologiczną i stanowiskami.

KOSIOR ANDRZEJ, KRÓL WIESŁAW, PŁONKA PIOTR, Changes in bumble-bees and cuckoo-bees (Bombini, Apoidea) in the Pieniny National Park and its buffer zone (Southern Poland) [= Zmiany trzmieli i trzmielców (Bombini, Apoidea) w Pienińskim Parku Narodowym i jego otulinie (Południowa Polska)], „Nature Conservation” 2002, 58[2001]: 95-107.

Podano liczbę gat. trzmieli i trzmielców, które wyginęły, zmniejszyły swoją liczebność lub nie wykazały zmian; omówiono przyczyny tych zmian; podano miejsca najbardziej bogate gatunkowo.

KOTEJA JAN, Czerwce (Hemiptera: Sternorrhyncha: Coccinea), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 169-173.

Przedstawiono historię badań czerwców w Pieninach, ich charakterystykę i występujące gat.

ŁABĘDZKI ANDRZEJ, Ważki (Odonata) Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne oraz okolic, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2002, 7: 99-103.

Wymieniono ważki stwierdzone w Pieninach w latach 1864-1997; omówiono ważki rozwijające się na obszarze zbiorników przed i po ich napełnieniu; podano prognozę zmian fauny ważek w dolinie Dunajca.

MIELEWCZYK STANISŁAW, Ważki (Odonata) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1978, 22(6): 265-294.

Przedstawiono historię badań ważek w Pieninach, wykaz 40 stanowisk, przegląd 26 gat., charakterystykę zoogeograficzną i ekologiczną, wpływ człowieka oraz prognozę zmian fauny.

MIELEWCZYK STANISŁAW, Pluskwiaki wodne (Heteroptera aquatica et semiaquatica) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1978, 22(7): 295-336.

Przedstawiono przegląd 31 gat. z 99 stanowisk; podano charakterystykę zoogeograficzną i ekologiczną; omówiono wpływ człowieka oraz prognozę zmian fauny.

MIELEWCZYK STANISŁAW, Pluskwiaki wodne (Heteroptera aquatica et semiaquatica), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 175-176.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę fauny pluskwiaków wodnych.

NOWACKI JANUSZ, Zmiany w faunie sówkowatych (Lepidoptera, Noctuidae) naskalnych, kserotermicznych ekosystemów w Pieninach ze szczególnym uwzględnieniem efektu oddziaływania zbiorników wodnych Czorsztyńskiego i Sromowieckiego, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 195-205.

Wykazano zanik w Pieninach 56 gat. sówkowatych oraz 29 nowych gat., w tym 2 nowe dla fauny Polski; opisano ekosystemy naskalne i murawy kserotermiczne jako kluczowe dla zachowania kserotermofilnych gat. sówkowatych w Europie Środkowej; omówiono regresję populacji kserotermofilnych sówkowatych, spowodowaną bliskością zbiorników wodnych; wymieniono nowe gat. higrofilne; omówiono negatywny wpływ naturalnej sukcesji, zanik tradycyjnych form gospodarowania jako przyczynę wycofywania się najcenniejszych gat. sówkowatych oraz powstrzymanie negatywnego wpływu sukcesji dzięki zabiegom czynnej ochrony.

PALACZYK ANDRZEJ, KLASA ANNA, Muchówki (Diptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 223-231.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę fauny, stan poznania i charakterystykę fauny muchówek.

PANIGAJ LUBOMIR, Changes in species richness of Butterflies fauna (Lepidoptera, Hesperioidea and Papilionoidea) in the Pieniny Mountains [= Zmiany w bogactwie gatunkowym fauny motyli w Pieninach], „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 83-88.

Wykazano 108 gatunków motyli z rodzin: Hesperidae, Papilionidae, Pieridae, Riodinidae, Lycaenidae, Nymphalidae, Satyridae oraz porównano badania słowackiej i polskiej strony Pienin.

PAWŁOWSKI JERZY, Chrząszcze (Coleoptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 177-194.

Przedstawiono historię badań, przegląd wybranych walorów faunistycznych o oraz genezę koleopterofauny Pienin.

RAZOWSKI JÓZEF, Motyle (Lepidoptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 215-221.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę fauny motyli w Pieninach.

SZCZĘSNY BRONISŁAW (red.), Stan przyrody ożywionej w rejonie zespołu zbiorników wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne w trakcie piętrzenia (w latach 1996-1997). Część II. Fauna lądowa i jej przemiany. Fauna bezkręgowców wodnych, Polska Fundacja Ochrony Przyrody „Pro Natura”, Kraków 1997, msk., 21 s. + 10 tab.

Omówiono historię badań hydrobiologicznych od 1972 r.; przedstawiono analizę ekologiczno-faunistyczną i podobieństwo faun (zgrupowań) 13 rzędów bezkręgowców z podziałem na Dunajec i dopływy; opisano wpływ powstania zbiorników wodnych oraz powodzi w 1997 r. na faunę.

SZCZĘSNY BRONISŁAW, Chruściki (Trichoptera), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 209-213.

Przedstawiono historię badań chruścików, uwagi zoogeograficzne i ekologiczne.

SZEPTYCKI ANDRZEJ, Owady bezskrzydłe (Apterygota), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 131-135.

Przedstawiono historię badań oraz dane faunistyczne dla skoczogonków- pierwogonków i przerzutek.

TARNAWSKI DARIUSZ, KADEJ MARCIN, SMOLIS ADRIAN, MALKIEWICZ ADAM, Niepylak apollo *Parnassius apollo* (LINNAEUS, 1758) – monografia gatunku, Fundacja EkoRozwoju, Wrocław 2012, 139 s.

Omówiono stan badań nad niepylakiem apollo, jego ochronę w ujęciu historycznym; charakterystykę rodziny Papilionidae; charakterystykę morfologiczną; bionomię, ekologię, filogenezę i biogeografię, czynniki ograniczające i zagrożenia, strategię ochrony, hodowlę w Polsce oraz wykorzystanie w edukacji.

WEINER WANDA M., Collembola of the Pieniny National Park in Poland [= Collembola Pienińskiego Parku Narodowego], „Acta Zoologica Cracoviensia” 1981, 25(18): 417-500. [1496]

WOYCIECHOWSKI MICHAŁ 1985. Mrówki (Hymenoptera, Formicidae) Małych Pienin – Karpaty, „Acta Zoologica Cracoviensia”, 28(8): 283-296. [1568]

Podano 36 gat. mrówek, charakterystykę środowisk oraz wykaz gatunków z miejscami ich schwywania.

Pozostałe bezkręgowce

BIESIADKA EGENIUSZ, Wodopójki (Hydracarina) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(4): 97-173.

Podano charakterystykę terenu i opisy 55 stanowisk, systematyczny przegląd 144 taksonów, charakterystykę wodopójek Pienin, typów wód i środowisk, pionowe zróżnicowanie, strefowość, sukcesję i ogólną charakterystykę zoogeograficzną, faunę wodopójek Pienin na tle fauny Karpat i Polski; antropogeniczne zmiany środowiska wodnego w Pieninach i ich wpływ na faunę wodopójek.

GRABDA-KAZUBSKA BOŻENA, Robaki pasożytnicze (Platyhelminthes, Nematelminthes i Acanthocephala), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 81-85.

Przedstawiono historię badań i przegląd systematyczny robaków pasożytniczych w Pieninach.

JAŹDZEWSKA TERESA, Pijawki (Hirudinea), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 101-103.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę faunistyczną pijawek w Pieninach.

JĘDRYCKOWSKI WOJCIECH B., Zaleszczotki (Pseudoscorpionidea), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 125-126.

Przedstawiono historię badań i przegląd gat. zaleszczotków w Pieninach.

KASPRZAK KRZYSZTOF, Skąposzczety (Oligochaeta) Pienin. I. Wazonkowce (Enchytraeidae), „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(1): 7-56.

Omówiono stanowiska i środowiska występowanie wazonkowców w Pieninach, wpływ środowiska na faunę wazonkowców; podano uwagi zoogeograficzne i przegląd 36 gat.

KASPRZAK KRZYSZTOF, Skąposzczety (Oligochaeta) Pienin. II. Naididae, Tubificidae, Haplotaxidae, Lumbriculidae [skąposzczety wodne], „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(2): 57-80.

Omówiono 34 stanowiska skąposzczetów wodnych w Pieninach; podano ich ogólną charakterystykę oraz przegląd 18 gat.

KASPRZAK KRZYSZTOF, Skąposzczety (Oligochaeta) Pienin. III. Dżdżownice (Lumbricidae), „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(3): 81-95.

Omówiono 14 stanowisk dżdżownic w Pieninach; podano charakterystykę 14 gat. i 11 form oraz uwagi zoogeograficzne.

KAŹMIERCZAK TADEUSZ, Gąsienicznikowate (Hymenoptera, Ichneumonidae) wybranych zbiorowisk łąkowych Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 2: 71-84.

Podano skład gatunkowy i liczebność gąsienicznikowatych na 3 łąkach; omówiono analizę struktury dominacji, stopień przywiązania gatunków do typów łąk oraz określono udział gat. leśnych.

KOWNACKI ANDRZEJ, Stream ecosystems in mountain grassland (West Carpathians). 8. Benthic invertebrates [= Ekosystemy potokowe pastwisk górskich (Karpaty Zach.). 8. Fauna bezkręgowców], „Acta Hydrobiologica” 1982, 24(4): 375-390.

Omówiono badania 3 potoków ze zlewniami o różnej intensyfikacji pasterskiej; wykazano 162 taksonów bezkręgowców i opisano ich udział w faunie; omówiono sezonowe zmiany fauny, wpływ powodzi i gospodarki pasterskiej na zespoły bezkręgowców.

RAZOWSKI JÓZEF, Niesporczaki (Tardigrada), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 105-106.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę fauny niesporczaków w Pieninach.

RIEDEL ADOLF, Ślimaki i pozostałe bezkręgowce lądowe, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 292-310.

Opisano faunę bezkręgowców lądowych w Pieninach: skąposzczetów, równonogów, wijów, pajęczaków i ślimaków.

SAWONIEWICZ JANUSZ, Przyczynki do poznania gąsieniczników (Hymenoptera, Ichneumonidae) Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1976, 21(9): 201-219.

Podano wykaz 300 gat. gąsieniczników w Pieninach wraz ze stanowiskami.

STWORZEWICZ EWA, Mięczaki (Mollusca), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 87-91.

Przedstawiono historię badań mięczaków w Pieninach; opisano obecny stan ich poznania oraz charakterystykę fauny.

SYWULA TADEUSZ, JĘDRYCKOWSKI WOJCIECH B., Skorupiaki (Crustacea), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 107-110.

Przedstawiono historię badań skorupiaków w Pieninach; dokonano przeglądu skorupiaków wodnych i lądowych.

SZCZĘSNY BRONISŁAW (red.), Degradacja fauny bezkręgowców bentosowych Dunajca w rejonie Pienińskiego Parku Narodowego, „Ochrona Przyrody” 1995, 52: 207-224.

Podano liczebność i skład jakościowy: skąposzczetów, jętek, chrząszczy, widelnic, ochotkowatych (muchówki) na odcinku Harkłowa - Szczawnica; porównano do fauny sprzed 20 lat; oceniono wpływ zanieczyszczenia wód Dunajca na faunę bezkręgowców.

URBAŃSKI JAROSŁAW, Mięczaki Pienin [reprint], [seria:] Klasycy nauki poznańskiej, tom 45, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań 2010, 272 s. [2903]

Przedruk pracy „Mięczaki Pienin ze szczególnym uwzględnieniem terenu polskiej części Parku Narodowego” z 1939 r.; publikację opatrzone wstępem R. Bernarda, J. Musiała i J. Błoszyka traktującym o autorze oraz bibliografią autora; w oryginalnej publikacji omówiono 95 gat. ślimaków, w tym charakterystykę zoogeograficzną, ekologiczną i pionowe rozszeregowanie.

WOJTASIK BARBARA, Evaluation of the stage of development of the littoral of Czorsztyński and Sromowiecki reservoirs (Pieniny Mountains, Poland) on the basis of analyses of meiobenthos assemblages [= Ocena stopnia rozwoju litoralu zbiorników Czorsztyńskiego i Sromowieckiego (Pieniny, Polska) na podstawie analizy zespołów meiobentosu], „Hydroecology and Hydrobiology” 2009, 9(24): 149-157.

Scharakteryzowano 26 stanowisk dla których określono wskaźniki ekologiczne: frekwencję, dominację, podobieństwo i dyspersję; określono podobieństwo fauny Zbiornika Czorsztyńskiego do naturalnego jeziora a Zbiornika Sromowieckiego do sztucznego stawu; oceniono monitorowanie zbiorników poprzez meiobentos.

WYTWER JOLANTA, Wije (Myriapoda), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 127-129.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę zoogeograficzno-faunistyczną krocionogów i pareczników.

Ryby

AUGUSTYN LESZEK, Wpływ hydroelektrowni w Czorsztynie-Niedzicy i Sromowcach Wyżnych na ichtiofaunę Dunajca w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 227-239.

Scharakteryzowano Zbiornik Czorsztyński i Sromowiecki; określono ilościowe i jakościowe zmiany ichtiofauny Dunajca w okresach: 1963-1980, 1981-1996 i od 2002 r. oraz opisano ichtiofaunę Dunajca w Pienińskim PN.

AUGUSTYN LESZEK, BARTEL RYSZARD, EPLER PIOTR, JELONEK MAREK, WITKOWSKI ANDRZEJ, Ichtiofauna Dunajca w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 113-120.

Przedstawiono wyniki elektropołów ryb na Dunajcu; opisano strukturę ilościową i wagową złowionych ryb; porównano udział procentowy gat. ryb w 1974 i 2004 r.; omówiono wpływ zapory na populacje ryb.

PASTERNAK KAZIMIERZ, SKÓRA STANISŁAW, Środowiska wodne i stan ichtiofauny w rejonie Pienin [w:] K. Zarzycki (red.) Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 367-378.

Opisano wodne środowisko życia ryb w Pieninach; scharakteryzowano ichtiofaunę Dunajca i jego dopływów oraz skład ichtiofauny w przyszłych zbiornikach wodnych.

STARMACH JANUSZ, Ryby (Pisces), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 233-237.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę fauny ryb i przewidywane zmiany w składzie gat..

STARMACH JANUSZ, JELONEK MAREK, Ocena stanu ichtiofauny i środowiska wodnego Zbiornika Czorsztyńskiego, „Supplementa ad Acta Hydrobiologia” 2003, 6: 65-87.

Płazy i gady

KOWALSKI WŁADYSŁAW, MŁYNARSKI MARIAN, Uwagi o płazach i gadach Pienińskiego Parku Narodowego, „Ochrona Przyrody” 1965, 31: 87-115.

Podano charakterystykę terenu i systematyczny przegląd 9 gat. płazów; omówiono stadia wzrostowe i rozwojowe larw żaby trawnej w różnych zbiornikach wodnych; podano systematyczny przegląd 6 gat. gadów i charakterystykę faunistyczną.

RYBACKI MARIUSZ, Stan fauny płazów i gadów Pienińskiego Parku Narodowego oraz terenu Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne przed ich napełnieniem, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 47-70.

Podano wykaz gat. płazów i gadów z Pienińskiego PN i terenu przyszłych zbiorników wodnych; omówiono wymagania siedliskowe i rozmieszczenie gat., liczebność i status ochronny, liczebność i zagęszczenie żaby trawnej; porównano herpetofaunę terenu zbiorników i Pienińskiego PN; opisano zagrożenia w obliczu zmian siedliskowych.

RYBACKI MARIUSZ, Zagrożenie płazów na drogach Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 85-97.

Opisano główne siedliska rozrodcze płazów w rejonie Pienińskiego PN, główne szlaki migracji płazów krzyżujące się z szosami, strefy największego zagrożenia na drogach w rejonie Pienińskiego PN, śmiertelność gatunków oraz metody ochrony szlaków migracji.

SZYDŁO MONIKA, Ochrona płazów w Pienińskim Parku Narodowym i otulinie [praca dyplomowa], Katedra Ochrony Lasu i Ekologii Wydziału Leśnego SGGW, Warszawa 2008, msk. 68 s.

Przedstawiono charakterystykę 9 gat. płazów; omówiono zagrożenia ze strony zbiorników zaporowych, na szlakach migracji, z powodu zaniku siedlisk rozrodczych, turystyki i zanieczyszczenia wód; omówiono sposoby ochrony płazów poprzez ochronę szlaków migracji i miejsc rozrodu, tworzenie nowych miejsc lęgowych oraz poprzez edukację ludności.

SZYNDLAR ZBIGNIEW, RYBACKI MARIUSZ, Płazy (*Amphibia*) i gady (*Reptilia*), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 239-243.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę fauny płazów i gadów Pienin.

Ptaki

BOCHEŃSKI ZBIGNIEW, Ptaki Pienin, „Acta Zoologica Cracoviensia” 1960, 5(10): 349-445.

Opisano teren; podano wykaz 158 gat. ptaków z miejscami występowania; dokonano przeglądu środowisk i ich awifauny; porównano awifaunę Pienin do innych gór Europy; omówiono zmiany awifauny w ostatnim okresie; podano charakterystykę fauny ptaków Pienin.

BOCHEŃSKI ZBIGNIEW, Ptaki (Aves), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 245-254.

Przedstawiono historię badań i charakterystykę fauny ptaków Pienin; omówiono zmiany fauny ptaków Pienin w XX wieku, stopień poznania fauny ptaków na tle obszarów przyległych oraz prognozy na przyszłość.

BONCZAR ZBIGNIEW, KOZIK BOGUSŁAW, Podsumowanie programu restytucji sokoła wędrownego *Falco peregrinus* w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 121-128.

Przedstawiono metody restytucji sokoła wędrownego oraz jego hodowlę w tym celu; omówiono przebieg restytucji w Pienińskim PN.

CIERLIK GRZEGORZ, KOZIK BOGUSŁAW, Zmiany ornitofauny w rejonie zbiorników zaporowych w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 241-252.

Zestawiono 182 gat. ptaków Pienin, Zbiornika Czorsztyńskiego i Sromowieckiego i porównano do stanu awifauny sprzed budowy zbiorników wodnych.

KAJZER JOANNA, PACIORA KATARZYNA, BOBREK RAFAŁ, KOŚMICKI ANDRZEJ, Przelotne i zimujące ptaki wodno-błotne Zbiornika Czorsztyńskiego i Sromowieckiego w latach 2006–2007, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 81-89.

Wykazano 32 gat. ptaków; podano ich liczebność i częstość występowania oraz uwagi ekologiczne.

SITOWSKI LUDWIK, Ptaki Pienin, „Sprawozdanie Komisji Fizyograficznej” 1916, 50: 44-81.

Podano ogólne informacje o awifaunie Pienin oraz dokonano przeglądu 137 gat. z danymi ekologicznymi i miejscem bytowania.

Ssaki

BOCHEŃSKI ZBIGNIEW, Kręgowce lądowe, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” seria „Wydawnictwa Popularnonaukowe” 1982, 30: 245-259.

Przedstawiono ogólną charakterystykę płazów, gadów, ptaków i ssaków Pienin.

BODZIARCZYK JAN, KOZIK BOGUSŁAW, Występowanie dużych drapieżników: rysia, wilka i niedźwiedzia na obszarze Pienińskiego Parku Narodowego oraz problemy ich ochrony, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2008, 10: 45-54.

Przeanalizowano 121 obserwacji z okresu 1985-2007; najwięcej z nich dotyczyło rysia, dużo mniej wilka a najmniej niedźwiedzia; analizowano obserwacje bezpośrednie, tropy i oznaki bytowania oraz ofiary drapieżników.

BODZIARCZYK JAN, KOZIK BOGUSŁAW, Pieniński Park Narodowy, [w:] G. Jamrozy (red.) Ssaki polskich parków narodowych. Drapieżne, kopytne, zajęczaki i duże gryznie, Instytut Bioróżnorodności Leśnej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Magurski Park Narodowy, Kraków-Krempna 2014, ss. 48-63. [6819]

Opisano położenie, obszar, historię, przyrodę nieożywioną i ożywioną Pienińskiego PN oraz 20 gat. ssaków drapieżnych, kopytnych, zajęczaków i dużych gryzoni.

GUBAŁA WOJCIECH, PIKSA KRZYSZTOF, Nietoperze hibernujące w polskiej części Pienin, „Chrońmy Przyrodę Ojczyzn” 2012, 68(3): 175-185.

Przedstawiono wyniki inwentaryzacji i monitoringu zimowego pienińskich jaskiń i sztolni z okresu 2004-2011; przedstawiono charakterystykę 14 obiektów, liczebności zaobserwowanych nietoperzy oraz strukturę dominacji ich zgrupowań; omówiono zimującą chiropterofaunę Pienin na tle Karpat i Pienin słowackich.

HATLINGER RYSZARD, SZYSZKA KAZIMIERA, Drobnie ssaki Pienińskiego Pasa Skałkowego, „Acta Zoologica Cracoviensia” 1975, 20(7): 185-200.

Opisano miejsca badań; dokonano przeglądu 18 gat. z miejscami występowania drobnych ssaków; przedstawiono uwagi zoogeograficzne i ekologiczne.

JURCZYSZYN MIROSLAW, KOZIK BOGUSŁAW, DONARSKA ANNA, CZAPRACKA AGATA, Występowanie popielicy *Glis glis* w Pienińskim Parku Narodowym, „Chrońmy Przyrodę Ojczyzn” 2018, 74(3): 173-180.

Opisano wyniki badań z lat 1996-2015, przedstawiono mapę stwierdzeń popielicy w parku, porównano udział drzewostanów (z panującym Bk, Jd, Św i innymi gat.) w areale zajętych przez popielice z procentowym udziałem tych drzewostanów w lasach PPN, podano wyniki liczenia aktywności wokalnej popielic oraz średnie zagęszczenie populacji.

PASZKIEWICZ RENATA, SZKUDLAREK RAFAŁ, WĘGIEL ANDRZEJ, WĘGIEL JOLANTA, WĘGIEL WIESŁAW, Materiały do chiropterofauny Pienin – letnie stanowiska nietoperzy, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 31-46.

Przedstawiono historię badań chiropterofauny, wyniki odłowu nietoperzy w sieci na terenie Pienińskiego PN, wyniki odłowu na strychach kościołów i innych budynkach, charakterystykę ekologiczną wykazanych gat. nietoperzy.

WOŁOSZYN BRONISŁAW W., GAŁOZ WOJCIECH, Ssaki (*Mammalia*), [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 255-264.

Przedstawiono historię badań ssaków w Pieninach, charakterystykę fauny, wpływ zapory, listę gat. i miejsca występowania.

Fauna kopalna

KROBICKI MICHAŁ, Paleoekologiczne warunki rozmieszczenia ramienionogów (*Brachiopoda*) przełomu jury i kredy pienińskiego pasa skałkowego Polski, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 47-58.

Opisano geologię pienińskiego pasa skałkowego, historię badań brachiopodów tytono-beriasu; omówiono materiał i metody; przedstawiono rozmieszczenie ramienionogów w basenie pienińskiego pasa skałkowego.

TOMEK TERESA, BOCHEŃSKI ZBIGNIEW M., Zmiany fauny ptaków w rejonie Obłazowej w ciągu ostatnich 33 tysięcy lat, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 25-31.

Zidentyfikowano 79 taksonów ptaków z holocenu, z których obecnie można spotkać 49; z 30 gatunków obecnie nie występujących to głównie ptaki środowisk wodnych, stepowo-łąkowych i arktycznych; wraz z upływem czasu wzrastała

liczba gatunków związana ze środowiskiem leśnym; ich obecność wskazuje, że nawet podczas kulminacji zimna w Kotlinie Nowotarskiej występowały ostoje leśne.

VALDE-NOWAK PAWEŁ, MADEYSKA TERESA, NADACHOWSKI ADAM, Jaskinia w Obłazowej. Osadnictwo, sedymentacja, fauna kopalna, „Pieniny Przyroda i Człowiek ” 1995, 4: 5-23.

Przedstawiono topografię stanowiska i opisano jaskinię; opisano metodę pracy terenowej; omówiono materiały archeologiczne; przedstawiono analizę sedymentologiczną i datowanie bezwzględne oraz opisano faunę kopalną.

VALDE-NOWAK PAWEŁ, NADACHOWSKI ADAM, MADEYSKA TERESA, Obłazowa Cave. Human activity, stratigraphy and palaeoenvironment [= Jaskinia Obłazowa. Działalność człowieka, stratygrafia i paleośrodowisko], Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, Kraków 2003, 173 s.

Opisano stratyografię, litologię i sedymentologię jaskini; omówiono zagadnienia archeologiczne, datowanie węglem radioaktywnym, wyniki analizy botanicznej; opisano szczątki ludzkie i faunę kopalną.

WOŁOSZYN BRONISŁAW W., Badanie późnoplejstoceny i holoceny szczątków nietoperzy z jaskiń w Pieninach w aspekcie tafanologii i paleoekologii, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 33-41.

Porównano materiał kopalny z jaskiń w Wąwozie Sobczańskim i Jaskini w Obłazowej; przedstawiono charakterystykę paleogeograficzną 18 taksonów kopalnych nietoperzy.

ZBIOROWISKA, BIOCENOZY

Zbiorowiska roślinne ogólnie

GRODZIŃSKA KRYSZYNA 1970. Zbiorowiska kserotermiczne Skalic Nowotarskich i Spiskich (Pieniński Pas Skałkowy), „Fragmenta Floristica et Geobotanica”, 16(3): 401-432. [1707]

Wyróżniono i opisano 3 zbiorowiska: zespół naskalny *Festucetum pallens* z podzespołem górskim i wyżynnym, zespół murawy kserotermicznej *Origano-Brachypodietum* i zbiorowisko z *Calamagrostis varia* oraz opisano gleby tych zbiorowisk.

GRODZIŃSKA KRYSZYNA, Flora i roślinność Skalic Nowotarskich i Spiskich (Pieniński Pas Skałkowy), „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1975, 21(2): 149-246.

Opisano teren skalic; podano ogólną charakterystykę flory; opisano elementy geograficzne; omówiono charakterystykę ekologiczną flory, wpływ człowieka na florę skalic, zbiorowiska roślinne oraz stanowiska geobotaniczne skalic na tle pienińskiego pasa skałkowego.

GRODZIŃSKA KRYSZYNA, JASIEWICZ ADAM, PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, ZARZYCKI KAZIMIERZ, Mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego. 1965-1968. Skala 1:10.000, Zakład Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN, Instytut Botaniki PAN, Kraków 1981, 1 ark.

Do mapy zbiorowisk dołączono mapę hipsometryczną 1: 20.000 i mapę potencjalnej roślinności naturalnej 1: 20.000.

HOLEKSA JAN (red.), Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce, Część I, „Studia Naturae” 2007, 54 cz. I, 304 s.

Zamieszczono artykuły dotyczące m.in. Pienińskiego PN, poruszające następujące zagadnienia: dynamika roślinności na opuszczonych polanach, zarastanie nieużytkowanych polan przez osikę, przemiany zbiorowisk naskalnych i kserotermicznych; zmiany w roślinności na podstawie map katastralnych z XIX w.; zanieczyszczenie metalami ciężkim i ozonem; dynamika roślinności łąkowej przy ciągłych zabiegach ochronnych; przemiana łąk świeżych i pastwisk.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA (red.), Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 1-348, 1 mapa.

Przedstawiono metody badań zbiorowisk roślinnych PPN, opisano klimat Pienin, gleby PPN, omówiono lasy grądowe, łąkowe, acydofilne, jaworzyny, mezofilne i ciepłolubne lasy jodłowo-bukowe; naturalne i wtórne sośniny, mezofilne zbiorowiska zaroślowe, łąki, pastwiska i zbiorowiska siedlisk wilgotnych, roślinność naskalną i napiargową, kserotermiczne murawy i zarośla, roślinność żwirowisk, kamieńców nadrzecznych i brzegów rzek, zbiorowiska segetalne oraz dołączono mapę roślinności PPN.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, GRODZIŃSKA KRYSZYNA, Przemiany zbiorowisk naskalnych i kserotermicznych Pienińskiego Parku Narodowego w okresie ostatnich 35 lat XX w. [w:] J. Holeksa (red.) Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce. Część I, „Studia Naturae” 2007, 54, cz. I: 85-132.

Przeanalizowano zmiany, jakie zaszły podczas ostatnich 35 lat w roślinności naskalnej, napiargowej i kserotermicznej Parku oraz porównano występowanie zbiorowisk, składu florystycznego i struktury z danymi z lat 60. XX w. dla: naskalnej murawy górskiej, ciepłolubnej murawy naskalnej, zespołu zachyłki Roberta, napiargowej murawy trzcinnikowej, murawy kserotermicznej oraz ciepłolubnych zarośli pienińskich..

KINASZ WŁODZIMIERZ, Ekologiczne podstawy zarządzania łąk w Pienińskim Parku Narodowym, „Ochrona Przyrody” 1976, 41: 77-118.

Scharakteryzowano teren badań; podano charakterystykę łąk pienińskich: genezę, zbiorowiska roślinne, dotychczasową gospodarkę na łąkach PPN; omówiono wpływ zaniechania koszenia na sukcesję gat. drzewiastych, wpływ nawożenia na skład florystyczny łąk i liczbę gat. roślin naczyniowych; podano wnioski i sugestie zarządzania łąk w Pienińskim PN.

KULCZYŃSKI STANISŁAW, Die Pflanzenassoziationen der Pieninen [= Zespoły roślin w Pieninach], „Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences. Classe Mathematique”, ser. B, 1928, Supplement 2[1927]: 57-203.

Podano ogólne informacje o Pieninach i florze Pienin, podziale regionalnym flory, wymieniono gat. roślin i opisano poszczególne zespoły; dołączono mapę fitosocjologiczną Pienin Centralnych i Małych Pienin.

PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, Zmiany roślinności w Pienińskim Parku Narodowym w świetle badań w latach 1965–2001 oraz próba prognozy wpływu zaporowych zbiorników wodnych na dynamikę zbiorowisk, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2012, 12: 57-69.

Omówiono ekstynkcję zbiorowisk oraz zbiorowiska nowe lub podane po raz pierwszy dla Pienin; przedstawiono zmiany arealów, przekształcenia w inne syntaksony, zmiany w wewnętrznej strukturze i prognozowanie wpływu zbiorników wodnych na roślinność..

PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA (red.), Mapa roślinności [zbiorowisk] Pienińskiego Parku Narodowego. 1: 10.000, [zał. do:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 1 ark.

Przedstawiono 49 zbiorowisk różnej rangi i 4 jednostki o innym charakterze; dołączono mapę hipsometrii i podziału powierzchniowego 1: 50.000 oraz mapę pogładową 1: 50.000.

RÓŻAŃSKI WOJCIECH, PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, Metody badań zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 13-19.

Opisano wykonywanie dokumentacji fitosocjologicznej, kartowanie zbiorowisk oraz klasyfikowanie danych.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, Przegląd zbiorowisk roślinnych i ich siedlisk, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 313-314.

Podano tabelę 13 zbiorowisk roślinnych w Pieninach (w tym 14 zastępczych) i warunki ich występowania: wysokość n.p.m., rozmieszczenie, ekspozycja, środowisko, podłoże, gleby.

Zbiorowiska leśne

BODZIARCZYK JAN, PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, Mezofilne i ciepłolubne lasy jodłowo-bukowe Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 87-121.

Omówiono buczynę karpacką, ciepłolubną buczynę pienińską oraz powierzchnie o strukturze mozaikowej.

BODZIARCZYK JAN, PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, Naturalne i wtórne sośniny w Pienińskim Parku Narodowym, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 123-130.

Omówiono reliktowe lasy sosnowe i drzewostany wtórne z udziałem sosny zwyczajnej.

BODZIARCZYK JAN, PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, RÓŻAŃSKI WOJCIECH 2016, Charakterystyka leśnej szaty roślinnej Pienińskiego Parku Narodowego na podstawie systematyczno-losowej próby danych, „Pieniny Przyroda i Człowiek”, 14: 17-50. [6992]

Opisano statystycznie florę leśną, prześledzono podobieństwo florystyczne zdjęć fitosocjologicznych i ich ugrupowań. Porównano wyniki klasyfikacji numerycznej zdjęć fitosocjologicznych rozmieszczonych regularnie z klasycznym opisem zbiorowisk leśnych tego samego terenu.

BODZIARCZYK JAN, Jaworzyny Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 61-86.

Omówiono jaworzynę górską z jęczmikiem (warianty: jodłowy, z *Carex digitata*, z *Cardamine impatiens*) oraz jaworzynę z jaskrem kosmatym.

DZIEWOLSKI JERZY, Skład, struktura i przemiany drzewostanów Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 429-443.

Omówiono gospodarkę leśną na przełomie XIX i XX w., charakterystykę drzewostanów, przemiany niektórych cech drzewostanów, stosunki własnościowe Parku oraz problemy ochrony przyrody.

DZIEWOLSKI JERZY, Naturalny rozwój drzewostanów Pienińskiego Parku Narodowego w czasie 51 lat (1936-1987), „Ochrona Przyrody” 1991, 49 (cz. 1): 111-128.

Opisano zmiany zachodzące samoczynnie w procesie naturalnej regeneracji drzewostanów po objęciu go ochroną ścisłą; w tabelach przedstawiono zmiany: składu gatunkowego, struktury grubościowej drzew, intensywności ich zamierania (ubytku), osiągnięcia przez młode pokolenie 7 cm grubości (czyli dorostu) oraz okresowego bieżącego przyrostu i zasobności drzewostanów.

DZIEWOLSKI JERZY, Zastosowanie inwentaryzacji lasu na przykładzie wybranych terenów Pienińskiego Parku Narodowego, „Chrońmy Przyrodę Ojczystą” 1992, 48(4): 16-30. [1486]

Omówiono statystyczno-matematyczną metodę inwentaryzacji lasu, opartą o stałe kołowe 5 ar powierzchnie próbne, rozmieszczone w siatce kwadratów 200 x 200 m; podano frekwencję gatunków drzew w klasach grubości, rozkład średniej liczby gatunków drzew i ich miąższości na 1 ha oraz liczbę nalotu i podrostu na 1 ha.

DZIEWOLSKI JERZY (opr.) [2000], Operat ochrony ekosystemów leśnych. Tom V. Charakterystyka i przemiany drzewostanów Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków – Krościenko n.D., msk., 26 s., 19 ryc., 26 tab.

Zamieszczono charakterystykę drzewostanów, historię miejscowej gospodarki leśnej; omówiono przyrost i oceniono przemiany strukturalne lasu; dołączono rozkład grubości i liczby drzew dla wybranych gatunków i rejonów, wyniki obliczeń statystycznych pomiaru drzew na powierzchniach próbnych.

GRODZKI WOJCIECH, Główne problemy ochrony lasu w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 53-59.

Opisano czynniki abiotyczne: zanieczyszczenie powietrza, szkody atmosferyczne i czynniki biotyczne: grzyby pasożytnicze, szkodniki pierwotne, szkodniki wtórne.

JAGIEŁŁO ZDZISŁAW (opr.), Operat ochrony ekosystemów leśnych. Tom I. Elaborat, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków – Krościenko n.D. [2000], msk., 82 s., [16] s., 15 s.

Zamieszczono ogólny opis Parku, podział powierzchniowy, historyczne i przyrodnicze uwarunkowania rozwoju ekosystemów leśnych, ocenę aktualnego stanu drzewostanów, waloryzację drzewostanów, ich biotyczne i abiotyczne zagrożenia, generalną koncepcję celów i zasad ochrony, zabiegi ochronne i zestawienie zadań ochronnych, propozycje zmian granic otuliny i granic Parku, propozycje wykupu gruntów, metodykę i zakres prac urzędzeniowych, zależności i powiązania ochronne z innymi operatami.

JAWORSKI ANDRZEJ, KARCZMARSKI JAN, Struktura i dynamika drzewostanów o charakterze pierwotnym w Pienińskim Parku Narodowym (na przykładzie czterech powierzchni doświadczalnych), „Zeszyty Naukowe Akademii Rolniczej w Krakowie”, Leśnictwo 1991, nr 254, 20: 45-83.

Przedstawiono analizę zmian krzywych rozkładu pierśnic, zasobność i skład gat. drzewostanów oraz jakie zaszły w latach 1974-1987 w lasach o charakterze pierwotnym.

PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, Zbiorowiska leśne Pienińskiego Parku Narodowego, „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1973, 19(2): 197-258.

Opisano gospodarkę leśną w ujęciu historycznym; opisano szatę roślinną Pienińskiego PN; scharakteryzowano drzewostan; podano przegląd systematyczny zbiorowisk leśnych na tle warunków ich występowania oraz uwagi o roślinności pierwotnej Pienin.

PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, BAZYLUK WŁADYSŁAW, LIANA ANNA, Biocenozy leśne, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 315-328.

Podano ogólną charakterystykę biocenoz leśnych Pienin; omówiono zróżnicowanie lasów; podano przegląd biocenoz leśnych: biocenozy zboczy południowych, biocenozy zboczy północnych, biocenozy dna dolin, zręby.

PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, BODZIARCZYK JAN, Lasy grądowe Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 45-50.

Opisano niewielkie płaty grądu w obrębie przełomu Dunajca.

PIĄTEK GRZEGORZ, PANCER-KOTEJA ELŻBIETA, Lasy łęgowe w Pienińskim Parku Narodowym, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 51-59.

Omówiono nadrzeczną olszynę górską i bagienną olszynę górską.

RÓŻAŃSKI WOJCIECH, HOLEKSA JAN, *Acydofilne lasy Pienińskiego Parku Narodowego*, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) *Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego*, „*Studia Naturae*” 2004, 49: 131-152.

Omówiono las jodłowy z przytulią okrągłolistną, las jodłowy z narecznicą szerokolistną, kwaśną buczynę górską oraz zbiorowisko borowe ze związku *Piceion abies*.

ZŁYDASZYK STANISŁAW, BROŻNY MARCIN, *Stan zagrożenia drzewostanów świerkowych Pienińskiego Parku Narodowego na przykładzie oddziału 45 c [praca magisterska]*, Katedra Entomologii Leśnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Poznań 2008, msk., 74 s.

Przedstawiono stan sanitarny drzewostanów świerkowych podczas ich przebudowy, zagrożenie ze strony kornika drukacza oraz elementy ograniczające populację tego gatunku.

Zbiorowiska nieleśne

BODZIARCZYK JAN, DRAJEWICZ ROBERT, *Dynamika roślinności na opuszczonych polanach Pienińskiego Parku Narodowego* [w:] J. Holeksa (red.) *Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce. Część I*, „*Studia Naturae*” 2007, 54, cz. I: 13-46.

Podsumowano badania z lat 1988-2002 nad zmianami ilościowymi i jakościowymi oraz składem gatunkowym i relacjami przestrzennymi roślinności na polanach Łazek Niżny i Ligarki.

BODZIARCZYK JAN, WIERTELORZ ALEKSANDRA 2024. *Ochrona czynna zbiorowisk nieleśnych w rezerwach przyrody Pienin*, [w:] J. Bodziarczyk (red.) *Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie*, t. 20, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 135-164. [7455]

Opisano walory przyrodnicze, metody i zakres działań ochronnych w trzech rezerwach przyrody w Małych Pieninach: Białej Wodzie, Wąwozie Homole i Zaskalskie-Bodnarówka.

CHEĆKO EWA, SZAJDA PAWEŁ, *Mezofilne zbiorowiska zaroślowe Pienińskiego Parku Narodowego*, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) *Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego*, „*Studia Naturae*” 2004, 49: 153-194.

Omówiono zbiorowiska: zarośli leszczynowych, zarośli tarninowych oraz o przejściowym charakterze; opisano zbiorowiska zaroślowe w krajobrazie Pienin.

GRODZIŃSKA KRYSZYNA, *Zbiorowiska chwastów polnych Pienińskiego Pasa Skałkowego*, „*Fragmenta Floristica et Geobotanica*” 1973, 19(2): 151-173.

Podano ogólną charakterystykę terenu i charakterystykę fitosocjologiczną; dołączono zdjęcia i tabele fitosocjologiczne.

GRODZIŃSKA KRYSZYNA, *Naskalne zbiorowiska roślinne*, [w:] K. Zarzycki (red.), *Przyroda Pienin w obliczu zmian*, „*Studia Naturae*” 1982, ser. B, 30: 329-336.

Scharakteryzowano naskalną murawę górską, ciepłolubną murawę naskalną oraz murawy kserotermiczne.

GUZIKOWA MAŁGORZATA, *Rośliny synantropijne*, [w:] K. Zarzycki (red.), *Przyroda Pienin w obliczu zmian*, „*Studia Naturae*” 1982, ser. B, 30: 143-149.

Omówiono gat. synantropijne, rośliny towarzyszące człowiekowi, gat. przybyte współcześnie oraz gat. inwazyjne.

GUZIKOWA MAŁGORZATA, *Roślinność synantropijna*, [w:] K. Zarzycki (red.), *Przyroda Pienin w obliczu zmian*, „*Studia Naturae*” 1982, ser. B, 30: 356-360.

Opisano antropogeniczne przemiany szaty roślinnej, zbiorowiska chwastów polnych oraz zbiorowiska ruderalne.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, *Roślinność naskalna i napiargowa Pienińskiego Parku Narodowego*, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) *Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego*, „*Studia Naturae*” 2004, 49: 253-276.

Opisano naskalną murawę górską, napiargową murawę trzcinnikową, ciepłolubną murawę naskalną; zespół zachyłki Roberta oraz ziołorośla z perzem psim i sadźcem.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, Kserotermiczne murawy i zarośla Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 277-296.

Opisano zbiorowiska kserotermiczne: murawę kserotermiczną *Origano-Brachypodietum pinnati* oraz zarośla kserotermiczne *Bupleuro falcati-Berberidetum*.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, Roślinność żwirowisk, kamieńców nadrzecznych i brzegów rzek w Pienińskim Parku Narodowym, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 297-306.

Opisano zbiorowisko z babką wielonasienną *Plantago intermedia*, zbiorowisko *Calamagrostis pseudophragmites* – *Festuca rubra*, zespół niskiego szuwaru *Sparginietum erici* oraz zbiorowisko szuwaru mózgowego *Phalaridetum arundinaceae*.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, Skład florystyczny i biomasa runi nie użytkowanych łąk pienińskich oraz zmiany wywołane jednorazowym koszeniem, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 2: 13-24.

Na polanach: Stolarzówka, Kurnikówka i pod Trzema Koronami zarejestrowano skład florystyczny i wielkość biomasy runi ciepłolubnej łąki pienińskiej, zbiorowiska z panującą *Dactylis glomerata* i zbiorowiska *Veratrum lobelianum-Laserpitium latifolium*, od dawna nie użytkowanych oraz ich reakcję na jednorazowy zabieg koszenia.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, Zbiorowiska segetalne w Pienińskim Parku Narodowym, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 307-323.

Omówiono zespół *Geranio-Silenetum gallicae*, różne stadia zarastania odłogów, zmiany roślinności segetalnej w PPN w ostatnich 30 latach oraz ochronę zbiorowisk segetalnych.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, GRODZIŃSKA KRYSZYNA, Przemiany zbiorowisk naskalnych i kserotermicznych Pienińskiego Parku Narodowego w okresie ostatnich 35 lat XX w. [w:] J. Holeksa (red.) Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce. Część I, „Studia Naturae” 2007, 54, cz. I: 85-132.

Przeanalizowano zmiany, jakie zaszły podczas ostatnich 35 lat w roślinności naskalnej, napiargowej i kserotermicznej Parku oraz porównano występowanie zbiorowisk, składu florystycznego i struktury z danymi z lat 60. XX w. dla: naskalnej murawy górskiej, ciepłolubnej murawy naskalnej, zespołu zacyfki Roberta, napiargowej murawy trzcinnikowej, murawy kserotermicznej oraz ciepłolubnych zarośli pienińskich.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, PERZANOWSKA JOANNA, WRÓBEL IWONA, ZARZYCKI JAN, Operat ochrony lądowych ekosystemów nieleśnych Pienińskiego Parku Narodowego. Synteza, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2000, msk., 20 s.

Opisano cel i ogólne założenia planu ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych na lata 1999-2018; podano wykaz zbiorowisk nieleśnych, wykaz kartowanych jednostek roślinności nieleśnej, typy LEN (lądowe ekosystemy nieleśne) wyróżnione na terenie PPN; omówiono zasady waloryzacji zbiorowisk nieleśnych, ich zagrożenia, ochronę, dokumentację, monitoring oraz analizę obszaru otuliny i korekty granic PPN.

KAŹMIERCZAKOWA RÓŻA, ZARZYCKI JAN, WRÓBEL IWONA, VONČINA GRZEGORZ, Łąki, pastwiska i zbiorowiska siedlisk wilgotnych Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 195-251.

Omówiono 7 zbiorowisk łąkowych, 1 pastwiskowe, 6 wilgotnych oraz 3 murawowe na siedliskach ubogich.

KUCHNICKA ELŻBIETA, Wtórna sukcesja roślin drzewiastych na wybranych polanach w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 19-26.

Opisano zmiany powierzchni 11 polan w latach 1937-1993, zamieszczono wykaz gatunków drzewiastych wkraczających na poszczególne polany oraz dendrogram podobieństwa zarastania polan.

WRÓBEL IWONA, Dynamika roślinności łąkowej w warunkach stosowania ciągłych zabiegów ochronnych w Pienińskim Parku Narodowym [w:] J. Holeksa (red.) Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce. Część I, „Studia Naturae” 2007, 54, cz. I: 241-264.

Opisano badania na 18 polanach, na których scharakteryzowano typy zbiorowisk: ciepłolubnej łąki pienińskiej, łąki z dzwonkiem rozpięchłym i konietlicą łąkową, łąki ziołoroślowej niższych położeń i pienińskiej łąki ziołoroślowej; opisano zmiany w różnorodności florystycznej i składu gatunkowego łąk.

ZARZYCKI JAN, Dynamika roślinności na wybranych polanach Pienińskiego Parku Narodowego w końcu XX wieku, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 87-90.

Opisano przyczyny zmian użytkowania łąk i pastwisk w Karpatach; porównano powierzchnie 14 zbiorowisk łąkowych, pastwiskowych, muraw i młak z lat 60. i 90. XX w. w Pienińskim PN; przeprowadzono analizę wpływu zmian użytkowania na wybrane zbiorowiska.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, Roślinność łąk i pastwisk, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 340-351.

Omówiono zbiorowiska łąkowe oraz skład florystyczny i charakterystykę ekologiczną ważniejszych zbiorowisk łąkowych; opisano problemy zachowania i urządzania łąk w Pienińskim PN; scharakteryzowano zbiorowiska pastwiskowe.

ZARZYCKI KAZIMIERZ, KORZENIAK URSZULA, Roślinność łąkowa Pienin i jej przemiany w ostatnim sześćdziesięcioleciu, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 2: 5-12.

Wykazano nowe zbiorowiska łąkowe w latach 1924-1988; opisano przemiany składu florystycznego pienińskich łąk oraz kierunki przemian roślinności łąkowej Pienin.

ZARZYCKI JAN, KAŻMIERCZAKOWA RÓŻA, Przemiany łąk świeżych i pastwisk w Pienińskim Parku Narodowym w ostatnich 35 latach XX wieku [w:] J. Holeksa (red.) Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce. Część I, „Studia Naturae” 2007, 54, cz. I: 275-304.

Omówiono ogólne kierunki zmian charakteru zbiorowisk z lat 60. i 90. XX w., charakterystykę zbiorowisk występujących tylko w latach 60. XX w. oraz zmiany relacji przestrzennych.

Biocenozy wodne

BIESIADKA EUGENIUSZ, Ogólna charakterystyka faunistyczna środowisk wodnych Pienin, „Fragmenta Faunistica” 1979, 24(8): 283-293.

Scharakteryzowano środowiska wodne Pienin: źródła, potoki i rzeki, starorzecza, nietrwale zbiorniki dolinne, młaki, okresowe zbiorniki zasilane wodą opadową; opisano charakter środowiskowego rozmieszczenia fauny wodnej oraz wpływ czynników antropogenicznych na faunę wodną Pienin.

SANECKI JACEK., DUMNICKA ELŻBIETA, STARMACH JANUSZ, Charakterystyka podstawowych elementów biocenoz Dunajca i jego dopływów w rejonie nowopowstałych zbiorników zaporowych, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 89-99.

Podano parametry fizyko-chemiczne wody; omówiono florę glonów, faunę denną oraz ichtiofaunę.

STARMACH JANUSZ, AMIROWICZ ANTONI, DUMNICKA ELŻBIETA, KOWNACKI ANDRZEJ, SANECKI JACEK, WOJTAN KRZYSZTOF, Hydrobiologiczna charakterystyka środowiska wodnego w rejonie zespołu zbiorników wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne, [w:] K. Zarzycki, J. Starmach, Z. Witkowski (red.) Inwentaryzacja stanu przyrody w rejonie zespołu zbiorników wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne (1992-1993), Zakład Biologii Wód PAN, Kraków [1993], msk., 29 s., 19 ryc., 2 tab.

Przedstawiono analizę fizyko-chemiczną wody Dunajca i dopływów w zlewni przyszłych zbiorników, pokrycie dna przez glony, zagęszczenie i analizę jakościową fauny dennej oraz ichtiofaunę.

STARMACH JANUSZ, KASZA HENRYK, SANECKI JACEK, DUMNICKA ELŻBIETA, KOWNACKI ANDRZEJ, JELONEK MAREK, AMIROWICZ ANTONI, Hydrobiologiczna charakterystyka środowiska wodnego w rejonie zespołu zbiorników wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne [ekspertyza], Zakład Biologii Wód PAN, Kraków [1997], msk., 31 s. + [12] s.

Omówiono wyniki badań roślin i zwierząt Dunajca oraz ujściowych odcinkach Białki, Przykopy, Niedziczanki i Siguliny, przeprowadzonych w latach 1992-93 i 1996-97; wykonano analizę fizyko-chemiczną wody, zbadano glony osiadłe, faunę

denną (skąposzczety, chruściki, jętki, widelnice) oraz ichtiofaunę; przedstawiono wpływ budowy zbiorników na jakość wód i życie biologiczne.

SZCZĘSNY BRONISŁAW (red.), Fauna wodna Dunajca w rejonie Pienińskiego Parku Narodowego [zestaw opracowań], Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 1994, msk., [36] s.

Podano skład i prawidłowości występowania fauny makrobezkręgowców w rzece górskiej o charakterze naturalnym (Dunajcu) wobec spodziewanych zmian spowodowanych piętrzeniem rzeki; badania stanowiły punkt odniesienia przy interpretacji wyników przyszłych badań śledzących zakres zmian w biocenozie rzeki; badaniami objęto skąposzczety, jętki, widelnice i ochotkowate (muchówki).

OCHRONA PRZYRODY

Historia ochrony przyrody

DĄBROWSKI PIOTR, Zarys historii ochrony przyrody w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2008, 10: 147-169.

Opisano starania o Park Narodowy w Pieninach, współpracę z Czechosłowacją, pierwsze lata działalności Parku; omówiono czas wojny i okresu odbudowy; opisano Pieniński PN w nowych ramach organizacyjnych, w obliczu zagrożenia ze strony budowy zapory; pokrótce opisano słowacki Pieniński narodny park oraz działania obu parków w okresie 1970-1980 oraz w III Rzeczypospolitej i Republice Słowacji.

GOETEL WALERY, Walka o Pieniny (W sprawie projektu budowy zapory na Dunajcu w rejonie Czorszty-na), „Wierchy” 1956, 25: 24-41.

Omówiono historię oporu przeciw budowie zapory, walory przyrodnicze i kulturowe Pienin, rolę splotu Dunajcem, wartość Pienin dla nauki; opisano historię powołania parku narodowego, warianty budowy zapory, zagrożenia dla zabytków i przyrody pienińskiej; podano argumenty za i przeciw budowie zapory na Dunajcu; omówiono zagrożenia geologiczne i geomorfologiczne dla budowy zapory i zbiornika.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Powołanie Rady Pienińskiego Parku Narodowego I kadencji 1955–1959 oraz jej pierwsza sesja w dniu 15 września 1955 r., „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2012, 12: 129-141.

Omówiono historię i umocowanie prawne Rady PPN, powołanie Rady i jej regulamin; zrelacjonowano pierwszą sesję Rady w 1955 r.; załączono przemówienie S. Smólskiego; omówiono sprawozdanie dyrektora Parku; opisano przebieg sesji, wolne wnioski oraz ich opiniowanie.

KULCZYŃSKI STANISŁAW 1921. Rezerwat w Czorsztynie, „Ochrona Przyrody”, 2: 35-37.

Opisano (po raz pierwszy) pokrótce geologię i historię oraz szerzej florę terenu objętego prywatnym rezerwatem.

LASKOSZ JOANNA, Działalność prof. Walerego Goetla na rzecz utworzenia Parku Narodowego w Pieninach, [w:] J. Bodziarczyk (red.) Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, t. 18, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2022, s. 283-310.

Ukazano chronologicznie działalność profesora na rzecz utworzenia pierwszego w Polsce parku narodowego; prof. Goetel był geologiem na AGH w Krakowie, zapalonym działaczem turystyki i ochrony przyrody, delegatem Państwowej Rady Ochrony Przyrody do spraw parków narodowych na terenach przygranicznych; uczestniczył w licznych spotkaniach z politykami i naukowcami z Polski i Czechosłowacji, organizował konferencje i wykłady na temat pogranicznych parków.

LASKOSZ JOANNA (red.), Dziewięćdziesiąt lat Pienińskiego Parku Narodowego 1932-2022. Historia powstania Parku w relacjach profesora Walerego Goetla, Fundacja dla Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków 2022, 141 s.

Opisano działalność prof. W. Goetla na rzecz utworzenia Parku Narodowego w Pieninach, pogranicznego parku narodowego w polskich i słowackich Pieninach oraz współpracę z prof. Władysławem Szaferem; zamieszczono 98 fotografii przedstawiających wydarzenia, osoby, dokumenty i mapy związane z akcją tworzenia parku narodowego w Polsce i rezerwatu na Słowacji.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 1954 r. w sprawie utworzenia Pienińskiego Parku Narodowego, „Dziennik Ustaw” z 4.02.1955 r., nr 4, poz. 24.

Opisano granicę Parku, ograniczenia i zakazy, czynności na obszarze ochrony ścisłej i częściowej, działalność Rady Parku, obowiązki dyrektora, udostępnianie do badań i turystyki.

SMÓLSKI STANISŁAW, Historia ochrony przyrody w Pieninach i jej zadania w obliczu nadchodzących zmian, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 475-485.

Opisano walory przyrodnicze Pienin, historię powstania Pienińskiego PN oraz czynniki zagrażające przyrodzie Parku.

SOKOŁOWSKI MICHAŁ 2024. Wspomnienie o inż. Andrzeju Szczocarzu, dyrektorze Pienińskiego Parku Narodowego (1948–2023), [w:] J. Bodziarczyk (red.) Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, t. 20, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 367-374. [7467]

Przedstawiono karierę zawodową w Karkonoskim, Ojcowskim a szczególnie w Pienińskim PN; podkreślono jego zasługi dla nowego podejścia do organizacji parku narodowego, opisano wykorzystanie budowy Zbiornika Czorsztyńskiego do sfinansowania Programu ochrony Parku oraz przedstawiono jego działalność edukacyjną.

SZAFER WŁADYSŁAW, Dwanaście lat walki o utworzenie Pienińskiego Parku Narodowego, „Chrońmy Przyrodę Ojczystą” 1964, 20(1): 3-20.

Podano chronologiczny zapis działań na rzecz powstania Parku Narodowego w Pieninach z uwzględnieniem uczestniczących osób i organizacji; przedstawiono ważniejsze publikacje na temat wyjątkowości przyrody Pienin, omówiono działania administracyjne rządu, Państwowej Komisji Ochrony Przyrody i Lasów Państwowych, opisano współpracę z Czechosłowacją; podano bieżące zagrożenia dla przyrody Pienin oraz historię wykupów terenów pod Park od prywatnych właścicieli.

SZCZOCARZ ANDRZEJ, Historia współpracy słowackiego i polskiego parku narodowego w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 15-18.

Podano historię powstania Parku Narodowego w Pieninach i Słowackiego Rezerwatu Przyrodniczego w Pieninach w 1932 r.; opisano porozumienia z 1982, 1988, 1991 roku oraz bieżącą współpracę obu parków narodowych.

TERNENYOVA VIOLA, Vývoj spolupráce chránených území v poľsko-slovenských Pieninách so zameraním na dôsledky pre dnešný PIENAP [= Współpraca na rzecz rozwoju obszarów chronionych w polsko-słowackich Pieninach, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu PIENAP], „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2014, 13: 139-150.

Przedstawiono problem niesprecyzowanej definicji transgranicznych obszarów chronionych, analizę czynników kształtujących historię współpracy między obu pienińskimi parkami narodowymi w Pieninach oraz potrzebę dalszej współpracy.

TYSZKIEWICZ JAN, Akty prawne, konferencje i uroczystości związane z utworzeniem Parku Narodowego w Pieninach w latach 1929-1932, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 5-16.

Opisano wstępne starania o utworzenie parku narodowego, wytyczenie terytorium Parku, uroczyste otwarcie PPN, dopełnienie czynności organizacyjnych oraz utworzenie Parku w Pieninach słowackich.

Pieniński Park Narodowy i Pieninský národný park

(Historia utworzenia parków – zob. Historia ochrony przyrody)

ANALIZY OPISOWE DZIAŁALNOŚCI PIENIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO za lata 1990–2011 [roczne sprawozdania], Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 1991–2015, msk., zał.

Omówiono ochronę przyrody nieożywionej, ochronę ścisłą, ochronę ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, ochronę zwierząt i roślin, ochronę dziedzictwa kulturowego, walorów widokowych i przeciwpożarową; opisano działania ochronne w otulinie Parku; opisano działalność w zakresie udostępniania Parku do badań, gromadzenia i udostępniania zbiorów, edukacji środowiskowej, wydawnictw, organizacji zwiedzania; omówiono podstawy prawne oraz personalne i materialne podstawy działania PPN.

DZIEWOLSKI JERZY, Jubileusz pięćdziesięciolecia Pienińskiego Parku Narodowego, „Chrońmy Przyrodę Ojczystą” 1982, 38(6): 7-19.

Przedstawiono refleksje nad działalnością Parku Narodowego w Pieninach przed wojną i Pienińskiego Parku Narodowego po wojnie.

GÓRECKI ANDRZEJ, POPIELA RENATA, DRÓŻDŹ-KORBYLA MAGDALENA, Pieniński Park Narodowy a mieszkańcy jego otuliny, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2002, 7: 109-124.

Dokonano oceny najbliższego otoczenia, oceny warunków życia mieszkańców, wizerunku Parku w świadomości mieszkańców, oceny działalności dyrekcji PPN; omówiono stosunek do ograniczeń wynikających z konieczności ochrony środowiska; opisano zachowania popierane przez mieszkańców oraz zaangażowanie mieszkańców w ochronę przyrody pienińskiej; porównano PPN do innych parków południowej Polski.

JASIŃSKA SABINA, ZAJĄC NATALIA, ZAWILIŃSKA BERNADETTA, Pieniński Park Narodowy a lokalna społeczność [sprawozdanie z projektu], Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Wydział Gospodarki i Administracji Publicznej, Katedra Gospodarki Regionalnej, Kraków 2019, msk., 77 s.

Przedstawiono historię Pienińskiego PN, przyrodnicze uwarunkowania rozwoju obszaru wokół Parku, ludność i gospodarkę; omówiono antropogeniczne zagrożenia dla PPN, postrzeganie PPN i jego zagrożeń przez mieszkańców i przedstawicieli lokalnych władz, relacje mieszkańców z dyrekcją, wpływ PPN na lokalną gospodarkę oraz możliwość godzenia ochrony przyrody z rozwojem gospodarczym.

KOŁODZIEJSKI ADAM, Pieniński Park Narodowy w latach 1945-1976, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2002, 7: 125-137.

Opisano stan posiadania PPN w 1955 r., budowę zapory wodnej w Czorsztynie, budowę przystani flisackiej w Czorsztynie i Sromowcach Kątach, założenie Oddziału PTTK w Krościenku i jego współpracę z dyrekcją Parku, rozwój szkółek leśnych, ochronę i przebudowę szlaków turystycznych, wykupy gruntów prywatnych, obsadę stanowisk w dyrekcji PPN oraz próbę rozszerzenia Parku o Małe Pieniny.

KRONIKA PIENIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO. Tom I. Od początku istnienia do 1961 [red. J. Zaremba], Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. [1962], msk. 235 s.

Podano najważniejsze daty z historii regionu pienińskiego; omówiono wykorzystanie zasobów przyrody do roku 1932; opisano starania o objęcie ochroną terenów PPN i prace organizacyjne po II Wojnie Światowej do 1961 r.; opisano ważne wydarzenia w PPN w latach od 1955 do 1961 r., stan organizacyjny PPN, turystykę (w tym historię od 1932 r.), przyrodę, hydrografię, omówiono temat zapory w rejonie Czorsztyna; zamieszczono piśmiennictwo (925 poz.).

KRONIKI PIENIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO [tomy II-XXV za lata 1962-1989 (brak 1983), pod red. J. Kowalskiego, R. Bartyzela, A. Kołodziejskiego, K. Karwowskiego], Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. [1963-1992], msk.

Omówiono teren parku narodowego, warunki meteorologiczne, wody, ukształtowanie powierzchni gleby, świat roślinny i zwierzęcy, leśną gospodarkę rezerwatową, badania naukowe, turystykę i jej wpływ na przyrodę Parku.

KRONIKI PIENIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO [tomy: XXVI-LVII za lata 1990-2021, pod red. K. Karwowskiego], Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 1990-2021, msk., zał.

Omówiono ochronę przyrody nieożywionej, ochronę ścisłą, ochronę ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, ochronę zwierząt i roślin, ochronę dziedzictwa kulturowego, walorów widokowych i przeciwpożarową; opisano działania ochronne w otulinie Parku; opisano działalność w zakresie udostępniania Parku do badań, gromadzenia i udostępniania zbiorów, edukacji środowiskowej, wydawnictw, organizacji zwiedzania; omówiono podstawy prawne oraz personalne i materialne podstawy działania PPN; dołączono kalendarium i wykaz piśmiennictwa.

MODZELEWSKA MARIA, Pieniński Park Narodowy – problemy planistyczne jego otoczenia, „Pieniny Przyroda Człowiek” 1992, 1: 67-73.

Opisano relację regionu pienińskiego do Pienińskiego Parku Narodowego; omówiono Regionalny Plan Rozwoju Województwa Nowosądeckiego; opisano stosunek PPN do realizacji Zbiornika Czorsztyńskiego; omówiono ochronę PPN w planach przestrzennych na przykładzie MPO Gminy Krościenko.

PETRY IZABELA, Przekształcenia własnościowe w Pienińskim Parku Narodowym w latach 1989-2007 [praca magisterska], Wydział Rolno-Ekonomiczny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2009, msk., 80 s.

Podano ogólne informacje o Pienińskim PN; opisano stosunki własnościowe do 1989 r. i do 2007 r., wykupy gruntów, Pieniński PN na tle innych parków narodowych.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 23 maja 1932 r. o utworzeniu z rezerwatu w Pieninach jednostki organizacyjnej szczególnej pod nazwą „Park Narodowy w Pieninach”, „Monitor Polski”, 1.06.1932 r., nr 126, poz. 156.

SMÓLSKI STANISŁAW, The Pieniny National Park, State Council for Conservation of Nature, Kraków 1960, 23 s.

Omówiono położenie geograficzne, rzeźbę terenu, budowę geologiczną, przełom Dunajca, klimat, florę i faunę, działalność człowieka w Pieninach, turystykę, badania w Pieninach oraz Pieniński PN jako pierwszy międzynarodowy pograniczny park w Europie.

SMÓLSKI STANISŁAW, 50 lat Pienińskiego Parku Narodowego, Krościenko n.D. 1982, 20 s.

Opisano historię poznawania Pienin, prace nad powstaniem parku narodowego, działalność Parku Narodowego w Pieninach, historię badań naukowych przed II wojną światową, restytucję Parku po wojnie, zagrożenie budową zapory na Dunajcu oraz współczesną działalność Parku.

SZCZOCARZ ANDRZEJ, Program o ochronie Pienińskiego Parku Narodowego przed skutkami budowy i eksploatacji Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyń-Niedzica i Sromowce Wyżne, Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. [1988], msk, [8] s. (zbiory PPN)

Opisano zadania dla Ministerstwa, zadania dla Pienińskiego PN, zadania dla inwestora budowy zapory, zadania dla Wojewody, podział zadań wg wykonawcy; omówiono przewidywane zmiany po wybudowaniu zbiornika, skutki i sposoby przeciwdziałania.

SZCZOCARZ ANDRZEJ, Problemy ochrony i rozwoju Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 75-88.

Omówiono podstawy prawne istnienia Pienińskiego PN, jego teren i granice; przedstawiono Pieniński PN w przestrzeni gospodarczej; podano główne cele Pienińskiego PN: udostępnienie Parku do badań naukowych, udostępnienie Parku do zwiedzania, tworzenie prawnych, organizacyjnych, personalnych i materialnych podstaw do sprawnej realizacji celów podstawowych; omówiono zagrożenia dla Pienińskiego PN i możliwości ich eliminacji.

SZCZOCARZ ANDRZEJ, Historia współpracy słowackiego i polskiego parku narodowego w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 15-18.

Podano historię powstania Parku Narodowego w Pieninach i Słowackiego Rezerwatu Przyrodniczego w Pieninach w 1932 r.; opisano porozumienia z 1982, 1988, 1991 roku oraz bieżącą współpracę obu parków narodowych.

VOLOŠČUK IVAN (red.), Pieninský národný park [= Pieniński park narodowy (na Słowacji)], AKCENT, Banská Bystrica 1992, 382 s.

Opisano przyrodę Pienin i Spiskiej Magury: położenie, geologię; rzeźbę terenu, klimat, wody, gleby, rośliny, zwierzęta; omówiono działalność człowieka: jego historię, osadnictwo, gospodarkę rolną i leśną, łowiectwo, rybactwo i turystrykę; omówiono ochronę przyrody, w tym historię poznawania przyrody Pienin i Pieniński narodny park (PIENAP); dodano streszczenie w języku niemieckim i angielskim.

VONČINA MARTYNA, Biblioteka w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 189-206.

Przedstawiono historię biblioteki, jej obecną działalność: gromadzenie zbiorów, ewidencja, opracowywanie; scharakteryzowano zbiory (struktura, księgozbiór, zbiory specjalne); omówiono przechowywanie zbiorów i jego udostępnianie.

Ochrona przyrody, monitoring

ADAMSKI PAWEŁ, Restytucja niepylaka apollo (*Parnassius apollo frankenbergeri*) w Pienińskim Parku Narodowym – próba podsumowania, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2016, 14: 119-131.

Opisano gatunek i historię jego badań w Polsce; omówiono pierwotny program ochrony, w tym: odtworzenie zanikających lub zdegradowanych siedlisk, zwiększenie liczebności populacji; przedstawiono działania, w tym: odtworzenie siedlisk, hodowlę i wprowadzenie osobników w teren; omówiono efekty projektu, korekty planu restytucji oraz związane z nim kontrowersje; oceniono program.

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Utracone i ocalone zabytki przyrody nieożywionej w rejonie zbiorników wodnych Czorsztyń-Sromowce, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 43-51.

Opisano zabytki przyrody nieożywionej: grupę skałek Zamku Czorsztyń, Podubocze, dolinę Harcygrund, Kapuśnice (prawy i lewy brzeg Dunajca), górę zamkową w Niedzicy, prawy brzeg doliny Dunajca powyżej zamku w Niedzicy, dolinę Kosarzysk, Zielone Skałki, Brzeziny, Mizerną i Hubę.

CZECHOWSKA WIEŚLAWA, Ocena stanu zagrożenia gatunków mrówek specjalnej troski oraz wypracowanie metod ich czynnej ochrony [sprawozdanie z badań], Polska Akademia Nauk, Muzeum i Instytut Zoologii, Warszawa 1998, kps., 11 s., [29] s.

Zbadano skład gatunkowy mrówek na murawach kserotermicznych; sklasyfikowano wg kategorii zagrożeń; dla gatunków specjalnej troski podano: rozmieszczenie, wymagania ekologiczne, stałość występowania, zagęszczenie, waloryzację i zalecenia ochronne; podano charakterystykę ekologiczną dla *Leptothorax nadigi* i zasady jego ochrony.

DOKTOR MAREK, MIŚKIEWICZ KRZYSZTOF, WELC EWA, Geopark „PIENINY” – podstawy tworzenia, dziedzictwo geologiczne, korzyści regionalne, „Prace Pienińskie” 2017, 27: 5-39.

Przedstawiono definicję geoparku, historię ich powstawania, funkcje, rodzaje aktywności; opisano zasoby geologiczne proponowanego geoparku Pieniny, w tym: formy skałkowe, przełomy rzeczne, jaskinie, wąwozy, wodospady, skały magmowe, wody mineralne i termalne, torfowiska, dziedzictwo górnicze; omówiono też korzyści regionalne z utworzenia geoparku.

GRODZKI WOJCIECH, Główne problemy ochrony lasu w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 53-59.

Opisano czynniki abiotyczne: zanieczyszczenie powietrza, szkody atmosferyczne oraz czynniki biotyczne: grzyby pasożytnicze, szkodniki pierwotne, szkodniki wtórne.

HOLEKSA JAN (red.), Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce, Część I, „Studia Naturae” 2007, 54 cz. I, 304 s.

Zamieszczono artykuły dotyczące m.in. Pienińskiego PN, poruszające następujące zagadnienia: dynamika roślinności na opuszczonych polanach, zarastanie nieużytkowanych polan przez osikę, przemiany zbiorowisk naskalnych i kserotermicznych; zmiany w roślinności na podstawie map katastralnych z XIX w.; zanieczyszczenie metalami ciężkim i ozonem; dynamika roślinności łąkowej przy ciągłych zabiegach ochronnych; przemiana łąk świeżych i pastwisk.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Monitoring środowiska w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 119-125.

Omówiono monitoring warunków środowiskowych: klimatu, zanieczyszczenia powietrza, wód, powierzchni ziemi i gleb, monitoring przyrody żywej: zbiorowisk leśnych i nieleśnych, roślin i zwierząt oraz monitoring obiektów zabytkowych.

MURANYI ROMAN, WRÓBEL IWONA, Rola narodowego banku nasion w ochronie zagrożonych gatunków roślin Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 79-85.

Omówiono rolę Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej PAN w Powsinie, jego współpracę z Pienińskim PN w pozyskaniu zagrożonych gatunków roślin oraz problemy z pozyskaniem i hodowlą wybranych gatunków.

SZCZĘSNY TADEUSZ, Sprawa projektu budowy zapory wodnej na Dunajcu w okolicy Czorsztyna ze stanowiska ochrony przyrody, „Chrońmy Przyrodę Ojczystą” 1958, 14(6): 5-31.

Odniesienie się do koncepcji budowy dwóch zapór: pod Zielonymi Skałkami i Tylmanową oraz dwóch tuneli ciśnieniowych pod Gorcami do elektrowni k. Tylmanowej i Jazowska.

TARNAWSKI DARIUSZ, SMOLIS ADRIAN, KADEJ MARCIN, MALKIEWICZ ADAM, Projekt programu czynnej ochrony niepylaka apollo *Parnassius apollo* (LINNAEUS, 1758) w Polsce, Fundacja EkoRozwoju, Wrocław 2012, 139 s.

Omówiono zmiany liczebności polskich populacji niepylaka apollo od XIX w. i ocenę stanu bieżącego; opisano czynniki zmniejszające liczebność lub powodujące zanik jego stanowisk; zdefiniowano cele ochrony i monitoring; opisano podejmowane metody zaradcze oraz oceniono ich skuteczność.

URBAN JAN, MARGIELEWSKI WŁODZIMIERZ, Koncepcja ochrony i popularyzacji krajoznawczej obiektów przyrody nieożywionej na górze Wżar koło Czorsztyna (Karpaty), „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 99-104.

Omówiono wartości naukowe i dydaktyczne obiektów na Wżaże (Wdżaże) oraz cel i sposób ich ochrony.

VONČINA GRZEGORZ, Nielegalne wyřęby drzew i kradzieże drewna w Pienińskim Parku Narodowym w latach 1982-2000, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 111-118.

Dokonano analizy terminów i liczby kradzieży lub nielegalnych wyřębów; podano liczbę skradzionych drzew w latach 1982-2000, oraz wielkość jednostkowej kradzieży lub nielegalnego wyřębu; zwaloryzowano zagrożenia przestępcstwami i wykroczeniami; opracowano mapę zagrożeń obszarów leśnych PPN.

VONČINA GRZEGORZ, *Natura 2000 w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny – Przyroda i Człowiek”* 2014, 13: 113-124.

Wymieniono obszary Natura 2000 istniejące w polskich i słowackich Pieninach i okolicy oraz gatunki ptaków objęte dyrektywą ptasią; opisano stan przedmiotów ochrony w obszarze „Pieniny”, w tym wymieniono i oceniono typy siedlisk oraz gatunki roślin i zwierząt objęte dyrektywą siedliskową; opisano problemy związane z zarządzaniem obszaru także przez pryzmat Planu ochrony Pienińskiego PN.

WRÓBEL IWONA, KOZIK BOGUSŁAW, *Praktyczna ochrona flory i fauny muraw kserotermicznych kserotermicznych ciepłolubnych łąk w Pienińskim Parku Narodowym, [w:] Sympozja i Konferencje ZPKWŚ 2008, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, Katowice 2008, ss. 10-12.*

Scharakteryzowano ciepłolubne zespoły i zbiorowiska roślinne (ciepłolubną murawę naskalną, murawę kserotermiczną i ciepłolubną łąkę pienińską); omówiono ich waloryzację, zagrożenia i ochronę w Pienińskim PN.

WITKOWSKI ZBIGNIEW J., *Dlaczego chronimy Pieniny? Rozważania z okazji 70-lecia utworzenia pierwszego w Europie i drugiego w świecie międzynarodowego parku narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek”* 2003, 8: 3-10.

Przedstawiono kalendarium ochrony przyrody w Pieninach, walory krajobrazowe i przyrodnicze oraz bieżące problemy ochrony przyrody.

ZARZYCKI JAN, WRÓBEL IWONA 2020. *Zabiegi ochrony czynnej ekosystemów nieleśnych w Pienińskim Parku Narodowym – przegląd problemów i sposoby ich rozwiązywania, [w:] J. Bodziarczyk (red.) Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, t. 16, Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kraków, s. 21-31. [7189]*

Omówiono elementy czynnej ochrony jak odkrzaczanie, koszenie, wypas, wykorzystanie biomasy, wykup gruntów oraz czynną ochronę pszonaka pienińskiego i monitoring w/w zabiegów.

Ochrona środowiska

JURKIEWICZ TOMASZ, MICZYŃSKI JANUSZ, KOZAK JANUSZ, *Pomiar natężenia ruchu pojazdów na drodze Krośnica–Niedzica i jego wpływu na jakość powietrza na terenie Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek”* 2002, 7: 31-42.

Omówiono natężenie ruchu pojazdów, badania zanieczyszczeń powietrza (stężenie NO₂ i SO₂), zanieczyszczenie powietrza w rejonie Hali Majerz oraz zalecenia ochronne.

KOZAK JANUSZ, MICZYŃSKI JANUSZ, JURKIEWICZ TOMASZ, *Ocena stanu zanieczyszczenia w Krościenku nad Dunajcem, „Pieniny Przyroda i Człowiek”* 2002, 7: 23-30.

Opisano warunki pogodowe, wysokości stężeń NO₂ i SO₂ w latach 1996-98, rozkład przestrzenny zanieczyszczeń NO₂ i SO₂ oraz gradient pionowy zanieczyszczeń powietrza.

MAGIERA TADEUSZ, *Podatność magnetyczna gleb Pienińskiego Parku Narodowego jako efekt antropogenicznych zanieczyszczeń atmosfery, „Pieniny Przyroda i Człowiek”* 1998, 6: 125-136.

Omówiono metodykę pomiarów magnetycznych; opisano założone profile i wartości parametrów histerezy; przedstawiono analizę termomagnetyczną oraz rozkład żelaza w obrębie profili glebowych.

MICZYŃSKI JANUSZ, KOZAK JANUSZ, JURKIEWICZ TOMASZ, *Przestrzenny rozkład stężeń dwutlenku siarki i azotu w rejonie Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek”* 1998, 6: 143-153.

Przedstawiono warunki meteorologiczne rejonu Pienin, zimowe i letnie wyniki pomiarów NO₂ i SO₂ oraz przestrzenny rozkład stężeń NO₂ i SO₂.

MICZYŃSKI JANUSZ, WOJKOWSKI JAKUB, JURKIEWICZ TOMASZ, *Kwasowość opadów atmosferycznych w Pienińskim Parku Narodowym w latach 1994-1996, „Pieniny Przyroda i Człowiek”* 1998, 6: 137-141.

Przedstawiono procentowy udział wartości pH opadów, ocenę kwasowości w okresach czasu oraz sytuację synoptyczną w regionie.

PANASIUK DAMIAN, Problemy wartościowania środowiska w ocenie zbiornikowych inwestycji gospodarki wodnej [rozprawa doktorska], Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2002, msk., 208 s., 6 zał.

Omówiono oddziaływanie na środowisko górskich zbiorników wodnych, wycenę ekonomiczną elementów środowiska, zmiany w środowisku związane z budową zapory w Czorsztynie, szacowanie zmian wartości ekonomicznej środowiska w otoczeniu zapory w Czorsztynie (wartość turystyczną Pienińskiego PN, zmianę wartości społecznej i użytkowej, ocenę opłacalności zapory).

STASZEWSKI TOMASZ (red.), KUBIESA PIOTR, ŁUKASIK WŁODZIMIERZ, SZDZUJ JERZY, Oznaczenie ilości i składu chemicznego mgły oraz określanie zawartości metali ciężkich w glebach w sieci monitoringu Pienińskiego Parku Narodowego [ekspertyza], Instytut Ekologii Terenów uprzemysłowionych, Katowice 2000, 10 s., 8 ryc.

Podano charakterystykę skażenia gleb metalami ciężkimi według danych literaturowych; omówiono zawartość Pb i Cd oraz wartość pH w glebach Pienińskiego PN; opisano okres i ilość przepływającej mgły, średnie stężenia kationów Na, Ca, Mg, H, K, Al., Mn, Zn we mgle oraz ładunek Pb, Cd, N, S we mgle.

STASZEWSKI TOMASZ, KUBIESA PIOTR, ŁUKASIK WŁODZIMIERZ, UZIĘBŁO ALDONA K., SZDZUJ JERZY, Monitoring zmian w drzewostanie świerkowym na terenie Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek”, 2008, 10: 3-9.

Scharakteryzowano stężenia gazowe zanieczyszczeń powietrza, wody opadowe, chemizm igieł świerka; oceniono stanu zdrowotny drzewostanu świerkowego w roku 1998 i 2004.

SZAREK-ŁUKASZEWSKA GRAŻYNA, Zanieczyszczenie parków narodowych w Polsce – zmiany w czasie [w:] J. Holeksa (red.) Zakres, tempo i mechanizmy zmian w przyrodzie terenów chronionych w Polsce. Część I, „Studia Naturae” 2007, 54, cz. I: 189-199.

Podano stężenie ołowiu w mchu *Pleurozium schreberi* w latach 1975-2004, stężenie cezu 137 w mchach w 1986 r., stężenie ozonu troposferycznego w powietrzu w latach 1996-1999 oraz prognozy na przyszłość.

SZEMIETA ANDRZEJ, TRYCH ANDRZEJ, Stan gospodarki odpadowej gmin wchodzących w skład Pienińskiego Parku Narodowego, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa 2009, msk. 14 s.

Omówiono analizę założeń dotyczących gospodarki odpadowej oraz faktycznego jej stanu w gminach, na których terenie znajduje się PPN oraz badanie zdolności gminnej gospodarki odpadowej z założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu i dokumentach strategicznych gmin.

Ochrona krajobrazu

BOGUSZ AGNIESZKA, BYRSKA KINGA, GRYCMAN BARBARA, Zmiany krajobrazowe w otulinie Pienińskiego Parku Narodowego [sprawozdanie z praktyk zawodowych], Politechnika Krakowska, Wydział Architektury, Kraków [2023], kps, 23 s.

Pokazano negatywne zmiany krajobrazowe w otulinie Pienińskiego PN na podstawie map, zdjęć i planów zagospodarowania analizowanych podczas praktyki zawodowej w 2021 r.

CZAŚTKA ANDRZEJ, Próba oceny realnego stanu krajobrazu wokół Pienińskiego Parku Narodowego w aspekcie dynamicznego rozwoju zabudowy sąsiadujących z nim na wsi na wybranych przykładach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2008, 10: 95-103.

Omówiono tożsamość i dysharmonię w procesie rozwoju historycznych układów osiedlowych, problem aktualności wykonanych studiów oraz zaprezentowano działania obserwowane w terenie.

FABIANOWSKI JERZY, Kształtowanie krajobrazu w okolicy Szczawnicy, „Ochrona Przyrody” 1957, 24: 65-156.

Opisano położenie Szczawnicy, klimat, podłoże geologiczne, wody mineralne, lasy; podano opis przyrodniczy i wytyczne zagospodarowania dla Bryjarki, Palenicy i Huliny.

FORCZEK-BRATANIEC URSZULA, Droga widokowa Krośnica – Sromowce Kąty przecinająca teren Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 213-224.

Podano charakterystykę i waloryzację drogi; omówiono ochronę wartości naturalnych, kulturowych i widokowych; zaproponowano aranżację turystyczną, integracyjną i edukacyjną; zaprezentowano graficzne analizy architektoniczne drogi i jej otoczenia.

FORCZEK-BRATANIEC URSZULA, Zmiany w krajobrazie wokół zbiorników wodnych w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 259-279.

Omówiono bezpośrednie skutki budowy zbiorników: przekształcenie Doliny Dunajca w zbiornik wodny, likwidację unikatowego krajobrazu pogranicza kultur wraz z wieloma obiektami zabytkowymi, zmiany warunków widokowych, wprowadzenie nowego układu komunikacyjnego, przeniesienie osadnictwa z doliny na stoki, budowę nowych osad i rozbudowę istniejących, rozbudowę infrastruktury oraz omówiono pośrednie skutki budowy zbiorników: zmniejszanie terenów otwartych, zmianę charakteru pól uprawnych i łąk, wzrost powierzchni terenów zabudowanych, zmianę tradycyjnej struktury zabudowy.

FORCZEK-BRATANIEC URSZULA, ZAJĄC EWELINA, Reklamy w krajobrazie Pienin, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2014, 13: 101-112.

Opisano pierwsze niepokoje i regulacje prawne związane z nadmiarem reklam w Polsce i na świecie, przedstawiono problem nasilenia reklam w ostatnich latach i przykłady interwencji w rejonie Pienińskiego PN oraz podano próby rozwiązania problemu reklam w kraju poprzez regulacje prawne.

ROMEYKO-HURKO KAJ, Zatopione krajobrazy doliny Dunajca w rejonie Czorsztyna, [w:] J. Partyka, Mijające krajobrazy Małopolski, [seria wyd.:] Mijające krajobrazy Polski, PTTK Zarząd Główny, Komisja Sprawozdawcza, Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, Kraków 2011, ss. 115-138.

Problem budowy zapory; opis krajoznawczy miejsc i miejscowości: Łopuszna, Dębno, stare Maniowy, Równia Falsztyńska, Ciechorzyn, Zielone Skałki, Czorsztyn, Kluszkowce, Przełęcz Snózka, Wdżar, Przełom Czorsztyński, „Równia Czorsztyńska”, zamek Czorsztyn, Nadzamecze, Podzamecze, Dolina Harczygrund, Pieniński PN, zamek Dunajec, Niedzica, Przełom Niedzicki, „Równia Niedzicka”, Sromowce Wyżna, Wygon, Dolina Falsztyńskiego Potoku, Falsztyn, Frydman, rzeka Białka; krajobraz ahistoryczny.

STĘPIEŃ PIOTR, Wartości krajobrazowe związane z ruinami zamku Czorsztyn i potrzeba ich ochrony, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2008, 10: 105-117.

Przedstawiono zamek jako fortecę i ruinę; omówiono widoki na ruiny zamku Czorsztyn, widoki z ruin oraz zagrożenia i ochronę.

Edukacja środowiskowa

BORKOWSKI WIESŁAW, Terenowe ścieżki przyrodnicze jako skuteczna forma ochrony przyrody i edukacji ekologicznej na terenie Pienin i Beskidu Sądeckiego [praca dyplomowa], Centrum Ekologii Człowieka i Bioetyki Uniwersytetu Kardynała Wyszyńskiego, Warszawa 2002, msk., 61 s.

Omówiono ochronę przyrody w Pieninach i Beskidzie Sądeckim; opisano terenową edukację ekologiczną oraz ścieżki przyrodnicze.

DĄBROWSKI PIOTR, Pieniński Park Narodowy jako ośrodek edukacji środowiskowej [rozprawa doktorska], Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie, Kraków 1994, msk., 230 s.

Zaprezentowano rozwój i stan obecny poglądów na edukację środowiskową ze szczególnym uwzględnieniem polskich parków narodowych; omówiono miejsce edukacji środowiskowej w działalności PPN, czynniki określające przydatność dydaktyczną PPN, oczekiwania i opinie na temat działalności PPN w zakresie edukacji środowiskowej ze strony zwiedzających i lokalnych szkół; opisano waloryzację przyrodniczo-dydaktyczną szlaków i ścieżek, wytyczenie trasy najbardziej wartościowej pod kątem edukacji oraz podano propozycje optymalizacji pracy w zakresie edukacji środowiskowej.

DĄBROWSKI PIOTR, KONIECZNY KRZYSZTOF, Postawy i oczekiwania zwiedzających wobec Pienińskiego Parku Narodowego w zakresie edukacji środowiskowej, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 89-95.

Przedstawiono walory edukacyjne Pienińskiego PN, strukturę demograficzno-społeczną zwiedzających, poziom wiadomości na temat PPN, powody skłaniające do odwiedzin PPN oraz PPN w oczach zwiedzających.

KOLASIŃSKA ANNA, Postawy turystów w odniesieniu do ochrony przyrody w świetle badań ankietowych na przykładzie Pienińskiego Parku Narodowego, „Folia Turistica” 2010, 22: 207-216.

Scharakteryzowano respondentów; opisano postawę turystów wobec ochrony przyrody, znajomość regulaminu zwiedzania Pienińskiego PN; przedstawiono propozycje zabezpieczeń przyrody przed dewastacją.

PRÓSZYŃSKA-BORDAS HANNA, SZCZAPA ROBERT, Ośrodki obsługi zwiedzających w Pienińskim Parku Narodowym w opinii turystów, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 131-147.

Opisano działalność edukacyjną w parkach narodowych i w Pienińskim PN, działalność wystawienniczą Pienińskiego PN (pawilon główny w Krościenku, pawilon w Czorsztynie-Majerzu, pawilon w Szczawnicy, pawilon w Sromowcach Niżnych, wystawę na Zamku Czorsztyn, pawilony słowackie); analizowano badania ankietowe pod kątem struktury demograficzno-społecznej respondentów, organizacji wyjazdu i pobytu, przebiegu zwiedzania oraz opinii turystów o pawilonach.

SZCZOCARZ ANDRZEJ, Program edukacji środowiskowej Pienińskiego Parku Narodowego. 1. Program wystaw w pawilonach obsługi zwiedzających Pieniński Park Narodowy, Krościenko nad Dunajcem 1995, msk. 59 s.

Podano główne założenia światowej strategii ochrony przyrody; omówiono zagrożenia Pienińskiego PN; analizowano jak przedstawić Pieniński PN - jako muzeum czy wystawę?; opisano system pawilonów obsługi zwiedzających PPN, ogólne założenia programowe pawilonów obsługi zwiedzających PPN; omówiono realizację wystaw.

Plany ochrony, projekty

DZIEWOLSKI JERZY (opr.) [2000], Operat ochrony ekosystemów leśnych. Tom V. Charakterystyka i przemiany drzewostanów Pienińskiego Parku Narodowego, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków – Krościenko n.D., msk., 26 s., 19 ryc., 26 tab.

Zamieszczono charakterystykę drzewostanów, historię miejscowej gospodarki leśnej; omówiono przyrost i oceniono przemiany strukturalne lasu; dołączono rozkład grubości i liczby drzew dla wybranych gatunków i rejonów, wyniki obliczeń statystycznych pomiaru drzew na powierzchniach próbnych.

JAGIEŁŁO ZDZISŁAW (opr.), Operat ochrony naturalnego przebiegu procesów przyrodniczych, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków – Krościenko n.D. 2000, msk., 17 s.

Opisano historię powstania i reaktywowania Pienińskiego PN, kategorie ochronności w różnych okresach oraz zmiany w ekosystemach w wyniku naturalnych procesów przyrodniczych.

JAGIEŁŁO ZDZISŁAW (opr.), Operat ochrony ekosystemów leśnych. Tom I. Elaborat, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków – Krościenko n.D. [2000], msk., 82 s., [16] s., 15 s.

Zamieszczono ogólny opis Parku, podział powierzchniowy, historyczne i przyrodnicze uwarunkowania rozwoju ekosystemów leśnych, ocenę aktualnego stanu drzewostanów, waloryzację drzewostanów, ich biotyczne i abiotyczne zagrożenia, generalną koncepcję celów i zasad ochrony, zabiegi ochronne i zestawienie zadań ochronnych, propozycje zmian granic otuliny i granic Parku, propozycje wykupu gruntów, metodykę i zakres prac urządzeniowych, zależności i powiązania ochronne z innymi operatami.

KAŻMIERCZAKOWA RÓŻA, PERZANOWSKA JOANNA, WRÓBEL IWONA, ZARZYCKI JAN, Operat ochrony lądowych ekosystemów nieleśnych Pienińskiego Parku Narodowego. Synteza, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2000, msk., 20 s.

Opisano cel i ogólne założenia planu ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych na lata 1999-2018; podano wykaz zbiorowisk nieleśnych, wykaz kartowanych jednostek roślinności nieleśnej, typy LEN (lądowe ekosystemy nieleśne) wyróżnione na terenie PPN; omówiono zasady waloryzacji zbiorowisk nieleśnych, ich zagrożenia, ochronę, dokumentację, monitoring oraz analizę obszaru otuliny i korekty granic PPN.

KOWALSKI ANDRZEJ, Natura w mozaice – ochrona gatunków i siedlisk w obszarze „Pieniny”. Raport laika. Nature mosaics – protection of species and habitats in Natura 2000 site „Pieniny”. Laymen’s report, Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D., 2019, 20 s.

Opisano cele projektu, wykupy gruntów, zabiegi ochronne i monitoring na łąkach, murawach i młakach, remonty szlaków turystycznych, usuwanie gatunków inwazyjnych, ochronę miejsc rozrodu płazów oraz ochronę pszonaka pienińskiego.

SZCZĘSNY BRONISŁAW, Operat ochrony ekosystemów wodnych. Tom I. Projekt ochrony ekosystemów wodnych [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 01.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków 2000, msk., 33 s., 25 tab.

Omówiono hydrochemię potoków, zatoki Harczygrunt i Dunajca; z zakresu hydrobiologii omówiono historię badań, listę gatunków, charakterystykę zoogeograficzną gat. o szczególnym znaczeniu dla Pienin, rozmieszczenie pionowe, zgrupowania, waloryzację zlewni, ryby, zagrożenia, wodną roślinność kwiatową.

WITKOWSKI ZBIGNIEW (opr.), Operat ochrony fauny. Tom I. Synteza operatu, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków – Krościenko n.D. [2000], msk., msk., 94 s., 6 ryc.

Opisano stan wiedzy o faunie Pienińskiego PN, w tym: stan fauny, grupy gat. o szczególnych walorach, waloryzację przestrzenną z punktu widzenia zgrupowań, prognozy zmian w faunie; opracowano plan ochrony fauny, plan badań, zakres i harmonogram prac oraz wymieniono gat. specjalnej troski.

WOŁOZYN BRONISŁAW W., OKARMA HENRYK, PROFUS PIOTR, RYBACKI MARIUSZ, SZCZĘSNY BRONISŁAW, JENNER BARTOSZ, PAWŁOWSKI JERZY, KOSIOR ANDRZEJ, DYDUCH-FALNIOWSKA ANNA [2000], Operat ochrony fauny. Tom II. Operaty szczegółowe, [w:] Plan Ochrony Pienińskiego Parku Narodowego na okres 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r., Kraków - Krościenko n.D., msk., 210 s. [3530]

Przedstawiono operaty: ochrony ssaków lądowych, nietoperzy, ptaków, płazów i gadów, fauny wodnej, mięczaków, chrząszczy, błonkówek, motyli oraz wybranych bezkręgowców lądowych.

KULTURA

Prehistoria

KOŁODZIEJSKI STANISŁAW, PARCZEWSKI MICHAŁ, RYDLEWSKI JACEK, VALDE-NOWAK PAWEŁ, Dzieje osadnictwa w Pieninach od czasów najdawniejszych do połowy XIV wieku, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 403-421.

Opisano osadnictwo w Pieninach w epoce kamienia, zabytki ruchome epoki brązu, osadnictwo średniowieczne, lokowanie osad, zamki graniczne oraz dzieje polskiego Spisza.

RYDLEWSKI JACEK, Pienińskie złoża radiolarytu i ich eksploatacja w epoce kamienia i wczesnej epoce brązu na Podhalu, Acta Archaeologica Carpathica” 1989, 28: 25-79.

Podano strefy występowania skał krzemionkowych pienińskiego pasa skałkowego i zarys topografii; omówiono radiolaryty w formacjach litostratygraficznych, podział na grupy surowcowe, strefy występowania litologicznych odmian radiolarytów w złożach pasa skałkowego, potencjalne miejsca eksploatacji, eksploatację radiolarytów pienińskich w epoce kamienia i wczesnej epoce brązu na Podhalu oraz dystrybucję.

VALDE-NOWAK PAWEŁ, Człowiek pierwotny w Jaskini w Obłazowej, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2008, 10: 133-146.

Omówiono fazy kultury mustierskiej i pawłowskiej oraz pozostałe warstwy; przedstawiono jaskinię Obłazową jako miejsce kultu.

VALDE-NOWAK PAWEŁ, MADEYSKA TERESA, NADACHOWSKI ADAM, Jaskinia w Obłazowej. Osadnictwo, sedimentacja, fauna kopalna, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 5-23.

Przedstawiono topografię stanowiska i opisano jaskinię; opisano metodę pracy terenowej; omówiono materiały archeologiczne; przedstawiono analizę sedimentologiczną i datowanie bezwzględne oraz opisano faunę kopalną.

VALDE-NOWAK PAWEŁ, NADACHOWSKI ADAM, MADEYSKA TERESA, Obłazowa Cave. Human activity, stratigraphy and palaeoenvironment [= Jaskinia Obłazowa. Działalność człowieka, stratygrafia i paleośrodowisko], Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, Kraków 2003, 173 s.

Opisano stratyografię, litologię i sedimentologię jaskini; omówiono zagadnienia archeologiczne, datowanie węglem radioaktywnym, wyniki analizy botanicznej; opisano szczątki ludzkie i faunę kopalną.

VALDE-NOWAK PAWEŁ, CIEŚLA MAGDA, KRASZEWSKA ANNA, Najnowsze odkrycia w jaskini w Obłazowej, [w:] P. Valde-Nowak (red.) Archeologia gór. Pamięci profesora Andrzeja Żakiego, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2020, s. 55-66.

Opisano wyniki badań z lat 2008-2015 oraz podsumowano pierwszy okres badań z lat 1985-1992, obejmujący cały paleolit; pokazano sekwencję stratygraficzną jaskini w Obłazowej wraz z najważniejszymi zabytkami archeologicznymi, figurki kobiece w stylu Lalinde-Gönnersdorf oraz skrótowo omówiono faunę kopalną.

Historia i kultura regionu

ADAMCZYK MIECZYŚLAW J., Oświata ludowa w Krościenku i Szczawnicy do 1876 r., „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 109-117.

Przedstawiono historię szkolnictwa w Krościenku i Szczawnicy w XVI-XVIII w., reaktywację szkoły w Krościenku w 1767 r., szkoły trywialne i parafialne; podano nazwiska nauczycieli i ich frekwencję w szkole trywialnej w Krościenku w latach 1795-1867 oraz w szkole ludowej w Szczawnicy w latach 1813-1867; opisano działalność Szalay'a na polu szkolnictwa w Szczawnicy, problemy miejscowego szkolnictwa oraz możliwości dalszej edukacji w Galicji.

ADAMCZYK MIECZYŚLAW J., Chłopi karpaccy. U źródeł odmienności, „Wierchy” 2016, 80[2014]: 129-150. [7045]

Opisano: przebieg osadnictwa w Karpatach od końca XV w., rozwój sieci transportowej, stosunki własnościowe, rentowność gospodarki, poddaństwo, demografię, rzemiosło, flisactwo, handel, prace sezonowe, me-

dycynę ludową, przemysł, dochód i wykształcenie górali, wpływ uzdrowisk na życie górali, wspólne działania gospodarcze, prawne i zbrojne, stosunek do powstania w 1846 r. oraz samorządność.

DARDZIŃSKA JOANNA, GAŁWIACZEK TOMASZ, Marcei Drohojowski. Pamiętnik 1817-1901, Pieniński Park Narodowy, Krościenko nad Dunajcem 2017, 134 s.

Opisano ród Drohojowskich, historię nabycia przez nich Czorsztyna, życie i działalność Marcelego Drohojowskiego w oparciu o jego pamiętnik oraz dołączono drzewo genealogiczne rodziny.

DEPTUŁA CZESŁAW, Nad rekonstrukcją dziejów regionu czorsztyńskiego w XIII i XIV wieku, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1997, 5: 21-35.

Przedstawiono historię zamku Czorsztyń, wpływ dziejów Spisza i Nowosądeckiej, kolonizację Pienin, stosunki społeczno-polityczne w średniowieczu, granicę państwową na Dunajcu, szlak handlowo-dyplomatyczny nad Dunajcem oraz działalność klarysek i księżnej Kingi.

GOLIK DAWID, Wrzesień 1939 w dolinie Dunajca, Instytut Pamięci Narodowej, Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Wydawnictwo Attyka, Kraków 2018, 486 s.

Opisano jednostki walczących stron, walki w Pieninach i na Spiszu, opanowanie Krościenka, bój pod Kłodnem, obronę Wietrznicy i walki o Nowy Sącz; przedstawiono bilans wrześniowych zmagających, zamieszczono opisy okopów i mogił oraz tekst dokumentów, relacji i wspomnień.

GÓRECKI STANISŁAW, GÓRECKI WOJCIECH, Ocalić od zapomnienia. Sromowce Wyżne na starej fotografii, Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej we wsi Sromowce Wyżne, Sromowce Wyżne 2013, 152 s.

Opisano przyrodę okolic Sromowiec Wyżnych, działalność człowieka (uprawę ziemi, hodowlę, zbieractwo), turystykę, ubiór, architekturę i sprzęt gospodarczy; zamieszczono fotografie od końca XIX w. do lat 60. XX w.

GÓRECKI STANISŁAW, GÓRECKI WOJCIECH, 700 lat Sromowiec, Nakładem Urzędu Gminy Czorsztyń, Sromowce Wyżne, Sromowce Niżne 2017, 43 s.

Zamieszczono przemówienia Wójta i Przewodniczącego Rady Gminy Czorsztyń, tekst i analizę dokumentu lokalizacyjnego wsi Przekop, kalendarium, fotografie ważniejszych obiektów architektury oraz rozważania na temat nazwy wsi, jej lokalizacji i podziału.

GÓRSKA KRYSZYNA, GOSZCZYŃSKA KRYSZYNA, Pensjonaty Dziewolskich w Krościenku nad Dunajcem, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2016, 14: 243-266.

Na podstawie przeżyć jednej z współauterek, wywiadów z właścicielami pensjonatów i ich spadkobiercami oraz dostępnej literatury i dokumentów opisano historię pensjonatów Stary Dwór, Nowy Dwór, Luna, Granit i Hanka w okresie międzywojennym, podczas okupacji i w Polskiej Ludowej. Scharakteryzowano działania właścicieli na rzecz Pienin i uzdrowiska w Krościenku oraz przedstawiono ich gości – uczonych, przyrodników, artystów, literatów i wysokich urzędników państwowych.

JANICKA-KRZYWDA JANINA (red.) Kultura ludowa Górali Spiskich, Oficyna Wydawnicza „Wierchy”, Kraków 2012. 459 s.

Przedstawiono charakterystykę geograficzno-historyczną, historyczną i etniczno-kulturową problematykę Niemców spiskich, społeczność Spiszaków, gospodarkę, pasterstwo i gospodarkę hodowlaną, budownictwo drewniane, architekturę sakralną, rzemiosło, przemysł i sztukę ludową, strój, pożywienie, medycynę ludową, obrzędy doroczne i rodzinne, demonologię, kulturę Cyganów, muzykę Zamagurza Spiskiego i muzea.

JANICKA-KRZYWDA JANINA, SŁABOSZ-PALACZ KATARZYNA (red.), Z dziejów Frydmana, Ochotnicza Straż Pożarna we Frydmanie, Kraków-Frydman 2012, 224 s.

Omówiono badania archeologiczne, życie religijne, architekturę i wyposażenie kościoła we Frydmanie, sztukę sakralną, historię lotnictwa, piwnice frydmańskie, życie codzienne, obrzędowość, zwyczaje i strój.

KACWIN JAN M., Akcja „Burza” w Pieninach, Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach, Szczawnica 2016, seria z „Okienkiem” nr 51, 53 s.

Opisano akcję partyzancką na terenie Krościenka i Szczawnicy pod koniec lipca 1944 r.; dołączono kopie współczesnych listów opisujących tę akcję.

KOŁODZIEJSKI STANISŁAW, PARCZEWSKI MICHAŁ, RYDLEWSKI JACEK, VALDE-NOWAK PAWEŁ, Dzieje osadnictwa w Pieninach od czasów najdawniejszych do połowy XIV wieku, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae”, ser. B, 30: 403-421.

Opisano osadnictwo w Pieninach w epoce kamienia, zabytki ruchome epoki brązu, osadnictwo średniowieczne, łowienie osad, zamki graniczne oraz dzieje polskiego Spisza.

KOŁODZIEJSKI STANISŁAW, SIWEK ANDRZEJ, Dziedzictwo kulturowe Pienin polskich, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 157-174.

Opisano dzieje najdawniejsze, średniowieczne osadnictwo, architekturę sakralną, tradycyjną i uzdrowską, początki turystyki oraz wielokulturowość.

KOPER KRZYSZTOF, Z dziejów Krościenka nad Dunajcem, Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Nowym Targu, Nowy Targ 2005, 430 s.

Opisano starą drogę szczawnicką (ul. Kingi), cmentarz przykościelny, kaplicę św. Rocha, zapomniane drogi, wisielce – cmentarz przeklętych pod Dzwonkówką, ławę – najstarszy post gminny na Dunajcu, klęski pożarów w XIX w., spław drewna, krościeńskie źródło do 1939 r., zerwany most, Wielką Powódź w 1934 r.

KOPER KRZYSZTOF, Krościenko – Grywałd. Wspomnienie z Pienin, Zakład Poligraficzny „MK”, Nowy Targ 2007, 104 s.

Opisano Krościenko n.D., dworki i ich właścicieli, pierwszych gości, sezon letni, Pieniny i Grywałd oraz rodzinę Dziewolskich w Grywałdzie.

KOPER KRZYSZTOF, Mały przewodnik historyczny po Krościenku nad Dunajcem. 660 lat lokacji miasta (1348-2008), Zakład Poligraficzny „MK” s.c., Nowy Targ 2008, 101 s.

Opisano cztery trasy wycieczek: od rynku po Księży Las, Zawodzie, wzdłuż doliny potoku Krośnica oraz w kierunku Krasu.

KOZIK JOANNA, Zbiory kulturowe w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 171-188.

Opisano historię zbiorów i ich organizację; omówiono poszczególne kolekcje: etnograficzną, rzemiosła, wnętrza mieszkań, przygotowywania i przechowywania pożywienia, służących higienie, stroje oraz ekspozycję zbiorów i ich konserwację; opisano część archeologiczną, w tym kolekcję z zamku Czorsztyń i zamku Pieniny, kolekcję grafik, litografii, heliografii i fototypii oraz rękopisy, rysunki, szkice, obrazy, modele map, medale i numizmaty.

KRZAN BRONISŁAW, Klejnot zagubiony w górach. 700-lecie Krościenka nad Dunajcem [monografia], Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1988, 336 s., errata i uzupełnienia 10 s.

Opisano dzieje miasta i okolicznej ludności, powstanie i rozwój miejscowości na przestrzeni lat, zabór austriacki, uzdrowisko, sławnych kuracjuszy, kulturę ludową, wierzenia, mniejszości narodowe, instytucje, organizacje, stronnictwa, Pieniński PN, sprawy religijne, okupację niemiecką, rocznice i zabytki.

MICHALCZUK STANISŁAW (red.), Zamek w Niedzicy, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Niedzica 1983, 24 s.

Przedstawiono ważniejsze daty i fakty z dziejów zamku, jego zwiedzanie, plan oraz mapę Spisza na pograniczu.

MICHALCZUK STANISŁAW KOSTKA, Zamek Czorsztyń – pomnik historii Polski, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 89-105.

Przedstawiono historię badań i renowacji, historię zamku, przegląd literatury i sztuki.

MICHALCZUK STANISŁAW, Krajobraz kulturowy Pienińskiego Parku Narodowego, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 17-26.

Omówiono pojęcie krajobrazu kulturowego, złożoność problemu krajobrazu kulturowego PPN, średniowieczne osadnictwo, okres zaboru austriackiego, krajoznawcze odkrywanie Pienin w XIX w. oraz negatywny wpływ przemian społecznych po 1944 r.

MICHALCZUK STANISŁAW KOSTKA, Ocalona przeszłość Niedzicy, „Almanach Nowotarski” 2007, 11: 108-124.

Przedstawiono historię badań Niedzicy, źródła archiwalne do dziejów kościoła i parafii, kryptę kościelną jako miejsce pochówków, kaplicę Matki Boskiej Bolesnej, cmentarze niedzickie oraz testament Marianny Köök.

„Ogień” – watażka podhalański [oświadczenie żołnierzy AK], „Prace Pienińskie” 2011, 21: 420-434.

Opisano działalność Józefa Kurasia ps. „Ogień” w czasie okupacji i po wojnie na Podhalu, Gorcach i Spiszu spisana przez 8 członków AK w 1990 r.; dokument złożono w archiwum parafialnym w Nowym Targu przez żołnierzy AK, następnie przekazano w ręce Jana M. Kacwina – prezesa Oddziału Światowego Związku Żołnierzy AK w Nowym Targu. Tuż przed śmiercią p. J. Kacwin przekazał oświadczenie redakcji „Prac Pienińskich” w celu jego opublikowania.

PIEŃKOWSKA HANNA, STAICH TADEUSZ, Drogami skalnej ziemi. Podtatrzańska włóczęga krajoznawcza, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1956, 570 s.

Opisano pod kątem krajoznawczo-literackim Tatry, Podhale, Orawę, Spisz i Pieniny, zamieszczono liczne fotografie, dołączono szczegółowy indeks, słownik i mapy.

RADWAŃSKA-PARYSKA ZOFIA, Zielnik Brata Cypriana z Czerwonego Klasztoru, „Polish Botanical Studies, Guidebook Series” 1991, 5: 3-216. [1000]

Opisano zielnik i historię życia brata Cypriana, podano krytyki i opinie o zielniku oraz opisano 260 gat. roślin, w tym 167 pienińskich, 63 tatrzańskich, 44 ogrodowych, 7 pokojowych i 2 z okolic Nitry.

REMISZEWSKI RYSZARD M., Historia ratownictwa górskiego w Pieninach, „Prace Pienińskie” 2008, 18: 215-222.

Opisano działalność Pienińskiego Ochotniczego Pogotowia w Szczawnicy (1937 r.), Rabczańskiej Grupy Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego z sekcjami operacyjnymi, m.in. w Krościenku (1957), sekcję operacyjną „Pieniny” Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego przy oddziale PTTK w Krościenku (1957 w Krościenku, 1962 w Szczawnicy) oraz Grupę Podhalańską GOPR z siedzibą w Rabce od 1970 r.

SKORUPA ANDRZEJ, Stara Wieś Spiska, „Wierchy” 2017, 81[2015]: 167-176.

Opisano historię słowackiej miejscowości od 1308 r., w tym: losy kolejnych właścicieli, najazdy, katastrofy naturalne, przejazdy monarchów; omówiono polskie akcenty, w tym niedoszły plebiscyt w 1919 r.; opisano architekturę i wystrój kościoła parafialnego.

SKORUPA ANDRZEJ, Zarys dziejów Polskiego Spisza do II wojny światowej, „Prace Pienińskie” 2018, 28: 155-178.

Przedstawiono proces osiedleńczy, władztwa, stosunków społecznych, religijnych i narodowościowych spiskiego pogranicza.

SKORUPA ANDRZEJ, Dzieje i sztuka Polskiego Spisza, Wydawnictwo Astraia, Kraków-Ludźmierz 2021, 285 s.

Przedstawiono dzieje Spisza od prehistorii do XX wieku; omówiono architekturę sakralną i obronną, malarstwo, rzeźbę oraz rzemiosło artystyczne.

STYRNA JOLANTA, PISKORSKA KINGA, SMOLARCZYK MARCELINA, FORCZEK-BRATANIEC URSZULA, ZAJĄC EWELINA 2018. Tradycyjne układy zieleni w zagrodach pienińskich – forma i znaczenie elementów roślinnych, „Pieniny – Przyroda i Człowiek”, 15: 99-115. [7273]*

Badania wykonano na terenie pienińskich wsi, w których nadal obecne są tradycyjne układy zieleni; analizowano je pod kątem formy, składu gatunkowego i symbolicznego znaczenia roślin; opracowano modele tradycyjnych terenów zielonych, charakterystycznych dla każdej wsi, które ujęto w postaci kart inwentarzowych i wykazów roślinności.

WĘGLARZ BARBARA A., Spacerkiem po starej Szczawnicy i Rusi Szlachtowskiej, Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, Pruszków 2011, 250 s.

Opisano rodzinę Szalay’ów, Stadnickich, Kołaczkowskich, rody i domy góralskie, życie kulturalne w uzdrowisku, podróże do uzdrowiska, Niżnią Wieś, Szczawnicę Wyżną, spływ Dunajcem i Drogę Pienińską, ulicę Główną, Zdrojową, Języki i Kowalczyka, Jana Wiktora, Szalay’a, Plac Dietla, Park Górny i Dolny, Ruś Szlachtowską, w tym wyznaczenie, świadomość narodową, osadnictwo, rody, ubiór, cerkwie i kapliczki.

Zabytki i ich ochrona

GAZDA DANIEL, Badania Pienińskiej Misji Archeologicznej w latach 2018–2020 w Pieninach, „Prace Pienińskie” 2020, 30: 75-94.

Przedstawiono historię, historię badań oraz współczesne badania archeologiczne średniowiecznych budowli: zamku Czorsztyn, zamku Pieniny, fortalicjum w Sromowcach Wyżnych i klasztorzyska w Falsztynie.

ŁUKUŚ ELŻBIETA, ŻOŁĄDEK JÓZEFA, KUBAL GRZEGORZ, Kapliczki polskiego i słowackiego Spiszu, Łasze Niżne 2007, 176 s.

Podano opis etnograficzny Spisza; omówiono wybrane obiekty budownictwa, głównie z Gminy Łasze Niżne oraz opisano turystykę regionu.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Zamek Pieniny – refugium księżnej Kingi, „Almanach Nowosądecki” 2006, 10: 100-113.

Omówiono nazewnictwo i badania archeologiczne; sklasyfikowano zamek pod kątem fortyfikacji, opisano postać Kingi, najazdy mongolskie, pobyt pustelników oraz projekt rezerwatu kulturowego.

MICHALCZUK STANISŁAW KOSTKA, STĘPIEŃ PIOTR M., TRAJDOS TADEUSZ M., Zamek Dunajec w Niedzicy, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Muzeum – Zespół Zamkowy w Niedzicy, Niedzica 2006, 192 s.

Przedstawiono właścicieli i dobra zamku niedzickiego do roku 1848; opisano dzieje zamku Dunajec w XIX i XX w.; omówiono architekturę zamku, przemiany, badania i konserwację; opisano zespół zamkowy, jego urządzenie i wyposażenie.

MONITA RAFAŁ (zdjęcia), SKORUPA ANDRZEJ (tekst), Trybsz. Kościół drewniany, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2010, 64 s.

Przedstawiono historię Trybsza i kościoła s. Elżbiety Węgierskiej; opisano architekturę i wystrój kościoła.

MONITA RAFAŁ (zdjęcia), SKORUPA ANDRZEJ (tekst), Grywałd. Kościół drewniany, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2010, 56 s.

Przedstawiono historię Grywałdu i kościoła św. Marcina; opisano architekturę i wystrój kościoła.

MONITA RAFAŁ (zdjęcia), SKORUPA ANDRZEJ (tekst), Krościenko nad Dunajcem. Kościół Wszystkich Świętych, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2011, 55 s.

Przedstawiono historię Krościenka i kościoła Wszystkich Świętych; opisano architekturę i wystrój kościoła.

MONITA RAFAŁ (zdjęcia), SKORUPA ANDRZEJ (tekst), Niedzica. Kościół świętego Bartłomieja, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2013, 63 s.

Przedstawiono historię Niedzicy i kościoła św. Bartłomieja; opisano architekturę i wystrój kościoła.

MONITA RAFAŁ (zdjęcia), SKORUPA ANDRZEJ (tekst), Szczawnica. Kościół świętego Wojciecha, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2013, 62 s.

Przedstawiono historię ziemi pienińskiej, Szczawnicy i parafii; opisano poprzednie kościoły, budowę i wyposażenie nowego kościoła; zamieszczono szczegółowe fotografie obiektu.

NIEWALDA WALDEMAR, ROJKOWSKA HALINA, Historia i stan dzisiejszy zamku w Czorsztynie, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2003, 8: 107-110.

Opisano fazy budowy zamku, zniszczenia oraz częściową odbudowę zamku.

PIEŃKOWSKA HANNA (red.), Materiały i Sprawozdania Konserwatorskie Województwa Krakowskiego 1971-1972, Wydział Kultury Prezydium WRN w Krakowie, Wojewódzki Konserwator Zabytków. Zespół Dokumentacji Zabytków, Kraków 1973, 314 s.

Przedstawiono wybrane problemy ochrony zabytków w obliczu projektowanej zapory wodnej na Dunajcu w rejonie Niedzicy, wykaz dokumentacji, przykład dokumentacji dla regionalnej chałupy, studium architektury krajobrazu, problemy historyczno-urbanistyczne, zwyczaje i obrzędy ludowe.

REMISZEWSKI RYSZARD, Powstanie Sanktuarium bł. Kingi na Górze Zamkowej w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1997, 7: 61-66.

Omówiono początki sanktuarium, powstanie komitetu budowy kaplicy, druk broszury o zameczku, budowę grotty oraz problemy komitetu.

SKORUPA ANDRZEJ, Zabytkowe kościoły Polskiego Spisza, Wydawnictwo i Drukarnia „Secesja”, Kraków 2001, wyd. 2, 172 s., 58 fot.

Przedstawiono rys historyczny polskiego Spisza, historię parafii, opisy historyczno-architektoniczne oraz wyposażenia poszczególnych kościołów; dołączono słowniczek terminów architektonicznych, indeks osób i miejscowości.

SKORUPA ANDRZEJ, Zamki i kasztele na Polskim Podtatrze, Oficyna Wydawniczo-Drukarska „Secesja”, Kraków 2010, wyd. 4 zaktualizowane i poszerzone, 126 s.

Przedstawiono popularno-naukowy opis zabytków architektury obronnej Pienin, Spisza i Podhala wraz z ilustracjami, narysami i rekonstrukcjami.

SKORUPA ANDRZEJ, O gotyckim malarstwie tablicowym na Polskim Spiszu, „Wierchy” 2020, 84[2018]: 210-217.

Opisano 4 tryptyki: o św. Bartłomieju z kościoła w Niedzicy, o Złotej legendzie z kościoła w Nowej Białej, o Świętej Rozmowie z kościoła cmentarnego w Kremkachach i o św. Elżbiecie Węgierskiej z kościoła w Trybszu.

SOCHACKA DANUTA, MORZYNIC WŁADYSŁAWA, Regionalizm w zabudowie osad pienińskich, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 199-204.

Przedstawiono historię osadnictwa pienińskiego, ewolucję form i regionalizm osiedli pienińskich.

STĘPIEŃ PIOTR, Zamek Czorsztyń. Zabytkowa ruina w parku narodowym, „Ochrona Zabytków” 2005, 1: 5-28.

Omówiono początki zamku, przemiany architektoniczne warowni, dewastację i destrukcję zamku, pierwsze prace badawcze i zabezpieczające, koncepcję konserwatorską zabezpieczenia ruin, projekt realizacyjny, problemy technologiczne i stan zaawansowania prac, użytkowanie ruin i wpływ na otoczenie.

STĘPIEŃ PIOTR, KARCZMARCZYK STANISŁAW, Badania konserwatorskie Zamku Pieniny i koncepcja jego zabezpieczenia, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 219-231.

Przedstawiono charakterystykę zabytku, stan badań, analizę założenia przestrzennego, technologię historyczną murów, analizę porównawczą wyników badań konserwatorskich i historycznych, analizę uszkodzeń i mechanizmu destrukcji oraz koncepcję zabezpieczenia ruin.

SZABŁOWSKI JERZY (red.), SZYDŁOWSKI TADEUSZ (opr.), Katalog Zabytków Sztuki w Polsce. Tom I. Województwo Krakowskie. Zeszyt 11. Powiat Nowotarski, Ministerstwo Kultury i Sztuki, Warszawa 1951, 32 s., 52 fot.

Przedstawiono wykaz ważniejszych obiektów zabytkowych z ich krótkimi opisami i fotografiami.

Folklor

CZĄSTKA-KŁAPYTA JUSTYNA, Pytanie o źródła wielogłosu pienińskiego, „Prace Pienińskie” 2011, 21: 35-52.

Omówiono kulturę muzyczną Pienin, przyczyny wielogłosu pienińskiego; przedstawiono Grywałd jako ostoję autentycznego wielogłosu pienińskiego; omówiono repertuar pieśniowy.

DZIEDZINA WIWER ANDRZEJ, Wyłónacka. Słownik gwary szczawnickiej, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2013, 247 s.

Pokrótko omówiono gwarę szczawnicką oraz zamieszczono obszerny (ok. 5500 haseł) słownik gwarowy.

FITAK FRANCISZEK, Słownik gwary spiskiej, Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach, Szczawnica 2004, 42 s.

Podano ponad 1000 haseł obejmujących terytorium polskiego Spisza.

KOWALCZYK JULIAN (red.) Tańce polskiego Spisza, Stowarzyszenie Rozwoju Spisza i Okolicy, Nowy Targ 2004, 192 s.

Omówiono historię i etnografię polskiego Spisza; opisano ludowy strój spiski, tańce pod kątem choreografii; dołączono płytę DVD z wybranymi tańcami i notami biograficznymi osób udzielających informacji podczas badań terenowych.

REINFUSS ROMAN, Stroje górali szczawnickich, [seria:] Atlas Polskich Strojów Ludowych. Część V. Małopolska. Zeszyt 18, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze w Lublinie, Lublin 1949, 39 s.

Przedstawiono rys historyczny regionu i zasięg ubiorów szczawnickich; omówiono zróżnicowanie i rolę ubiorów ludowych; opisano ubiór męski i kobiecy, materiały i wytwórców ubiorów ludowych.

REINFUSS ROMAN, Próba charakterystyki etnograficznej Rusi Szlachtowskiej na podstawie niektórych elementów kultury materialnej, [seria:] Lud. Tom 37, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze w Lublinie, Kraków 1947, ss. 160-235.

Omówiono osadnictwo Rusi Szlachtowskiej, budownictwo, źródła utrzymania i ubiory Rusinów.

SŁOWIK-DZWON MICHAŁ, Zbiór pieśni szczawnickich, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2014, 191 s., 1 CD.

Podano biografię autora, uwagi do pisowni gwarą, teksty pieśni z podziałem tematycznym na pieśni o Pieninach, zbójnickie, wojackie, humorystyczne, pasterskie, miłosne, weselne itp.; dołączono dodatek o śpiewach i tańcach oraz charakterystyce tańców regionu pienińskiego.

SZURMIAK-BOGUCA ALEKSANDRA, CZARNECKI SŁAWOMIR, KOWALCZYK JULIAN, KOWALCZYK RYSZARD (red.), Zbiór pieśni ludowych Zamagurza spiskiego, Stowarzyszenie Rozwoju Spisza i Okolicy, Łasze Niżne 2007, 343 s. + CD.

Przedstawiono podziały geograficzne i etnograficzne, pieśni obrzędowe i taneczne, przyśpiewki, pieśni różne; dołączono indeks pieśni, wykonawców i miejscowości oraz słownik pieśni gwarowych.

TYSZKIEWICZ JAN, Dawne rybołówstwo w Pieninach, Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej w Pieninach, Szczawnica 2005, 91 s.

Opisano ludowe rybołówstwo w Pieninach, połowy węgorzy, sposoby łowienia ryb, rybaków i przewoźników na górnym Dunajcu, ryby w pożywieniu góralskim z uwagami o kłusownictwie i zbieractwie; dołączono pieniński słownik rybacki; omówiono stan ichtiofauny Dunajca.

Literatura piękna, legendy

BORUCKI TOMASZ, Fenomen powstania Pienińskiego Przełomu Dunajca w folklorze słownym, literaturze pięknej i XIX-wiecznych poglądach naukowych, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2016, 14: 211-229.

Przedstawiono syntezę i analizę porównawczą opowieści ludowych, motywów literackich i poglądów naukowych z XIX w. na temat Przełomu Dunajca, dokonano ich krytycznej oceny oraz porównano do światowych pierwotnych wzorców.

JANICKA-KRZYWDA URSZULA, Legendy Pienin, [Wydawnictwo] Forma, Kraków 1997, 92 s.

Opracowano literacko 13 legend zebranych przez autorkę w latach 1975-1985; gwara została ograniczona do niektórych dialogów; wszystkie legendy zostały zarejestrowane przez XIX-wiecznych krajoznawców; zamieszczono słowniczek oraz obszerny przypisy do legend.

JAZOWSKI ANDRZEJ (red.), Opowieści ludu spiskiego, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1967.

Przedstawiono dzieje Zamagurza Spiskiego; zamieszczono legendy opowiedane przez 16 gawędziarzy.

KRÓLIKIEWICZ GRAŻYNA, KRUCZEK ZYGMUNT, Szlakami legend pienińskich. Przewodnik turystyczny, Wydawnictwo PTTK „Kraj”, Warszawa-Kraków 1982, 70 s.

Zamieszczono 10 tras turystycznych z tekstami legend z określonego kulturowo i historycznie obszaru.

SOBIESIAK RENATA, Legendy Pienin i ich związek z turystyką regionu [praca licencjacka], Międzywydziałowe Studium Turystyki i Rekreacji SGGW, Warszawa 2008, msk., 93 s.

Podano ogólną charakterystykę Pienin; opisano środowisko społeczne, działalność człowieka w Pieninach, etnografię, walory antropogeniczne warte odwiedzenia; zamieszczono legendy o: wianie Świętej Kingi i zamczku pienińskim, mniachach z Czerwonego Klasztoru, skarbach w Pieninach, powstaniu Pienin i przełomu Dunajca, duchach i zbójnikach, zamku niedzickim; omówiono związek legend pienińskich z turystyką regionu oraz wpływ legend na rozwój turystyki w Pieninach.

ŻMIDZIŃSKI JAKUB, Literackie szlaki Pienin. Przewodnik, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 187-218.

Omówiono literacki wątek o drogach dojazdowych do Pienin, o Kunegundzie, Czorszynie i Czerwonym Klasztorze i zbójnikach; opisano górali pienińskich i ich kulturę, szczawnickie źródła oraz piękno Pienin i Dunajca.

ŻMIDZIŃSKI JAKUB, Labirynt Pienin. Przełom Dunajca w polskiej literaturze XIX wieku, „Wierchy” 2008, 72[2006]: 21-52.

Przedstawiono Przełom Dunajca jako wielką inspirację dla poetów i pisarzy XIX w.

ŻMIDZIŃSKI JAKUB, Pieniny w literaturze polskiej, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010, 256 s.

Dogłębne studia nad literackim obrazem Pienin, których podstawą była rozprawa doktorska pod tym samym tytułem.

Socjologia, filozofia

ŻMIDZIŃSKI JAKUB, Sosna zwyczajna na Sokolicy w Pieninach – konteksty estetyczne, symboliczne i kulturowe, [w:] J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, tom 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2021, s. 191-209.

Przedstawiono kulturowy standard sosny rosnącej na szczycie Sokolicy; podano jej opis na podstawie informacji zamieszczonych w Internecie; zarysowano historię drzewa i okresy popularności; omówiono przykłady przedstawień tej sosny w literaturze i fotografii; opisano symboliczne znaczenie i doznania estetyczne, wywoływane kształtem i umiejscowieniem drzewa.

GOSPODARKA

Planowanie przestrzenne, osadnictwo, gospodarka

ADAMCZYK MIECZYŚLAW, Zmiany w krajobrazie Karpat w latach 1650-1870, „Wierchy” 1980, 47: 160-176.

Zamieszczono wzmianki o rudach żelaza i sztolniach poszukiwawczych w Pieninach, hucie szkła w Szczawnicy, kamieniołomie na górze Wdżar, zdrojach w Krościenku i pastwiskach w Jaworkach.

ADAMCZYK MIECZYŚLAW J., Chłopi karpaccy. U źródeł odmienności, „Wierchy” 2016, 80[2014]: 129-150.

Opisano: przebieg osadnictwa w Karpatach od końca XV w., rozwój sieci transportowej, stosunki własnościowe, rentowność gospodarki, poddaństwo, demografię, rzemiosło, flisactwo, handel, prace sezonowe, medycynę ludową, przemysł, dochód i wykształcenie górali, wpływ uzdrowisk na życie górali, wspólne działania gospodarcze, prawne i zbrojne, stosunek do powstania w 1846 r. oraz samorządność.

BODZIARCZYK FILIP, Analiza zmian powierzchni zabudowy w otoczeniu Pienińskiego Parku Narodowego w okresie ostatnich 25 lat (1993-2019), [w:] J. Bodziarczyk (red.) Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie, t.18, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2022, s. 247-279.

Podano przyrost liczby budynków i gęstość zabudowy w otulinie; przedstawiono graficzny obraz rozwoju przestrzennego zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem rejonu Piasków i Sromowiec Niżnych; wskazano wielkość i kierunek zmian przestrzennych; porównano aktualny stan zabudowy ze studiami oraz miejscowymi planami; wskazano zagrożenia wynikające z niekontrolowanego wzrostu zabudowy; wyniki badań porównano z sytuacją w otulinie Ojcowskiego PN oraz innych obszarów chronionych.

FORCZEK-BRATANIEC URSZULA, ZAJĄC EWELINA, Widoki na przyszłość. Przekształcenia krajobrazu Pienin w kontekście zagospodarowania przestrzennego okolicznych gmin, [w:] P. Dąbrowki, B. Zawilińska, Społeczne funkcje obszarów chronionych, Oficyna Wydawnicza „Wierchy”, Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, Kraków 2023, s. 55-68.

Podano liczbę, charakter, lokalizację i tendencje ilościowe inwestycji (obiektów mieszkalnych, domów letniskowych i wiat) na terenie otuliny Pienińskiego PN w latach 2012-2021.

KAIM DOMINIK, Zmiany pokrycia terenu na pograniczu polsko-słowackim na przykładzie Małych Pienin, „Przegląd Geograficzny”, 2009, 81(1): 93-106.

Porównano zmiany pokrycia terenu (lasami, zabudową i użytkami rolnymi) w polskiej i słowackiej części Małych Pienin w latach 1936-2004.

KAIM DOMINIK, Przegląd archiwalnych materiałów kartograficznych dla obszaru Pienin, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 110-129.

Omówiono mapy austriackie: wydane do 1918 r., mapy austriackiego katastru podatku gruntowego, drugie wojskowe zdjęcie topograficzne oraz mapy z okresu 1918-1939: czechosłowackie mapy topograficzne, mapy topograficzne WIG i mapy powstałe w trakcie II wojny światowej.

KŁOCEK SYLWIA, Struktura władania gruntami na terenach objętych ochroną przez Pieniński Park Narodowy [praca magisterska], Katedra Geodezyjnego Urządzania Terenów Rolnych Akademii Rolniczej w Krakowie, Kraków 2004, msk. 80 s., 9 zał.

Podano ogólną charakterystykę obszaru Pienin, historię osadnictwa i ochrony przyrody, strukturę władania w Pienińskim PN, użytkowanie gruntów PPN oraz szczegółowo analizowano struktury władania na Krasie.

KRASNOWOLSKI BOGUSŁAW, Lokacyjny układ urbanistyczny Krościenka. Próba rekonstrukcji, „Wierchy” 2013, 77[2011]: 135-146.

Omówiono szczegółowo piśmiennictwo przedmiotu, etapy rozwoju urbanistycznego Krościenka i innych podobnych założeń małopolskich.

LITWIN URSZULA, Ukształtowanie osad na tle krajobrazu Pienin, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 189-198.

Podano ogólne cechy osadnictwa pienińskiego, pochodzenie osad oraz ich ukształtowanie.

LITWIN URSZULA, Zagroda jako elementarny składnik osady pienińskiej i jej związek z rozłogiem, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 185-188.

Omówiono rozwój osadnictwa pod Pieninami od XIII w., czynniki kształtujące plan zagrody regionu podpienińskiego oraz powstanie, rozwój i rozpad związku strefy mieszkalno-gospodarczej z rozłogiem.

MATRAS MICHAŁ, Prace górniczo-hutnicze w okolicy Szczawnicy do połowy XVIII wieku, [w:] A. Gieysztor (red.), Studia i materiały z historii kultury materialnej. Tom IV., J. Pazdur (red.), Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa. Tom III, Instytut Historii Kultury Materialnej PAN, Warszawa – Wrocław 1959, ss. 103-236.

Omówiono geologiczne warunki prac górniczych na Jarmucie i w jej okolicy, próby górnicze na Podhalu do 1768 r., najdawniejsze prace górniczo-hutnicze w okolicy Szczawnicy, prace górnicze na Jarmucie w XVIII w. oraz nieudany wytop i zawieszenie działań górniczo-hutniczych.

MODZELEWSKA MARIA, Pieniński Park Narodowy – problemy planistyczne jego otoczenia, „Pieniny Przyroda Człowiek” 1992, 1: 67-73.

Opisano relację regionu pienińskiego do Pienińskiego Parku Narodowego; omówiono Regionalny Plan Rozwoju Województwa Nowosądeckiego; opisano stosunek PPN do realizacji Zbiornika Czorsztyńskiego; omówiono ochronę PPN w planach przestrzennych na przykładzie MPO Gminy Krościenko.

MORZYNIC WŁADYSŁAWA, Infrastruktura techniczna gruntów objętych ochroną w Pienińskim Parku Narodowym, „Zeszyty Naukowe Akademii Rolniczej im. H. Kołłątaja w Krakowie” 1999, 350: 55-64.

Opisano zaopatrzenie w wodę, problemy związane z infrastrukturą kanalizacyjną, ochroną wód, odpadami stałymi; omówiono infrastrukturę techniczną w strefach ekonomicznych nie objętych ochroną, infrastrukturę przeciwpożarową, linie energetyczne oraz infrastrukturę turystyczną.

Plan urządzania gospodarstwa rezerwatowego Pienińskiego Parku Narodowego Krościenko n/Dunajcem na okres 1.I.1989 r. – 31.XII.1998 r. Tom VII. Mapy tematyczne, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, Kraków 1989, 10 ark.

Opracowanie zawiera 10 map przeglądowych gruntów Skabu Państwa dla: drzewostanów z zaznaczonymi klasami wieku, cięć, siedlisk, ochrony lasu, rodzajów ochrony, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania turystycznego, faz rozwojowych drzewostanów zbliżonych do struktury przerębowej, zbiorowisk nieleśnych oraz stałych powierzchni kołowych.

SOCHACKA DANUTA, Mapy katastralne osad pienińskich, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 179-184.

Omówiono kataster austriacki, w tym ogólne zasady sporządzania map; podano opis planów katastralnych wsi pienińskich z lat 1846-1945; zestawiono plany katastralne osad pienińskich; wymieniono szkice indakcyjne.

TOKARCZYK LESZEK, Świat po przesiedleniu. Adaptacja górali pienińskich do nowej zabudowy i warunków gospodarki rynkowej, „Prace Pienińskie” 2005, 15: 33-56.

Przedstawiono dzieje Czorsztyna i okolic oraz historię budowy zbiornika wodnego, omówiono adaptację mieszkańców do nowej zabudowy oraz adaptację gospodarstw do warunków gospodarki wolnorynkowej.

Ochrona krajobrazu

FORCZEK-BRATANIEC URSZULA, ZAJĄC EWELINA, Widoki na przyszłość. Przekształcenia krajobrazu Pienin w kontekście zagospodarowania przestrzennego okolicznych gmin, [w:] P. Dąbrowki, B. Zawilińska, Społeczne funkcje obszarów chronionych, Oficyna Wydawnicza „Wierchy”, Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, Kraków 2023, s. 55-68.

Podano liczbę, charakter, lokalizację i tendencje ilościowe inwestycji (obiektów mieszkalnych, domów letniskowych i wiat) na terenie otuliny Pienińskiego PN w latach 2012-2021.

Rolnictwo, leśnictwo, pasterstwo, rybołówstwo

GÓRECKI STANISŁAW, GÓRECKI WOJCIECH, Ocalić od zapomnienia. Sromowce Wyżne na starej fotografii, Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej we wsi Sromowce Wyżne, Sromowce Wyżne 2013, 152 s.

Opisano przyrodę okolic Sromowiec Wyznych, działalność człowieka (uprawę ziemi, hodowlę, zbieractwo), turystykę, ubiór, architekturę i sprzęt gospodarczy; zamieszczono wiele fotografii od końca XIX w. do lat 60. XX w.

JAGUŚ ANDRZEJ, KULPA ROBERT, RZĘTAŁA ROBERT, Zmiany użytkowania terenu i wód powierzchniowych w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 143-155.

Opisano użytkowanie obszarów leśnych, pasterstwo, uprawy orne, tereny porolne; omówiono znaczenie osadniczo-administracyjne wód, aspekty transportowo-rekreacyjne wód, rybołówstwo, zagospodarowanie nabrzeży i dolin, hydroenergetykę i zaopatrzenie w wodę.

KAWĘCKA ALDONA, RADKOWSKA IWONA, SZEWCZYK MARIAN, RADKOWSKI ADAM, Wypas kulturowy owiec w ochronie cennych zbiorowisk roślinnych na przykładzie Hali Majerz, „Wiadomości Zootechniczne” 2017, 3: 189-197.

Opisano roślinność Pienińskiego PN, pasterstwo w Pieninach, Halę Majerz, działania ochronne, wypas owiec, rolę owiec w zachowaniu różnorodności zbiorowisk roślinnych, oraz wypas owiec w tożsamości regionalnej.

KOSTUCH RYSZARD, Rolnictwo i pasterstwo regionu pienińskiego, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 444-456.

Omówiono strukturę użytkowania ziemi w regionie pienińskim, gospodarkę pasterską, formy organizacyjne pasterstwa w małych Pieninach, korzyści z pasterstwa w Pieninach oraz prognozy rozwoju.

KULIG LUDWIK, Lasy i gospodarka leśna w Pieninach i na ich przedpolu, [w:] K. Zarzycki (red.), Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 422-428.

Podano powierzchnię lasów; omówiono gospodarkę leśną przed i po II wojnie światowej, przebudowę drzewostanów, zamieranie świerczyn, ochronną rolę lasów; opisano rezerваты przyrody w otulinie Pienińskiego PN.

MISZTAŁ ANDRZEJ, Produkcyjne wykorzystanie wody przez uprawy rolnicze w rejonie Małych Pienin, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 101-103.

Podano zużycie wody na wyprodukowanie 1 kg suchej masy użytków zielonych; zaprezentowano współczynniki wykorzystania wody przez koniczynę czerwoną, pszenicę, jęczmień i ziemniaki.

PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, Zbiorowiska leśne Pienińskiego Parku Narodowego, „Fragmenta Floristica et Geobotanica” 1973, 19(2): 197-258.

Opisano gospodarkę leśną w ujęciu historycznym; opisano szatę roślinną Pienińskiego PN; scharakteryzowano drzewostan; podano przegląd systematyczny zbiorowisk leśnych na tle warunków ich występowania oraz uwagi o roślinności pierwotnej Pienin.

PRZEGON WOJCIECH, Użytkowanie gruntów w Sromowcach Niżnych w latach 1982-1997 w aspekcie ochrony środowiska w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2002, 7: 9-22.

Omówiono użytkowanie gruntów w Sromowcach Niżnych, rozłóg indywidualnych gospodarstw rolnych, strukturę władania ziemią, stan i strukturę zatrudnienia ludności, mapę krajobrazu osadniczego oraz projekt zmian w użytkowaniu gruntów.

ROSZKOWSKI JERZY M., Sytuacja gospodarcza na polskim Spiszu w latach 1920-1925, „Prace Pienińskie” 2009, 19: 208-212.

Opisano likwidację pańszczyzny (żelarstwa), strukturę rolnictwa, uprawę roślin, hodowlę zwierząt oraz sieć drogową na polskim Spiszu.

SMOROŃ SYLWESTER, KOPEĆ STANISŁAW, Zmiany składu florystycznego łąk w Małych Pieninach wywołane nawożeniem mineralnym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 27-30.

Przedstawiono udział procentowy roślin w runi łąkowej; opisano sposób nawożenia łąk azotem, potasem i fosforem oraz zmiany w składzie florystycznym łąk.

SMOROŃ SYLWESTER, Użytkowanie gleb a jakość wód infiltrujących w rejonie Małych Pienin, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1995, 4: 81-84.

Omówiono migrację składników nawozowych do wód gruntowych pod uprawami: ugór czarny, łąka nienawożona, łąka nawożona NPK, łąka nawożona podwójną dawką NPK, uprawa ziemniaków, pszenicy, koniczyny czerwonej, jęczmienia jarego.

SOCHACKA DANUTA, PRZEGON WOJCIECH, Rolniczy aspekt przemian krajobrazu Pienin na przykładzie miejscowości Krościenko n.D., „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 205-212.

Przedstawiono charakterystykę rolnictwa w rejonie Krościenka n/D., przyczyny przemian krajobrazu rolniczego, proces kształtowania się rozłogu rolniczego oraz krainy krajobrazowe arealu rolniczego.

SZEMIETA ANDRZEJ, TRYCH ANDRZEJ, Stan gospodarki odpadowej gmin wchodzących w skład Pienińskiego Parku Narodowego, 2009, msk., 14 s.

Omówiono analizę założeń dotyczących gospodarki odpadowej oraz faktycznego jej stanu w gminach, na których terenie znajduje się PPN oraz badanie zdolności gminnej gospodarki odpadowej z założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu i dokumentach strategicznych gmin.

TWARDY STANISŁAW, Gospodarka pasterska w Karpatach Polskich (na przykładzie badań prowadzonych w Małych Pieninach), „Wieś i Dziedzictwo” 2010, 4: 13-19.

Opisano przyrodnicze, gospodarcze i historyczne uwarunkowania powstania i rozwoju pasterstwa w Karpatach; podano zmiany w strukturze użytków rolnych, omówiono użytkowanie zwierząt, wykorzystanie runi oraz wpływ pasterstwa na krajobraz.

WRÓBEL IWONA, Pasterstwo w regionie pienińskim, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1997, 7: 43-52.

Przedstawiono podział etnograficzny regionu pienińskiego, historię wypasu w Pieninach Właściwych, Szczawnicy, Jaworkach i Hali Majerz, wpływ wypasu na biocenozę pastwiska, zasady organizowania wypasu kulturowego, wytyczne do zagospodarowania Hali Majerz, pierwsze działania ochronne oraz rolnictwo ekologiczne na Hali Majerz.

Zapora Czorsztyńska

BAJOREK LESZEK, ZIELIŃSKA TERESA, Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica S.A. – powstanie zbiorników i działalność Spółki, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 23-35.

Przedstawiono historię budowy zbiorników i zakładane efekty ich działania, eksploatację, w tym: gospodarkę wodną, produkcję energii elektrycznej, rozwój turystyki i aspekty społeczne oraz perspektywy dalszego działania.

CZAMARSKI J., KALINOWSKI M., COX J. I IN., Zapora w Czorsztynie – ocena zagrożeń środowiska naturalnego oraz program jego ochrony. Raport końcowy, LANDELL MILLS Ltd. Bath UK, STOLICA KONSALTING Warszawa, Warszawa 1993, msk., 194 s., 11 supl. (zbiory PPN)

Przedstawiono historię budowy zbiorników; opisano krajobraz, oceniono następstw budowy zapory; omówiono geologiczną niestabilność, wpływ zbiornika na środowisko ludzkie, dziedzictwo kulturowe, klimat, florę, faunę i wody, poruszono kwestię współzależności oddziaływań, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, problem ścieków; kierunki rozwoju rolnictwa i turystyki, zagadnienia finansowe oraz zalecane badania.

FIEDLER-KRUKOWICZ HANNA, ŁANIEWSKI-WOŁŁK JERZY, Przepływy Dunajca w Pienińskim Parku Narodowym w warunkach normalnej i powodziowej eksploatacji Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1998, 6: 111-124.

Podano charakterystykę hydrologiczną Dunajca; omówiono koncepcje „ujarzmiania” Dunajca, lokalizację i główne zadania zespołu zbiorników, gospodarkę wodną zbiornika Czorsztyn-Niedzica w warstwie wyrównawczej i jej wpływ na kształ-

towanie się przepływów w Przełomie Pienińskim oraz gospodarkę w warstwie rezerwy powodziowej oraz efekty redukcji fal powodziowych.

FIL GRACJAN, Przemiany środowiska przyrodniczego południowego otoczenia zbiorników: Czorsztyńskiego i Sromowieckiego [praca magisterska], Instytut Geografii Gospodarki Przestrzennej UJ, Kraków 2005, msk., 146 s.

Omówiono środowisko przyrodnicze przed utworzeniem zbiorników; opisano przemiany środowiska przyrodniczego w tym: strefy brzegowej, mezoklimatu, szaty roślinnej, zwierząt, krajobrazu oraz wpływ piętrzenia na stosunki wodne i pokrywą glebową; oceniono przemiany, także społeczno-gospodarcze jak: transformację sieci drogowej, zmiany infrastruktury technicznej, rozwój turystyki i zmiany sieci osadniczej; oceniono przemiany społeczno-gospodarcze w aspekcie planu zagospodarowania przestrzennego; omówiono stosunek mieszkańców i prognozy rozwoju.

HUMNICKI WŁODZIMIERZ, Wpływ budowy i eksploatacji zbiornika czorsztyńskiego na środowisko. Prezentacja przygotowana na podstawie wykładu habilitacyjnego wygłoszonego 7 XI 2008 r., Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, msk. [80] s., 1 dysk. (zbiory PPN)

Omówiono zbiorniki retencyjne w Polsce, zlewnię górnego Dunajca i powódzie, zadania Zbiornika Czorsztyńskiego, koncepcje i budowę zapory, wpływ zbiornika na warunki hydrogeologiczne, klimatyczne, biologiczne, krajobrazowe i kulturowe; przedstawiono zasady pracy zespołu zbiorników oraz działania ograniczające negatywne skutki budowy zbiorników.

HUMNICKI WŁODZIMIERZ, Zmiany warunków hydrogeologicznych wokół zbiorników zaporowych w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 83-95.

Omówiono historię budowy zbiorników, zadania zbiorników, dotychczasowy wpływ budowy i eksploatacji zbiorników (zmiany w gospodarce wodno-ściekowej, zmiany dynamiki wód podziemnych), prognozowany wpływ zbiorników na dynamikę wód oraz nowe zagrożenia dla jakości wód podziemnych.

JAGUŚ ANDRZEJ, RZĘTAŁA MARIUSZ, Zbiorniki Czorsztyński i Sromowiecki – położenie, charakterystyka, nazwy, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 9-22.

Opisano położenie i charakterystykę zbiorników, w tym: lokalizację geograficzną, parametry morfometryczne i funkcje; omówiono stosowane nazewnictwo dla zbiorników (ustalenia standaryzacyjne, publikacje naukowe i popularnonaukowe); zaproponowano nazwy.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Bibliografia zapory czorsztyńskiej w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 293-329.

Zestawiono bibliografię według następujących zagadnień: opracowania ogólne; historia budowy; inżynieria, technologia, użytkowanie; dokumenty prawne i urzędowe; środowisko przyrodnicze; opracowania ogólne; ekspertyzy podstawowe; opracowania szczegółowe; osadnictwo, gospodarka, ekonomia; dziedzictwo kulturowe, zabytki i ich ochrona; turystyka, edukacja; zapora a Pieniński Park Narodowy; stanowiska krytyczne wobec zapory; publicystyka, prasa.

KLECZKOWSKI ANTONI S., DZIEWAŃSKI J. (kons.), KINDLER J. (kons.), Działania ograniczające ujemne skutki budowanych zapór Czorsztyń – Niedzica i Sromowce Wyżne oraz obiektów towarzyszących. Podsumowanie i wnioski [ekspertyza], Kraków 1990, msk., 33 s. (zbiory PPN)

Omówiono działania w zakresie: ochrony czystości wód, ochrony zbiorników przed nadmiernym transportem rumowiska, ochrony przyrody żywej i nieożywionej, ochrony środowiska geologicznego, ochrony krajobrazu, wartości kulturowych i powierzchni ziemi, działań na terenie Pienińskiego PN i w jego otoczeniu, wytycznych do planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie polityki przestrzennej.

KOSTRAKIEWICZ LESZEK, Prognoza przemian stosunków klimatycznych i wodnych, [w:] K. Zarzycki (red.) Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B. 30: 508-513.

Omówiono cyrkulację powietrza, prędkość i kierunek wiatrów, temperaturę i wilgotność powietrza, inwersję temperatury, pierwsze przymrozki, mgły, opady atmosferyczne, pokrywą śnieżną, poziom wód gruntowych i podziemnych oraz zjawiska erozyjne, abrazyjne i masowe.

MŁODKOWSKI JACEK, BAJOREK LESZEK (tekst), ZABRZEWSKI TADEUSZ (fot.), Zespół Zbiorników Wodnych im. Gabriela Narutowicza Czorsztyn Niedzica Sromowce Wyżne 1997-2002, Zespół Zbiorników Wodnych Czorsztyn Niedzica Sromowce Wyżne S.A., Niedzica 2002, 14 s.

Broszura informacyjna zawiera podsumowanie działalności zapory, działania proekologiczne na rzecz regionu, teraźniejszość i przyszłość zapory, opisuje turystykę i wypoczynek, sporty letnie i zimowe oraz nowe inwestycje.

NIEDZIELSKI HENRYK, Hydrotechniczne budowle w Pieninach i związana z tym problematyka geologiczno-inżynierska, [w:] K. Zarzycki (red.) Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B, 30: 489-507.

Podano główne założenia projektu spiętrzania Dunajca, historię przeprowadzonych badań geologiczno-inżynierskich, rezultaty badań geologiczno-inżynierskich dla poszczególnych obiektów hydrotechnicznych (zapora główna, zapora czołowa Sromowce, zapory boczne Frydman i Dębno, brzegi zbiornika czorsztyńskiego) oraz zabezpieczenie wzgórz niedzickiego i czorsztyńskiego.

PKE w sprawie czorsztyńskiej zapory, „Aura” 1991, 2: 22.

Podano stanowisko Polskiego Klubu Ekologicznego.

RAPORT w sprawie budowy Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne [ekspertyza], Kraków 1992, 47 s.

W niezależnym raporcie ruchów ekologicznych przedstawiono cele budowy, zagrożenie czystości wód, dla ekosystemu Pienin, dla krajobrazu i dziedzictwa kultury, społeczne uwarunkowania, prawo a zapora, analiza ekonomiczna, rezultaty zaniechania budowy. W aneksach podano charakterystykę zbiorników, historię, kalendarium budowy i protestów, zmianę hierarchizacji zadań zbiorników oraz wartość zabytków.

SOJA ROMAN, Wpływ zbiorników na przyrodę nieożywioną Pienin, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 37-41.

Omówiono zmiany w krajobrazie i w środowisku abiotycznym.

SOJA ROMAN, Hydrologiczne zmiany w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 97-106.

Opisano wody powierzchniowe, reżim hydrologiczny Dunajca, zmiany hydrologiczne w Pieninach, w tym: redukcję fal powodziowych, podniesienie przepływów minimalnych, regulację przepływów, zmianę termiki rzeki, zmianę wielkości transportu rumowiska oraz zmianę parametrów fizykochemicznych.

SZCZOCARZ ANDRZEJ, Wielka hydrotechnika w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 109-127.

Opisano pierwsze 60 lat projektów, etapy budowy, zagrożenia dla zabytków i Pienińskiego PN oraz problemy gospodarki wodnej.

Zespół Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica i Sromowce Wyżne im. Gabriela Narutowicza. Monografia, [seria:] Monografie budowli hydrotechnicznych w Polsce, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Warszawa 2003, 203 s.

Podano charakterystykę przyrodniczą oraz społ.-gosp. Dunajca i jego dorzecza, historię Zbiornika Czorsztyńskiego, opis zbiorników, gospodarkę wodną, budowę geologiczną, opis obiektów hydrotechnicznych, monitoring, efekty inwestycji oraz dokumentację inwestycji.

ŻELAZIŃSKI JANUSZ, Rola Zbiornika Czorsztyńskiego na Dunajcu w ochronie przeciwpowodziowej w 1997 r., „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2012, 12: 3-11.

Omówiono modelowanie pracy zbiornika; przedstawiono wyniki ekspertyzy sejmowej; podano minimalny wpływ zbiornika na sytuację powodziową.

TURYSTYKA

Przewodniki

ALHA [ALFRED HAMMERSCHLAG], MARCZAK [MICHAŁ], WIKTOR [JAN], Ilustrowany przewodnik po Pieninach i Szczawnicy, Nakładem Komitetu, Kraków 1927, 186 s.

Jeden z podstawowych przewodników po Pieninach, zawierający wiele interesujących informacji, powielanych później przez inne przewodniki..

BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Przewodnik geologiczny po pienińskim pasie skałkowym, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa 1979, 235 s., 15 map.

Przedstawiono charakterystykę geograficzną regionu; opisano pieniński pas skałkowy jako jednostkę geologiczną, w tym opisano: elementy strukturalne, powstanie, rzeźbę, surowce mineralne, górnictwo, zabytki przyrody nieożywionej; podano opis 20 wycieczek geologicznych i słowniczek terminów geologicznych.

FIGIEL SANISŁAW, Polski Spisz. Przewodnik turystyczny, Wydawnictwo PTTK „Kraj”, Warszawa – Kraków, 114 s.

Przedstawiono położenie, topografię, świat roślin i zwierząt, historię Spisza, ludność, zagospodarowanie turystyczne; opisano 4 trasy autokarowe oraz 20 tras pieszych po Pieninach Spiskich i Magurze Spiskiej.

FIGIEL STANISŁAW, ŁADYGIN ZBIGNIEW, MARKIN JOANNA, Pieniny oraz Podhale, Orawa i Spisz [seria:] Przewodnik Pascala. Polska, Pascal, Bielsko-Biała 2005, 310 s.

Omówiono topografię, wody, geologię, przyrodę, klimat, historię i etnografię; podano informacje praktyczne; opisano rejony: Małych Pienin, Pienin Właściwych, Pienin Spiskich, Magury Spiskiej, Podhala i Orawy, dodano indeks szlaków i geograficzny.

SIWULSKA MARIA, Szczawnica, Krościenko nad Dunajcem. Szlachtowa, Jaworki, Pieniny. Przewodnik turystyczny, Compass, Kraków 2020, 96 s.

Opisano 19 tras spacerowych.

KOPER KRZYSZTOF, Mały przewodnik historyczny po Krościenku nad Dunajcem. 660 lat lokacji miasta (1348-2008), Zakład Poligraficzny „MK” s.c., Nowy Targ 2008, 101 s.

Opisano cztery trasy wycieczek: od rynku po Księży Las, Zawodzie, wzdłuż doliny potoku Krośnica oraz w kierunku Krasu.

KRÓLIKIEWICZ GRAŻYNA, KRUCZEK ZYGMUNT, Szlakami legend pienińskich. Przewodnik turystyczny, Wydawnictwo PTTK „Kraj”, Warszawa-Kraków 1982, 70 s.

Zamieszczono 10 tras turystycznych z tekstami legend z określonego kulturowo i historycznie obszaru.

MICHALIK STEFAN, Pieniny – park dwu narodów. Przewodnik przyrodniczy, Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 2005, wyd. 2, 157 s.

Omówiono pierwotny i swoisty krajobraz Pienin, Pieniński Park Narodowy i PIENAP, biocenozy, zwiedzanie, rezerваты i pomniki przyrody.

NYKA JÓZEF, Pieniny. Przewodnik, Trawers, 2008 [oraz inne wydania], 320 s.

Podano ogólne wiadomości i praktyczne rady, omówiono historię i współczesność podpienińskich miejscowości, podano drogi dojazdowe, opisano przyrodniczo i kulturowo Pieniny Spiskie, Pieniny Właściwe, Małe Pieniny i słowacką stronę Pienin.

WĘGLARZ BARBARA A., Spacerkiem po starej Szczawnicy i Rusi Szlachtowskiej, Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, Pruszków 2011, 250 s.

Opisano rodzinę Szalay'ów, Stadnickich, Kołaczkowskich, rody i domy góralskie, życie kulturalne w uzdrowisku, podróże do uzdrowiska, Niżnią Wieś, Szczawnicę Wyżną, spływ Dunajcem i Drogę Pienińską, ulicę Główną, Zdrojową, Języki i Kowalczyka, Jana Wiktora, Szalay'a, Plac Dietla, Park Górny i Dolny, Ruś Szlachtowską, w tym wyznaczenie, świadomość narodową, osadnictwo, rody, ubiór, cerkwie i kapliczki..

ZARZYCKI KAZIMIERZ, MARCINEK ROMAN, WRÓBEL SŁAWOMIR, Pieniński Park Narodowy. Przewodnik kieszonkowy, Oficyna Wydawnicza MULTICO, Warszawa, 96 s.

Opisano świat roślin i grzybów, świat zwierząt, wartości kulturowe Pienin, historię turystyki i wypoczynku, zadania Pienińskiego Parku Narodowego, zwiedzanie Parku oraz zagrożenia przyrody Parku.

Turystyka, krajoznawstwo

BOŁOZ GABRIELA, JUCHA WITOLD, Rozkład przestrzenny ruchu turystycznego na szlakach pieszych w Pienińskim Parku Narodowym. (Monitoring Studenckiego Koła Naukowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w latach 2007-2012), „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2016, 14: 133-143.

Określono preferencje kierunków wejściowych do Parku; określono rozmieszczenie przestrzenne i natężenie ruchu turystycznego ze wskazaniem najczęściej oraz najrzadziej odwiedzanych miejsc w Parku; podano zależności między rozmieszczeniem przestrzennym ruchu turystycznego a czynnikami zewnętrznymi (pogoda, zmiany infrastrukturalne).

BROŻNA JADWIGA, Atrakcyjność turystyczna gminy Czorsztyn i okolic [praca magisterska], Zakład Ochrony i Kształtowania Środowiska AP w Krakowie, Kraków 2008, msk., 136 s.

Scharakteryzowano wybrane elementy środowiska przyrodniczego, walory turystyczne na terenie gminy, kulturę i sztukę, turystykę i rekreację; zwaloryzowano gminę z punktu widzenia atrakcyjności turystycznej.

KISZKA KRZYSZTOF, Degradacja pienińskich szlaków związana z górską turystyką pieszą, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2016, 14: 145-165.

Określono związki i zależności pomiędzy kwalifikowaną turystyką pieszą a poziomem zniszczenia pienińskich szlaków; omówiono: problem turystyki masowej, przestrzenne zróżnicowanie ruchu turystycznego, skutki pieszej turystyki w Pieninach, przeciwdziałanie i usuwanie negatywnych skutków turystyki pieszej.

KOLASIŃSKA ANNA, Postawy turystów w odniesieniu do ochrony przyrody w świetle badań ankietowych na przykładzie Pienińskiego Parku Narodowego, „Folia Turistica” 2010, 22: 207-216.

Opisano działalność edukacyjną w parkach narodowych i w Pienińskim PN, działalność wystawienniczą Pienińskiego PN (pawilon główny w Krościenku, pawilon w Czorsztynie-Majerzu, pawilon w Szczawnicy, pawilon w Sromowcach Niżnych, wystawę na Zamku Czorsztyn, pawilony słowackie); analizowano badania ankietowe pod kątem struktury demograficzno-społecznej respondentów, organizacji wyjazdu i pobytu, przebiegu zwiedzania oraz opinii turystów o pawilonach.

KOLASIŃSKA ANNA, Aktywność fizyczna w Pienińskim Parku Narodowym: postawy i zachowania osób odwiedzających, a konsekwencje przyrodnicze [rozprawa doktorska], Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, Kraków 2014, msk. 126 s.

Scharakteryzowano ruch turystyczny; opisano nielegalną dyspersję turystów, konsekwencje przyrodnicze i środowiskowe; omówiono deklarowany przez turystów stosunek do ochrony przyrody, znajomość zasad udostępniania Pienińskiego PN, postrzeganie funkcji parku narodowego, metody zabezpieczenia Pienińskiego PN przed dewastacją.

KOZYRA MARZENA, Dostępność i spójność sieci pieszych szlaków turystycznych Pienińskiego Parku Narodowego (PPN) w Polsce oraz Pienińskiego Parku Narodowego (PIENAP) na Słowacji, „Folia Turistica” 2013, 29: 205-224.

Przedstawiono topologiczną analizę struktury przestrzennej szlaków turystycznych obu parków narodowych opartej na teorii grafów; określono spójność systemu szlaków turystycznych i określono dostępność jego węzłów, jako istotnych miejsc w sieci szlaków.

KUZERA ANNA, Krościenko nad Dunajcem i Pieniński Park Narodowy jako centrum turystyczne [praca magisterska], Katedra Turystyki Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach, Katowice 2008, msk., 74 s.

Podano charakterystykę fizjograficzną i turystyczną Pienin, charakterystykę historyczną i kulturową Krościenka; opisano turystykę w Gminie Krościenko n.D. oraz turystykę w Pienińskim PN w latach 1996-2006.

MIRAJ KRZYSZTOF, Rozkład przestrzenny pochodzenia turystów na spływie flisackim w Pieninach w 2021 r., „Prace Pienińskie” 2021, 31: 7-33.

Podano rozmiary i strukturę ruchu turystycznego na spływie, w tym wielkość ruchu w dni robocze, w weekendy, podczas wakacji i poza wakacjami; pokazano ikonografię pochodzenia polskich turystów wg województw, powiatów i dzielnic Warszawy a turystów zagranicznych wg państw i landów (w przypadku Niemiec).

NYKA JÓZEF, Pieniny. Przewodnik, Trawers, 2008 [oraz inne wydania], 320 s.

Podano ogólne wiadomości i praktyczne rady, omówiono historię i współczesność podpienińskich miejscowości, podano drogi dojazdowe, opisano przyrodniczo i kulturowo Pieniny Spiskie, Pieniny Właściwe, Małe Pieniny i słowacką stronę Pienin.

NYKA JÓZEF, Uzdrowiska, wczasy i turystyka, [w:] K. Zarzycki (red.) Przyroda Pienin w obliczu zmian, „Studia Naturae” 1982, ser. B., 30: 457-471.

Opisano powstanie uzdrowisk, szlaki turystyczne, Drogę Pienińską, etapy rozwoju turystyki, schroniska oraz wpływ turystyki na przyrodę.

PANASIUK DAMIAN, Wycena środowiska metodą kosztów podróży w praktyce. Wartość turystyczna Pienińskiego Parku Narodowego, „Ekonomia i Środowisko” 2001, 2: 264-277.

Zawarto opis i omówiono użyteczność metody kosztów podróży; podano charakterystykę geograficzną turystów, koszty przejazdu i pobytu turysty w Pieninach, liczbę turystów w Pieninach, szacunkową wartość turystyczną Pienin dla wyjazdów indywidualnych i rodzinnych.

PAVLIK EDUARD, Historia poznawania Pienin słowackich, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1997, 5: 9-19.

Omówiono rozwój turystyki od 1873 r.; opisano źródła mineralne w Śmierdzonec, dzieje zasiedlenia Leśnicy, ważniejsze opracowania naukowe, flisactwo na Dunajcu oraz powstanie słowackiego parku narodowego.

REMISZEWSKI RYSZARD, Początki krajoznawstwa Pienin, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 27-31.

Opisano poznawanie Pienin; omówiono Towarzystwo Tatrzańskie w Pieninach oraz relację Józefa Szalay'a do tego Towarzystwa.

REMISZEWSKI RYSZARD M., Historia ratownictwa górskiego w Pieninach, „Prace Pienińskie” 2008, 18: 215-222.

Opisano działalność Pienińskiego Ochotniczego Pogotowia w Szczawnicy (1937 r.), Rabczańskiej Grupy Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego z sekcjami operacyjnymi, m.in. w Krościenku (1957), sekcję operacyjną „Pieniny” Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego przy oddziale PTTK w Krościenku (1957 w Krościenku, 1962 w Szczawnicy) oraz Grupę Podhalańską GOPR z siedzibą w Rabce od 1970 r.

REMISZEWSKI RYSZARD M., Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Oddział Pieniński, Oddział Pieniński PTTK w Szczawnicy, Szczawnica 2013, 179 s.

Omówiono udział Józefa Szalay'a w tworzeniu Oddziału Pienińskiego PTT, historię powstania oddziału Pienińskiego w Szczawnicy, działalność oddziału w okresach: 1893-1914, 1923-1933, 1934-1950; podano władze oddziału; dodano skrowidz nazwisk i fotokopie dokumentów.

REMISZEWSKI RYSZARD M. (red.), Ośrodek KTG w Pieninach. Sprawozdania z działalności 1988-2013, Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach, Szczawnica 2014, seria z „Okienkiem” nr 43, 89 s. [7089]

Zamieszczono skany planów pracy oraz sprawozdań ze szczawnickiego Ośrodka Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach.

SADOWSKI PIOTR (red. nauk.), Rozwój turystyki kulturowej i przyrodniczej na pograniczu polsko-słowackim, Podhalańska Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu, Nowy Targ 2012, 195 s.

Zawarto m.in. historię polsko-słowackich konwencji turystycznych, rozwój turystyki w miastach przygranicznych (Szczawnica); opisano projekt Geoparku „Pieniny”; podano potencjał przyrodniczy słowackiego Pienińskiego Parku Narodowego a ruch turystyczny oraz walory przyrodnicze i antropogeniczne Pienin.

SZCZAPA ROBERT, Turystyka kwalifikowana piesza na terenie Pienin i Pienińskiego Parku Narodowego w oparciu o badania ankietowe [praca licencjacka], Wyższa Szkoła Kultury Fizycznej i Turystyki, Wydział Wychowania Fizycznego i Turystyki, Pruszków 2007, msk., 86 s.

Omówiono podejście teoretyczne do turystyki kwalifikowanej w obszarach górskich chronionych; podano charakterystykę Pienin, statystykę ruchu turystycznego w rejonie Pienin; opisano Pieniński Park Narodowy oraz wyniki badań ankiet-

towych.

WARCHOLIK WITOLD, MAJEWSKI KAROL, KISZKA KRZYSZTOF, Ruch turystyczny w Pienińskim Parku Narodowym, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 149-156.

Podano natężenie ruchu turystycznego, charakterystykę turysty, wykorzystanie bazy noclegowej oraz opinie turystów.

WITKOWSKI ZBIGNIEW, MROCZKA ADAM, ADAMSKI PAWEŁ, BIELAŃSKI MIKOŁAJ, KOLASIŃSKA ANNA, Nielegalna dyspersja turystów – problem parków narodowych i rezerwatów przyrody w Polsce, „Folia Turistica” 2010, 22: 35-65.

Omówiono problem schodzenia turystów ze szlaków pieszych i narciarskich w parkach: Ojcowskim, Pienińskim i Tatrzańskim oraz rezerwacie Homole; opisano badania ankietowe turystów i wywiady ze służbą parku, bezpośrednie obserwacje nielegalnej dyspersji, rozmiary i przyczyny zjawiska schodzenia ze ścieżek, skutki przyrodnicze i środowiskowe oraz reakcje administracji obszarów chronionych.

Spływ Dunajcem

GRYWALSKI ADAM, Z historii spływu Dunajcem, „Prace Pienińskie” 2009, 19: 5-7.

Przedstawiono początki spływu, pierwsze próby uporządkowania spływu, powstanie Polskiego Stowarzyszenia Flisaków Pienińskich na rzece Dunajec; podano nazwiska prezesów Stowarzyszenia; opisano technikę transportu łodzi.

MIRAJ KRZYSZTOF, Flisacy pienińscy, Polskie Stowarzyszenie Flisaków Pienińskich, Sromowce Wyżne 2020, 374 s.

Przedstawiono przyrodnicze czynniki rozwoju flisactwa, ziemię pienińską na tle dziejów, organizację spływów, łodzie flisackie, flisaków jako grupę zawodową, sposoby reklamy spływu, turystykę na spływie oraz skład osobowy flisaków.

Regulamin dla przewozu osób łodziami po Dunajcu w Pieninach, wydany po myśli art. 20. Rozp. Prez. z dnia 6 marca 1928 o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych (Dz.U.R.P., Nr 29. poz. 266.), Drukarnia Podhalańska, Nowy Targ 1932, 11 s.

Regulamin Polskiego Stowarzyszenia Flisaków Pienińskich na rzece Dunajcu, Drukarnia Podhalańska w Nowym Targu, [1936], 11 s.

Statut Polskiego Towarzystwa [Stowarzyszenia] Flisaków Pienińskich na rzece Dunajcu, Drukarnia Podhalańska w Nowym Targu, [1934], 15 s.

Dodano decyzję Wojewody Krakowskiego z dnia 4 czerwca 1934 r. o wpisie do rejestru.

Ratownictwo

KACWIN ADRIAN, Analiza działań ratowniczych Grupy Podhalańskiej GOPR na obszarze Pienińskiego Parku Narodowego [praca magisterska], Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Wydział Nauk o Zdrowiu, Zakład Finansowania Ochrony Zdrowia, Łódź 2016, msk., 103 s.

Opisano środowisko górskie i związane z nim niebezpieczeństwa; omówiono historię powstania ratownictwa górskiego, jego cele i zadania; na podstawie dokumentacji powypadkowej z lat 2010-2015 przeanalizowano działania ratownicze GOPR na terenie Pienińskiego PN.

Pieniny z dawnych lat

ALHA [ALFRED HAMMERSCHLAG], MARCZAK [MICHAŁ], WIKTOR [JAN], Ilustrowany przewodnik po Pieninach i Szczawnicy, Nakładem Komitetu, Kraków 1927, 186 s.

Jeden z podstawowych przewodników po Pieninach, zawierający wiele interesujących informacji, powielanych później przez inne przewodniki.

GRYWALSKI ADAM, Z historii splotu Dunajcem, „Prace Pienińskie” 2009, 19: 5-7.

Przedstawiono początki splotu, pierwsze próby uporządkowania splotu, powstanie Polskiego Stowarzyszenia Flisa-ków Pienińskich na rzece Dunajec; podano nazwiska prezesów Stowarzyszenia; opisano technikę transportu łodzi.

GUSTAWICZ BRONISŁAW, Wycieczka w Czorsztyńskie, Nakład Filipa Sulimierskiego, Warszawa 1881, [reprint] Krajowa Agencja Wydawnicza, Kraków 1989, 271 s.

Zawarto opis przejazdu autora do Starego Sącza i Czorsztyna, szczegółową historię zamku Czorsztyń i okolicznych miejscowości od średniowiecza, uwagi etnograficzne oraz trasy wycieczek po Pieninach.

KOŁODZIEJSKI STANISŁAW, Polskie Stowarzyszenie Flisaków Pienińskich. Trudne początki, „Pieniny – Przyroda i Człowiek” 2014, 13: 76-100.

Omówiono rolę Dunajca w osadnictwie Pienin, początki splotu łodziami po Dunajcu, pierwsze próby organizacji splotu, trudne położenie flisaków ze Sromowiec Niżnych, powstanie i działalność Stowarzyszenia przed II wojną światową oraz rolę Franciszka i Stanisława Kołodziejczyków.

KOPER KRZYSZTOF, Krościenko – Grywałd. Wspomnienie z Pienin, Zakład Poligraficzny „MK”, Nowy Targ 2007, 104 s.

Opisano Krościenko n.D., dworki i ich właścicieli, pierwszych gości, sezon letni, Pieniny i Grywałd oraz rodzinę Dziewolskich w Grywałdzie.

PAVLIK EDUARD, Historia poznawania Pienin słowackich, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1997, 5: 9-19.

Omówiono rozwój turystyki od 1873 r.; opisano źródła mineralne w Śmierdzonec, dzieje zasiedlenia Leśnicy, ważniejsze opracowania naukowe, flisactwo na Dunajcu oraz powstanie słowackiego parku narodowego.

REMISZEWSKI RYSZARD, Początki krajoznawstwa Pienin, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 1992, 1: 27-31.

Opisano poznawanie Pienin; omówiono Towarzystwo Tatrzańskie w Pieninach oraz relację Józefa Szalay’a do tego Towarzystwa.

REMISZEWSKI RYSZARD M., Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Oddział Pieniński, Oddział Pieniński PTTK w Szczawnicy, Szczawnica 2013, 179 s.

Omówiono udział Józefa Szalay’a w tworzeniu Oddziału Pienińskiego PTT, historię powstania oddziału Pienińskiego w Szczawnicy, działalność oddziału w okresach: 1893-1914, 1923-1933, 1934-1950; podano władze oddziału; dodano skrowidz nazwisk i fotokopie dokumentów.

WAWRZCZAK MACIEJ, Jak do Szczawnic podróżowano. Wybór tekstów źródłowych z komentarzem, Pieniński Ośrodek Historii Turystyki Górskiej w Szczawnicy, Szczawnica 2019, 95 s.

Przytoczono oryginalne opisy podróży do szczawnickiego kurortu z XIX i XX w., stanowiące podstawę scenariusza wystawy w Muzeum Uzdrowiska w Szczawnicy; omówiono aspekt geograficzny, stan dróg, miejsca postojowe, specyfikę podróży dyliżansem, automobilem i pociągiem; dołączono zdjęcia z tamtej epoki oraz fotografie eksponatów wystawy.

WĘGLARZ BARBARA A., Spacerkiem po starej Szczawnicy i Rusi Szlacheckiej, Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, Pruszków 2011, 250 s.

Opisano rodzinę Szalay’ów, Stadnickich, Kołaczekowskich, rody i domy góralskie, życie kulturalne w uzdrowisku, podróże do uzdrowiska, Niżnią Wieś, Szczawnicę Wyżną, splot Dunajcem i Drogę Pienińską, ulicę Główną, Zdrojową, Języki i Kowalczyka, Jana Wiktora, Szalay’a, Plac Dietla, Park Górny i Dolny, Ruś Szlachecką, w tym wyznaczenie, świadomość narodową, osadnictwo, rody, ubiór, cerkwie i kapliczki.

ŻMIDZIŃSKI JAKUB, Literackie szlaki Pienin. Przewodnik, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2006, 9: 187-218.

Omówiono literacki wątek o drogach dojazdowych do Pienin, o Kunegundzie, Czorsztyń i Czerwonym Klasztorze i zbójnikach; opisano górali pienińskich i ich kulturę, szczawnickie źródła oraz piękno Pienin i Dunajca.

Uzdrowiska

ADAMCZYK MIECZYSLAW J., Lecznictwo uzdrowiskowe w Pieninach, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2010, 11: 91-107.

Opisano początki uzdrowiska szczawnickiego, dojazd, kuracje, gości uzdrowiskowi, opiekę lekarską, warunki pobytu, życie towarzyskie, zagospodarowanie źródeł, sprawy ekonomiczne, rolę Józefa Szalay'a, załączki zakładu zdrojowego w Krościenku, źródła mineralne oraz działalność Dziewolskich.

KRASNOWOLSKI BOGUSŁAW, Dworzec Gościnny uzdrowiska w Szczawnicy, „Wierchy” 2020, 83[2017]: 101-118. [7339]

Opisano dzieje budynku na tle historii szczawnickiego uzdrowiska od lat 80. XIX w. do lat międzywojennych XX w.; zamieszczono plany i ryciny dworca projektu M. Moraczewskiego; zamieszczono obszernie fragmenty tak opisów jak i krytyk okazałej budowli; wymieniono przebywające w Szczawnicy osobistości świata kultury.

KRASNOWOLSKI BOGUSŁAW, Szczawnica – wieś i uzdrowisko do początku XX wieku, „Wierchy” 2020, 84[2018]: 49-68.

Przedstawiono stan badań i scharakteryzowano źródła pisane; opisano wieś na granicy Królestwa Polskiego; rolę Józefa Zachwiei i Jana Kuczery dla początków uzdrowiska oraz Stefana i Józefiny Szalayów dla jego rozwoju.

KRASNOWOLSKI BOGUSŁAW, Szczawnica – wieś i uzdrowisko do początku XX wieku. Część II. Apogeum uzdrowiska: działalność Józefa Szalaya, 1838-1876, „Wierchy” 2021, 85[2019]: 81-128.

WĘGLARZ BARBARA, Lesław Kołaczkowski (1913-2008), „Prace Pienińskie” 2008, 18: 408-409.

Przedstawiono życiorys szczawnickiego lekarza uzdrowiskowego.

WĘGLARZ BARBARA A., Spacerkiem po starej Szczawnicy i Rusi Szlachtowskiej, Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, Pruszków 2011, 250 s.

Opisano rodzinę Szalay'ów, Stadnickich, Kołaczkowskich, rody i domy góralskie, życie kulturalne w uzdrowisku, podróże do uzdrowiska, Niżnią Wieś, Szczawnicę Wyżną, spływ Dunajcem i Drogę Pienińską, ulicę Główną, Zdrojową, Języki i Kowalczyka, Jana Wiktora, Szalay'a, Plac Dietla, Park Górny i Dolny, Ruś Szlachtowską, w tym wyznanie, świadomość narodową, osadnictwo, rody, ubiór, cerkwie i kapliczki.

WĘGLARZ BARBARA A., Szczawnica. Podróż do kurortu w XIX wieku i dzisiaj, Wydawnictwo Astraia, Kraków 2018, 271 s.

Opisano historię i wygląd uzdrowiska w Szczawnicy od jego powstania do 1939 r. na podstawie starych map, rycin, ilustracji, fotografii i pocztówek, w tym: Górnego Zakładu Zdrojowego, Dolnego Zakładu Kąpielowego na Miedziusiu, Zakładu Wodoleczniczego Józefa Kołaczkowskiego, Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego hr. Adama Stadnickiego, Dworca Gościnnego, szeregu willi oraz krajobrazu Szczawnicy; przedstawiono karty tytułowe folderów i przewodników, współczesne akwarele M. Suffczyńskiego i fotografie Szczawnicy.

WĘGLARZ BARBARA A., Na szczawnickim deptaku, Miasto i Gmina Szczawnica, Szczawnica 2018, 118 s. [7162]

W oparciu o historyczne fotografie opisano kurort szczawnicki i jego gości, Pieniny i okolice, społeczność góralską oraz ich udział w obronie niepodległości kraju.

WĘGLARZ BARBARA A., LELITO ALINA, Żydzi w szczawnickim kurorcie, Firma APLA, Szczawnica 2005, 94 s.

Omówiono sytuację prawną Żydów w Polsce; opisano Żydów jako mieszkańców i kuracjuszy w Szczawnicy; opisano Szczawnicę jako modny kurort dla Żydów, gminę żydowską, zagładę podczas wojny oraz Żydów jako sąsiadów; dołączono zestaw fotografii.

FORMY WYDAWNICZE

Czasopisma

- „Monografie Pienińskie”, Pieniński Park Narodowy, tomy: 1–3, Krościenko n.D. 2000, 2010, 2017.
- „Na Spiszu” [kwartalnik], Zarząd Główny Związku Polskiego Spisza, Łąpsze Niżne.
- „Pieniny – Przyroda i Człowiek”, Pieniński Park Narodowy, tomy: 1–15, Krościenko n.D. 1992–2018.
- „Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie”, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, tomy: 16-18, Kraków 2019-2021.
- „Pieniny – Przyroda i Człowiek. Monografie”, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, tom: 19, Kraków 2019-2021.
- „Polski Region Pieniny”, THERMALEO Sp. z o.o, tomy: 1–14, Szczawnica, 2012-2015.
- „Prace Pienińskie” [rocznik], Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach, tomy: 1–32, Szczawnica 1989–2022.
- „Wierchy” [rocznik], Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, tomy: 1–87, Kraków 1923–2021.
- „Z Doliny Grajcarca” [dwumiesięcznik], Miejski Ośrodek Kultury i Sportu, Szczawnica 1992–.

Mapy

- Mapa hydrograficzna Szczawnica – Krościenko 183.4, Geopol, Poznań 1992, 1 ark.
- Okolice Szczawnicy. Mapa turystyczna 1: 50.000. Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, Pruszków 1994, wyd. 2.
- Pieniny. Mapa fotogrametryczna. Wydanie turystyczne. Skala 1: 20.000. Wojskowy Instytut Geograficzny, Warszawa 1937, 1 ark.
- Pieniny. Mapa turystyczna. Skala 1: 25.000, Wydawnictwo Kartograficzne „Compass”, Kraków 2020, 1 ark. składany.
- Pieniński Park Narodowy. Mapa turystyczna 1: 22.500, Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa 1994, wyd. 14.
- ADAMCZYK BOLESŁAW, GRESZTA JAN, OLSZOWSKI JANUSZ, Mapa typów gleb Pienińskiego Parku Narodowego. Skala 1:10.000, Zakład Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN w Krakowie, Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa 1980, 1 ark.
- BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Mapa geologiczna Pienińskiego Parku Narodowego. Skala 1:10 000, Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 2017, 1 ark., 135 x 65 cm.
- Mapa utworów geologicznych zakryta, z uwidocznieniem utworów rzeźby terenu, pokrywy czwartorzędowej i neogenicznej, autochtonicznego fliszu Podhala, płaszczowiny magurskiej oraz paleogeńskiej i kredowej osłony skałkowej, sukcesji grajcarca i sukcesji skałkowej: czorsztyńskiej, niedzickiej, braniskiej i pienińskiej.
- BIRKENMAJER KRZYSZTOF, Przekroje geologiczne Pienińskiego Parku Narodowego. Skala 1:10 000, Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 2017, 1 ark., 90 x 40 cm.
- Przedstawiono 4 przekroje geologiczne z zaznaczeniem autochtonicznego fliszu Podhala, sukcesji Grajcarca i sukcesji skałkowych: czorsztyńskiej, niedzickiej, braniskiej i pienińskiej.

- BORECKA AGNIESZKA, DANIEL WERONIKA, KROBICKI MICHAŁ, WIERZBOWSKI ANDRZEJ, Pieniński Park Narodowy. Mapa geologiczno-turystyczna. Skala 1: 25.000, opr. Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2013, 1 ark.
- GRODZIŃSKA KRYSZYNA, JASIEWICZ ADAM, PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, ZARZYCKI KAZIMIERZ, Mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego. 1965-1968. Skala 1:10.000, Zakład Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN, Instytut Botaniki PAN, Kraków 1981, 1 ark.
- HASIOR ROMAN, OGÓREK TADEUSZ, SULA MAREK (red.), Pieniny polskie i słowackie. Mapa turystyczna. Właściwe, Małe, Spiskie, J. Czorsztyńskie. Skala 1: 25.000, Agencja Wydawnicza „WiT” s.c. 2020, 1 ark. składany.
- PANCER-KOTEJOWA ELŻBIETA, KAŻMIERCZAKOWA RÓŻA (red.), Mapa roślinności [zbiorowisk] Pienińskiego Parku Narodowego. 1: 10 000, [załącznik do:] R. Kaźmierczakowa (red.) Charakterystyka i mapa zbiorowisk roślinnych Pienińskiego Parku Narodowego, „Studia Naturae” 2004, 49: 1 ark.

Albumy

- KOPER KRZYSZTOF, Krościenko – Grywałd. Wspomnienie z Pienin, Zakład Poligraficzny „MK”, Nowy Targ 2007, 104 s.
- Opisano Krościenko n.D., dworki i ich właścicieli, pierwszych gości, sezon letni, Pieniny i Grywałd oraz rodzinę Dziewolskich w Grywałdzie.
- OGÓREK TADEUSZ (fot.), ŁOMNICKA-DULAK WANDA (tekst), Pieniny barwy gór, Agencja Wydawnicza WIT, Piwniczna Zdrój 2010, 95 s.
- SIKORA ROBERT, Pieniny. Małe góry o wielkim uroku, Wydawnictwo Ruthenus, Krosno 2013, 68 s.
- SKORUPA ANDRZEJ, Dzieje i sztuka Polskiego Spisza, Wydawnictwo Astraia, Kraków-Ludźmierz 2021, 285 s.
- Przedstawiono dzieje Spisza od prehistorii do XX wieku; omówiono architekturę sakralną i obronną, malarstwo, rzeźbę oraz rzemiosło artystyczne.
- SMOLAK WOJCIECH, Krajobrazy wsi pienińskich i gorczańskich, Oficyna Artystów Sztuka Regional Art., Kraków 2008, 62 s.

Biografie, pamiątki

- DROHOJOWSKA ANNA, Ilona Salamon, „Prace Pienińskie” 1989, 1: 49-51.
- Biografia ostatniej węgierskiej dziedziczki zamku Dunajec w Niedzicy (1885-1964).
- DROHOJOWSKI MARCELI, Pamiątki [odpis], Czorsztyń [1901], mpis., 150 s. (zbiory PPN)
- Dziedzic Czorsztyń (1817-1909) opisał swoją młodość, uczestnictwo w powstaniach, aresztowania, podróże po Europie zachodniej i południowej, stosunek do przemian społecznych, pracę w swoim majątku w Czorsztyń, działalność społeczną oraz sprawy rodzinne.
- KARWOWSKI KRZYSZTOF, Park Narodowy w Pieninach – ostatnie wyzwanie Józefa Türkotta, „Płaj” 2012, 43:145-154.
- Przedstawiono sylwetkę kierownika Parku Narodowego w Pieninach w latach 1935-1936.
- KOŁĄCZKOWSKI LESŁAW, Wspomnienie o Józefie Szalayu, „Prace Pienińskie” 1992, 4: 47-52.
- Przyczynek do biografii założyciela uzdrowiska w Szczawnicy (1802-1876).
- LUBIENIECKI ZBIGNIEW, Beztroskie lata. Pamiątki z Pienin 1932-1939, (red.) K. Koper, K. Karwowski, Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 2022, 239 s.

Autobiografia z lat 1932-39, opisująca dziecięce lata spędzone w Pieninach od momentu przyjazdu z rodziną do Krościenka, następnie do Szczawnicy i Leśnicy, do wybuchu II wojny światowej; opisano wydarzenia z życia młodego autora, jego rodziny, sąsiadów i mieszkańców Pienin; w tekście znajdują się oryginalne ryciny i zdjęcia autora.

MICHALCZUK STANISŁAW (opr.), Dwór w cieniu zamku. Marceli Drohojowski dziedzic na Czorsztyńnię o sobie samym w roku 1901, Sądecka Oficyna Wydawnicza Wojewódzkiego Ośrodka Kultury, Oficyna Wydawnicza Związku Podhalań, Nowy Sącz – Zakopane 1988, 59 s.

Opisano nabycie przez Drohojowskich zamku Czorsztyń i jego ostatnie dni, budowę i historię nowego dworu oraz pokrótce życiorys Marceliego Drohojowskiego; załączono obszernie fragmenty z pamiętnika M. Drohojowskiego.

MICHOŃSKA BARBARA, Rodzina Dziewolskich w Grywałdzie, „Prace Pienińskie” 1995, 7: 94-95.

Skrótowo przedstawiono historię Grywałdu i dworu, jego przejście przez Dziewolskich, historię kolejnych właścicieli z rodu Dziewolskich oraz przekazanie dworu albertynkom i na cele charytatywne.

SMÓLSKI STANISŁAW, Janusz Marian Zaremba, „Chrońmy Przyrodę Ojczyzną” 1987, 3: 51-53.

Przedstawiono życiorys jednego z dyrektorów Pienińskiego Parku Narodowego w latach 1955-1962.

Stanisław Smólski (1897-2002), „Prace Pienińskie” 2003, 13: 132-136.

Autobiograficzny tekst kierownika Parku Narodowego w Pieninach w latach 1936-1939 oraz Przewodniczącego Rady Naukowej Pienińskiego Parku Narodowego w latach 1954-1991.

WĘGLARZ BARBARA, Awit Szubert. Szczawnickie atelier, Thermaleo Sp. z o.o., Muzeum Uzdrowiska, Szczawnica 2010, [15] s.

Przedstawiono życiorys krakowskiego i szczawnickiego artysty-fotografika, fotografującego Pieniny na przełomie XIX i XX w.

WĘGLARZ BARBARA, Lesław Kołaczkowski (1913-2008), „Prace Pienińskie” 2008, 18: 408-409.

Przedstawiono życiorys szczawnickiego lekarza uzdrowiskowego.

ZASTAWNIAK EWA, 80. rocznica urodzin Profesora Krzysztofa Birkenmajera, wybitnego geologa i badacza regionów polarnych, szczególnie zasłużonego dla krakowskiej szkoły paleobotanicznej, „Wiadomości Botaniczne” 2009, 53(3-4): 103-113.

Przedstawiono życiorys i karierę naukową profesora; dołączono podstawową oraz uwzględniającą wyniki badań paleobotanicznych bibliografię.

Bibliografie

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Bibliografia flory i fauny Pienin, [w:] J. Razowski (red.), Flora i fauna Pienin, „Monografie Pienińskie” 2000, 1: 265-333.

Zamieszczono 589 pozycji z zakresu botaniki, w tym: 234 - florystyki, 146 - fitosocjologii, 64 - ochrony flory, 44 - fitogeografii, 16 - systematyki, 56 - anatomii, 29 - paleobotaniki oraz 589 pozycji z zakresu zoologii, w tym: 556 - faunistyki, 166 - ekologii zwierząt, 130 - ochrony fauny, 91 - zoogeografii, 92 - systematyki, 23 - anatomii, 36 - paleozoologii; indeks tematyczny i systematyczny.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Bibliografia zawartości wydawnictw naukowych i popularno-naukowych Pienińskiego Parku Narodowego za lata 1961-2008, „Pieniny Przyroda i Człowiek” 2008, 10: 193-227.

Zamieszczono tytuły wydawnictw Pienińskiego Parku Narodowego, w tym serie wydawnicze, wydawnictwa zwarte, materiały konferencyjne, foldery oraz wykaz 364 pozycji bibliograficznych opublikowanych przez Park; załączono indeks przedmiotowo-zagadnieniowy.

KARWOWSKI KRZYSZTOF, Bibliografia zapory czorsztyńskiej w Pieninach, [w:] R. Soja, S. Knutelski, J. Bodziarczyk (red.), Pieniny – Zapora – Zmiany, „Monografie Pienińskie” 2010, 2: 293-329.

Zestawiono bibliografię według następujących zagadnień: opracowania ogólne; historia budowy; inżynieria, technologia, użytkowanie; dokumenty prawne i urzędowe; środowisko przyrodnicze; opracowania ogólne; ekspertyzy podstawowe; opracowania szczegółowe; osadnictwo, gospodarka, ekonomia; dziedzictwo kulturowe, zabytki i ich ochrona; turystyka, edukacja; zapora a Pieniński Park Narodowy; stanowiska krytyczne wobec zapory; publicystyka, prasa.

MALUDA MAREK., Nad piśmiennictwem Józefa Nyki – książki, „Prace Pienińskie” 2021, 31: 378-384.

MIRAJ KRZYSZTOF, Bibliografia „Prac Pienińskich” za lata 1989-2017, Pieniński Ośrodek Kultury Górskiej w Szczawnicy, Szczawnica 2018, 154 s.

Zamieszczono 1424 pozycje bibliograficzne, zawarte w 27 rocznikach „Prac Pienińskich” w podziale na: rozprawy i artykuły; przyczynki, komunikaty historyczne i krajoznawcze; varia; recenzje; polemiki oraz poezje.